

ANG SIMBAHAN NI JESUKRISTO SA MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW • ABRIL 2019

Liahona

**Ang Mensahe
sa Manluluwas
sa Paglaum ug
Pagluwas, pahina 18**

Sa mga Panahon nga Mawala
ang Kadasig, Hinumdumi ang
Biyuda sa Nain, pahina 12

Musika alang sa Pasko sa
Pagkabanhaw: "Sa Sagradong
Tanaman," pahina 24

Unsaon sa Pagkaplag og
Kalinaw ug Paglikay sa mga
Panglingla, pahina 26

ANIA
NA ANG
SIMBAHAN

Reykjavík Iceland

Uban sa naputos sa snow nga Bungtod sa Esja nga makita sa luyo, ang Reyjavik, ang mabulukon nga kapital sa Iceland, mainitong mopadayon sa tanan ngadto sa usa ka isla nga nasud kapin sa 1,000 ka milya (1,609 km) gikan sa kinadak-ang dapit sa Uropa. Unang gipuy-an sa mga Viking niadtong AD 874, ang Reykjavik mao ang sentro sa kultural, ekonomikal, ug mga kalihokan sa gobyerno sa Iceland, usa usab sa pinakalimpyo, pinakaberde, ug pinakaluwas nga mga siyudad sa kalibutan.

Ang unang duha ka taga Iceland nabunyagan sa Denmark niadtong 1851. Namauli sila sa Iceland sa wala madugay, ug niadtong 1853 natukod ang unang branch. "Karon dunay hapit 300 ka mga miyembro sa Iceland sa tulo ka mga branch, usa sa Reykjavik, Akureyri, ug Selffoss. Ang kinadul-ang templo anaa sa London, England, 1,177 ka milya (1,894 km) gikan sa Reykjavik.

Bisan og ang gidaghanon sa mga miyembro diyutay ra, ang Simbahan nagpadayon sa paglambo. Bisan sa mga hagit sa pagkahilit, paghubad sa mga materyal sa Simbahan, dili maayong dagan sa panahon, ug kultural nga mga babag, misaad ang mga lider sa Simbahan nga ugma damlag ang Iceland mahimong kahayag sa ubang kanasuran. Si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mibisita sa Iceland ug mipahinumdom sa mga tawo nga sila mga "katawhan sa 'kalig-on ug gahum ug kapasidad' sa paghimo og talagsaong mga butang" ("Wonderful to Have Sweet, Good Land," *Church News*, Sept. 21, 2002, 10).

- Ang Misyon sa Iceland naorganisar niadtong 1894, apan ang pagsangyaw nahunong niadtong 1914. Ang Iceland nahimong kabahin sa Misyon sa Denmark Copenhagen niadtong 1975.
- Niadtong 1977, si Elder Joseph B. Wirthlin (1917–2008), kanhi sakop sa Unang Korum sa Seventy, opisyal nga mipahinungod sa Iceland alang sa pagsangyaw sa ebanghelyo.
- Niadtong 1981 ang Basahon ni Mormon namantala na sa Icelandic—usa ka pinulongan nga wala gamita bisan asa sa kalibutan gawas lang dinhi.

Sa mga Panahon nga Mawala
ang Kadasig, Hinumdumi
ang Biyuda sa Nain
Keith J. Wilson

12

Mosalig sa Pagluwas
sa Manluluwas
Presidente Henry B. Eyring

18

Tulo ka mga Leksyon
mahitungod sa
Gugma, Kalipay, ug
Kalinaw
Brian K. Ashton

26

Himoong
Makalipay
ang Pagpa-
ngalagad
8

Kon Ikaw Mawad-an sa Kadasig

Ang kinabuhi adunay maayong mga panahon ug dili maayong mga panahon. Usahay kon dili maayo ang atong adlaw, makapangutana kita unsay gihimo sa Dios—nganong ang mapinanggaong Amahan motugot man nga mahitabo kini? Kini nga lisud nga sitwasyon mosangko sa atong pagpangutana, “Nagpakabana ba gayud ang Dios kanako sa personal nga paagi?”

Sa mga sitwasyon nga sama niini, akong nakita nga makatabang kini nga kasulatan:

- **Salmo 8:4-5:** “Unsa ba ang tawo, nga ikaw matinagdanon man kaniya? . . . Kay gibuhat mo siya nga ubos lamang og diyutay kay sa mga manolunda, ug gipurongpurongan mo siya uban sa himaya ug dungog.”
- **Juan 10:14:** Atol sa Iyang kinabuhi dinhi sa yuta, gihulagway ni Jesus ang Iyang kaugalingon isip “ang maayong magbalantay sa mga karnero” ug midugang, “[Ako] nakaila sa akong mga [karnero].”
- **Moses 1:39:** Usa kini sa paborito nakong mga bersikulo, diin ang Ginoo mipadayag sa Iyang katuyoan ngadto ni Propeta Joseph Smith: “Kay tan-awa, mao kini ang akong buhat ug ang akong himaya—ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo”—nga sa ingon niana naghatag og gibug-aton sa Iyang interes diha kanato isip mga indibidwal.
- **Lucas 7:11-16:** Dili lamang kay kini nga istorya nagtudlo kanato mahitun-ogod sa gahum sa Manluluwas batok sa kamatayon—nga usa ka haum kaa-yong pahinumdom atol niining panahon sa Pasko sa Pagkabanhaw—apan alang kanako nagrepresentar kini sa usa ka maayong ehemplo sa gidak-on sa Iyang pagpakabana kanato sa matag usa. Sa tanang mga milagro ni Jesus sa Iyang kapanahunan sa yuta, diyutay ra ang adunay kalumo ug kalooy sama sa Iyang pagpangalagad ngadto sa biyuda sa Nain. Sama sa akong gipaambit sa akong artikulo (tan-awa sa pahina 12), kini nga istorya nagpaki-ta sa interes ug sa gugma sa Manluluwas sa matag usa kanato.

Keith Wilson

Associate nga propesor, Unibersidad sa Brigham Young

5 **Siya Nabanhaw!** 🕊️

"Ang kamatayon nabuntog; ang tawo gawasnon. Si Kristo nagmadaugon!"

6 **Mga Hulagway sa Pagtuo:** Bob ug Lori Thurston—
Cambodia Phnom Penh Mission 🕊️

Ang ilang misyon dili maoy ilang gilauman, apan mipanalangin usab kini sa wala dahumang mga paagi.

8 **Mga Baruganan sa Pagpangalagad:** Himoong Makalipay ang
Pagpangalagad

Usa sa pinakamaayong tinubdan sa tinuod nga kalipay makita pinaagi sa pagserbisyo.

12 **Sa mga Panahon nga Mawala ang Kadasig,
Hinumdumi ang Biyuda sa Nain**

Ni Keith J. Wilson

Sama sa iyang gihimo sa biyuda sa Nain, ang Manluluwas moduol kanato sa panahon nga kita nagkinahanglan kaayo.

18 **Mosalig sa Pagluwas sa Manluluwas**

Ni Presidente Henry B. Eyring

Tultolan kita sa Ginoo ngadto sa pagkaluwas gikan sa atong mga pagsulay kon mahimo kitang mas matarung.

24 **Musika:** Sa Sagradong Tanaman 🕊️

Ni Tammy Simister Robinson

Nagpakabuhi Siya ug namatay alang kanato.

26 **Tulo ka Leksyon mahitungod sa Gugma, Kalipay, ug Kalinaw**

Ni Brian K. Ashton

Makaplagaan nimo ang kalipay bisan unsa pa ang imong kahimtang.

32 **Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw** 🕊️

Usa ka kusog kaayo nga bagyo nga miguba sa mga plano sa kasal; unsa gayud ang mortal nga kinabuhi; usa ka kanta nga mihatag og paglaum; usa ka imbitasyon nga gidawat.

36 **Mga Panalangin sa Pagbarug Pinaagi sa Kinaugalingong Paningkamot:**

Ang Negosyo Nagkadako 🕊️

Ni Joshua J. Perkey

Usa ka abogado ang nawad-an sa iyang trabaho apan nakakita og inspirasyon diha sa mga klase sa Simbahan sa pagbarug pinaagi sa kinaugalingong paningkamot.

38 **Atong mga Panimalay, Atong mga Pamilya:** Ang Among Anak nga Lalaki

Anak sa Langitnong Amahan 🕊️

Ni Jerlyn Murphy

Bisan kon unsa nato ka pinangga ang atong mga anak, ang Dios mas labaw pang nagpangga kanila.

40 **Pagtudlo sa mga Tin-edyer ug sa Mas Manghod nga mga Bata:**

Pagsagubang sa Trahedy 🕊️

Mga Tip sa pagtabang sa imong mga anak sa pagbati og kalinaw.

🕊️ Dali nga Mabasa

**Anaa sa Hapin
Ang Dalan
Paingon sa Emaus,**
ni Wendy Keller.

Mga Seksyon

Batan-ong mga Hamtong [Young Adults]

42

Uban sa tanang mga pagpili nga atong giatubang ug sa **maka-**

usab sa kinabuhi nga

mga desisyon nga

atong gihimo, unsaon

man nato sa pagkahi-

balo nga kita **nagsu-**

bay sa plano sa Dios

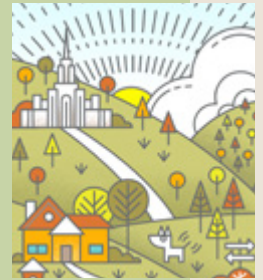
para kanato? Basaha

ang karong bulana nga

artikulo mahitungod

sa **pagkadawat og**

pagpadayag.

Kabatan-onan

50

Pagkat-on kon unsaon sa pag-

gamit ang imong patriyarkal nga

panalangin, pagmadasigon sa

pagsugod **og bag-ong mga tra-**

disyon sa Pasko sa Pagkaban-

haw, ug **pagkaplag og kalinaw**

alang sa imong kauga-

lingon ug sa uban

kon magbasa ka

sa mga artikulo

niining bulana.

Mga Bata

Pagkat-on pa og daghan mahi-

tungod sa kon **nganong mag-**

saulog man kita sa Pasko sa

Pagkabanhaw pinaagi sa pag-

basa mahitungod ni Jesukristo,

sa iyang Pag-ula

ug Pagkaban-

haw, ug unsay

kahulugan niini

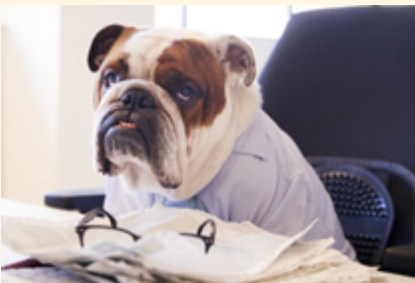
alang kanato.

GIHULAGWAY NGA MGA ARTIKULO SA DIGITAL-LAMANG

Pagbansay-bansay sa Imong Espirituhanong mga Braso*Ni Aspen Stander*

Aron malikayan ang pagkahuyang sa atong pagpamatuod, kinahanglan nga padayon natong palig-unon ang atong espirituhanong mga braso.

Gisunod ba Nimo ang Ebanghelyo sa Dili Kinasingkasing nga Paagi?*Ni Chakell Wardleigh*

Unsa ang tinuod nga kalainan tali sa pagkadaghang buluhaton sa Simbahan ug sa pagka-aktibo sa ebanghelyo?

PANGITA PA OG DUGANG

Diha sa Gospel Library app ug sa liahona.lds.org, ikaw mahimo nga:

- Mangita sa kasamtangan nga isyu.
- Makadiskubre og digital-lamang nga sulod.
- Mangita sa milabay nga mga isyu.
- Mosumiter sa imong mga sugilanon ug feedback.
- Mo-subscribe o mohatag og regalo nga usa ka subskripsyon.
- Mopalambo sa imong pagtuon gamit ang mga himan nga digital.
- Mopaambit og paboritong mga artikulo ug mga video.
- Maka-download o makaprinta og mga artikulo.
- Makapaminaw sa imong paboritong mga artikulo.

KONTAKA KAMI

I-email ang imong mga pangutana ug feedback ngadto sa liahona@ldschurch.org.

I-sumiter ang imong makapalig-on sa pagtuon nga mga sugilanon sa liahona.lds.org o ipadala ngadto sa:

Liahona, flr. 23

50 E. North Temple Street

Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

**ABRIL 2019 VOL. 22 NO. 4
LIAHONA 18604 853**

Internasyonal nga magasin sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Ang Unang Kapangulohan: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerritt W. Gong, Ulisses Soares

Editor: Randy D. Funk

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Donald L. Hallstrom, Larry S. Kacher, Erich W. Kopicshke, Lynn G. Robbins

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Assistant sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Publication Assistant: Camila Castrillón

Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards,

Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Ode Kirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Desinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hincley, Eric P. Johnson, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Intellectual Property Coordinator: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gyg, Ginny J. Nilson, Marrissa M. Smith

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-impronta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy R. Barker

Paghubad: Shahloom Alinsug

Mailing address: *Liahona*, Fl. 23, 50 E.

North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa Dateline Philippines sa Liahona, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P.O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P400 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>.

Palihug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon palihug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas" o "direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi depende sa pinulongan.)

© 2019 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtuon. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa Liahona alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdilhi diha sa linya sa kredito sa maong artwork

Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: April 2019 Vol. 22 No. 4. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Siya Nabanhaw!
Siya Nabanhaw!
Sa kamaya kini isangyaw.
Nakagawas sa iyang tulo ka
adlaw nga bilanggoan;
Himoo nga magmaya ang kalibutan.
Kamatayon nabuntog; tawo gawasnon.
Si Kristo nagmadaugon.

(*He Is Risen!* Hymns, nu. 199.)

Sa inyong paghinumdom sa Manluluwas niining Pasko sa Pagkabanhaw, pwede ninyong bisitahon ang [lds.org/go/4195](https://www.lds.org/go/4195) aron makita ang matahum nga art ug mga pagpamatuod gikan sa mga Apostoles mahitungod sa mga hiyas sa Manluluwas nga maoy nakapahimong posible sa Iyang Pag-ula ug Pagkabanhaw.

Bob ug Lori Thurston

Nakaserbisyo sa Cambodia Phnom Penh Mission

Sa una nilang panag-uban sa misyon, si Bob ug Lori Thurston nakakat-on nga ang makahuluganong pagpangalagad mahitabo bisan sa babag sa pinulongan ug sa mga kalainan sa kultura tungod kay tanan kita mga anak sa Dios.

LESLIE NILSSON, TIGLITRATO

Bob:

Usa ka adlaw nakadungog kami og kusog nga tukar, ug among namatikdan nga usa ka tolda ang gipabarug. Sa Cambodia, pweding nagpasabut kana nga dunay kasal o namatay.

Lori:

Among nahibaloan nga usa ka inahan sa lima o unom ka anak ang bag-o lang namatay. Walay bana nga pweding ikasulti. Bag-o pang nangmata ang mga bata ug nakamatikud nga namatay ang ilang mama.

Usa ka anak nga babaye ang nagbakho lang. Pinaagi sa tighubad, miingon siya, “Ako ang kamagulangan. Ako ang mabinlan niining tanan nga igsoon. Wala ko kahibalo unsay akong buhaton.”

Gigakos lang nako siya og hugot. Nganong dili ko makapugong? Kining bataa bag-o lang nawad-an sa iyang inahan. Gisultihan nako siya sa iningles ug giingnan, “nasayud kong dili ka makasabut nako, apan mosaad ko nimo nga imong makita pag-usab ang imong mama. Mahimo ra nimo kini. Dili ka mapasagdan nga mag-inusara.”

Daghan kaayong kasinatian nga sama niini ang naghatag kanamo og espesyal nga koneksyon sa mga tawo sa Cambodia.

PAGDISKOBRE PA OG DUGANG

Pangita pa og dugang nga mga Hulagway sa Pagtuo diha sa lds.org/go/18.

Mga Baruganan sa Pagpangalagad

ANG PAGHIMO SA PAGPANGALAGAD NGA

Makalipay

Ang pagserbisyo pinaagi sa gugma magdala og kalipay sa tighatag ug sa tigdawat.

Usahay ang atong pagpangita og kalipay niining kinabuhia daw sama sa pagdagan gamit ang usa ka treadmill [himan sa pagchersisyo nga magdagan ibabaw sa nakapundo nga plataporma]. Sigi lang kita og dagan apan sa gihapon daw wala kitay naabtan. Alang sa uban, ang hunahuna sa pagpangalagad sa uban daw nagdugang lang og uban pang buluhaton.

Apan ang atong Langitnong Amahan gusto nga makasinati kita og kalipay ug nag-ingon kanato nga “ang mga tawo naingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay” (2 Nephi 2:25). Ug mitudlo ang Manluluwas nga ang pagpangalagad sa uban usa ka mahinungdanong bahin kon unsaon nga makadala kita og kalipay sa atong kinabuhi ug sa kinabuhi sa uban.

Unsa ang Kalipay?

Ang kalipay nangahulugan nga “usa ka pagbati sa hingpit nga kahimuot ug kalipay.”¹ Ang mga propeta sa ulahing mga adlaw mihatag og katin-awan kon asa naggikan ang kalipay ug sa unsang paagi kini makit-an. “Ang kalipay nga atong gibati dili kaayo konektado sa mga sirkumstansya sa atong kinabuhi apan kining tanan konektado sa unsay atong gitutokan sa atong kinabuhi,” miingon si Presidente Russell M. Nelson. “. . . Ang kalipay moabut gikan ug tungod kang [Jesukristo]. Siya ang tinubdan sa tanang kalipay.”²

Ang Pagpangalagad Magdala og Kalipay

Dihang mikaon si Lehi sa bunga sa kahoy sa kinabuhi, ang iyang kalag napuno “sa hingpit nga kalipay” (1 Nephi 8:12). Ang iyang tinguha mao ang pagpaambit niini nga bunga ngadto sa iyang mga gimahal.

Ang atong kaandam sa pag-alagad sa uban makadala niining matang sa kalipay ngari kanato ug kanila. Ang Manluluwas mitudlo sa Iyang mga disipulo nga ang atong nahimong bunga kon konektado kita Kaniya magtabang sa pagdala kanato og hingpit nga kalipay (tan-awa sa Juan 15:1–11). Ang paghimo sa Iyang buhat pinaagi sa pagserbisyo ug ang tinguha sa pagdala sa uban ngadto Kaniya mahimo nga usa ka malipayong kasinatian (tan-awa sa Lucas 15:7; Alma 29:9;

Doktrina ug mga Pakigsaad 18:16; 50:22). Makasinati kita niini nga kalipay bisan pa sa atong giatubang nga oposisyon ug pag-antus (tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 7:4; Mga Taga-Colossas 1:11).

Ang Manluluwas mipakita kanato sa hingpit nga ehemplo nga ang usa sa pinakatalagsaong tinubdan sa tinuod nga kalipay sa mortal nga kinabuhi makita pinaagi sa pagserbisyo. Kon mangalagad kita sama sa atong Manluluwas ngadto sa atong igsoong mga lalaki ug mga babaye, nga adunay gug-mang putli diha sa atong mga kasingkasing, makasinati kita og kalipay nga molabaw pa sa yano nga kalipay.

“Kon atong hangupon ang [pagpangalagad] pinaagi sa andam nga mga kasingkasing, kita . . . mas mapaduol sa pagkahimong mga katawhan sa Zion ug bation nato ang sobrang kalipay uban niadtong kinsa atong natabangan subay sa agianan sa pagkadisipulo,” mitudlo si Sister Jean B. Bingham, Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society.³

USA KA TINUBDAN SA TINUOD NGA KALIPAY

Mipakita ang Manluluwas kanato sa hingpit nga ehemplo nga ang tinuod nga kalipay sa mortal nga kinabuhi makita pinaagi sa pagserbisyo.

Unsaon Nato sa Paghimo ang Pagpangalagad nga Mas Makalipay?

Adunay daghang paagi sa pagdala og mas dakong kalipay diha sa atong pagpangalagad. Ania ang pipila ka mga ideya:

1. **Sabta ang imong katuyoan sa pagpangalagad.** Adunay daghang rason sa pagpangalagad. Sa katapusan, ang atong mga paningkamot kinahanglang mapahiuyon sa mga katuyoan sa Dios “ang pagpahinabo sa pagka-imortal ug sa kinabuhi nga dayon sa tawo” (Moises 1:39). Samtang dawaton nato ang imbitasyon ni Presidente Russell M. Nelson sa pagtabang sa uban subay sa dalan sa pakigsaad, makakaplag kita og kalipay diha sa pagsalmot sa buhat sa Dios.⁴ (Alang sa dugang pa nga katuyoan sa pagpangalagad, tan-awa sa “Ministering Principles: The Purpose That Will Change Our Ministering [Ang Katuyoan nga Makausab sa Atong Pagpangalagad],” sa Enero 2019 nga *Liahona*.)
2. **Buhata ang pagpangalagad nga ang tumong mao ang pag-alagad sa katawhan ug dili kay ang paghimo lang sa gisangon nga mga buluhaton.** Si Presidente Thomas S. Monson mipahinumdom kanato: “Ayaw himoang mas importante ang sulbarunon nga problema kay sa tawo nga angayng higugmaon.”⁵ Ang pagpangalagad mao ang mahitungod sa paghigugma sa mga tawo, dili kini mahitungod sa mga butang nga buhaton. Kon molambo ang atong paghigugma sama sa gihimo sa Manluluwas, mas

dayag kanato ang kalipay nga moabut gumikan sa pagserbisyo sa uban.

3. **Himoa nga yano ang pagpangalagad.** Si Presidente M. Russell Ballard, Akting nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, misulti kanato: “Dagkong mga butang mapahinabo pinaagi sa gagmay ug yanong mga butang. . . . Ang atong gagmay ug yanong mga buhat sa kamabination ug pagserbisyo matigum ngadto sa kinabuhi nga puno sa gugma alang sa Langitnong Amahan, debosyon sa buhat ni Ginoong Jesukristo, ug pagbati sa kalinaw ug kalipay sa matag higayon nga kita motabang sa usag usa.”⁶
4. **Tangtanga ang kaluya gikan sa pagpangalagad.** Dili imong responsibilidad ang pagtrabaho sa kaluwasan sa uban. Tali ra kana sa indibidwal ug sa Ginoos. Ang atong responsibilidad mao ang paghigugma kanila ug pagtabang kanila sa pagduol ngadto kang Jesukristo, kinsa ilang Manluluwas.

Ayaw Ilangay ang Kalipay sa Pagserbisyo

Usahay ang mga tawo magpanuko sa pagpangayo sa gikinahanglan nga tabang, mao nga ang pagtanyag sa atong serbisyo posibling mao ray ilang gikinahanglan. Apan ang pagpugos sa atong mga kaugalingon ngadto sa mga tawo dili usab maoy tubag. Ang pagpangayo og permiso sa dili pa mangalagad usa ka maayo nga ideya.

Si Elder Dieter F. Uchtdorf sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles misugilon mahitungod sa usa ka single nga inahan nga gitaptan og hangga—ug dayon nangasakit pud ang iyang mga anak. Ang sa kasagaran hapsay nga balay nahimong katag og samok. Ang mga platong hugasan ug labhanan nagpatong-patong na.

Diha sa gutlo nga gibati na niya ang hingpit nga kabug-at, ang mga sister sa Relief Society nanuktok sa pultahan. Wala sila moingon nga, “Sultihi mi unsay among ikatabang.” Dihang nakita nila ang sitwasyon, milihok dayon sila.

“Gihipos nila ang mga nagkatag, gihawanan ug gilimpyohan ang panimalay, ug gitawagan ang usa ka higala nga magdala og gikinahanglanon kaayo nga mga grocery. Dihang sa katapusan nahuman na nila ang ilang buhat ug nanamilit, gibiyaan nila kanang batan-ong inahan nga nagluha—mga luha sa pasalamat ug gugma.”⁷

Ang tighatag ug ang tigdatwat mibati sa mainiton nga kalipay.

Ugmara ang Kalipay sa Imong Kinabuhi

Kon mas dako nga kalipay, kalinaw, ug pagkakontento ang atong maugmad sa atong kinabuhi, mas daghan ang atong mapaambit ngadto sa uban kon kita mangalagad. Ang kalipay maggikan sa Espiritu Santo (tan-awa sa Mga Taga-Galacia 5:22 ug ang Doktrina ug mga Pakigsaad 11:13). Butang kini nga pwede natong iampo (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 136:29) ug dapiton sa atong kinabuhi. Ania ang pipila ka mga ideya sa pag-ugmad og kalipay sa kaugalingon natong kinabuhi:

1. **Ipah ang imong panalangin.** Samtang imong susihon ang imong kinabuhi, isulat sa imong journal ang mga butang nga gipanalangin kanimo sa Dios.⁸ Panid-i ang mga maayo diha tanan sa imong palibut.⁹ Susiha kon unsa kaha ang nagpugong kanimo gikan sa pagkalipay ug isulat ang mga paagi sa pagsulbad o aron mas makasabut niini. Atol niining Kapaskohan, gahini og panahon ang pagpangita og mas maayong koneksyon sa Manluluwas (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 101:36).
2. **Batasana ang pagkamahunahunaon.** Ang kalipay dali ra nimong matagamtam sa mga gutlo sa hilom nga pagpamalandong.¹⁰ Paminawa og maayo kon unsay nagdala kanimo og kalipay (tan-awa sa 1 Cronicas 16:15). Ang panahon nga layo sa media usahay gikinahanglan aron mabatasan ang pagkamahunahunaon.¹¹
3. **Likayi ang pagkomparar sa imong kaugalingon.** Ginaingon nga ang pagkomparar mao ang kawatan sa kalipay. Mipahinumdom si Pablo nga kadtong “nagapakig-sukdanay sa ilang masigkaugalingon, ug nagatandiay sa ilang masigkaugalingon, sila walay kabuot” (2 Mga Taga-Corinto 10:12).
4. **Magtinguha og personal nga pagpadayag.** Ang Manluluwas mitudlo: “Kon kamo mangayo, kamo makadawat og pagpadayag ug dugang nga pagpadayag, kahibalo ug dugang nga kahibalo, nga kamo masayud sa mga misteryo ug malinawon nga mga butang—nga nagdala og hingpit nga kalipay, niana nga nagdala og kinabuhi nga dayon” (Doktrina ug mga Pakigsaad 42:61).

Ang Pagdapit sa Paglihok

Unsaon nimo pagpadako sa kalipay nga nakita nimo sa imong kinabuhi pinaagi sa pagpangalagad? ■

Ang mga baruganan nga ania niini nga artikulo magamit sa atong inadlaw nga pakig-inter-aksyon apan gituyo aron makatabang sa mga tigpangalagad nga mga brother ug mga sister sa ilang mga paningkamot sa pagpanalangin sa mga indibidwal ug mga pamilya nga gisanong diha kanila.

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Joy,” en.oxforddictionaries.com
2. Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Pagsugakod sa Espirituhanong Paagi,” *Liahona*, Nob. 2016, 82.
3. Jean B. Bingham, “Pagpangalagad sama sa Gibuhat sa Manluluwas,” *Liahona*, Mayo 2018, 107.
4. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Santang Dungan Kita nga Magpadayon sa Unahan,” *Liahona*, Abril 2018, 4–7.
5. Thomas S. Monson, “Pagpangita og Kalipay Panahon sa Panaw,” *Liahona*, Nob. 2008, 86.
6. M. Russell Ballard, “[Ang] Pagkaplag og Kalipay pinaagi sa Mahigugmaong Pagserbisyo,” *Liahona*, Mayo 2011, 49.
7. Tan-awa sa Dieter F. Uchtdorf, “[Ang] Pagsunod sa Ebanghelyo nga Malipayon,” *Liahona*, Nob. 2014, 120–123.
8. Tan-awa sa Henry B. Eyring, “O Hinumdumi, Hinumdumi,” *Liahona*, Nob. 2007, 67.
9. Tan-awa sa Jean B. Bingham, “Nga ang Imong Hingpit nga Kalipay Mapuno,” *Liahona*, Nob. 2017, 87.
10. Tan-awa sa Dieter F. Uchtdorf, “Kabahin sa mga Butang nga Labing Mahinungdanon,” *Liahona*, Nob. 2010, 21.
11. Tan-awa sa Gary E. Stevenson, “Espiritwal nga Eklipse,” *Liahona*, Nob. 2017, 46.

Sa mga Panahon nga Mawala ang Kadasig,

Hinumdumi ang Biyuda sa Nain

Ilabi na kon gibati nato nga nahikalimtan o wala mata-gad, pwede natong hinumduman sa unsang paagi ang Manluluwas nagdali aron sa pagtabang sa biyuda sa Nain, ug Siya motabang usab kanato.

Ni Keith J. Wilson

Associate Professor sa Ancient Scripture, Unibersidad sa Brigham Young

Usahay sa mga maayo ug sa dili maayong mga panahon sa kinabuhi, mobati kita nga daw wala kaayo diha ang Dios sa atong inadlawng pagpakabuhi. Ang atong mga naandang buhaton maingon og makalu-ya ug makapuol. Dili daghan ang mga kausaban, ug usahay lisud ang pagtumbok og usa ka dapit diin ang Dios direktang nanginlabut sa atong mga kahimtang. Sa matag higayon nga moabut kanako kini nga pagbati sa pagkawalay hinungdan sa akong kinabuhi, kanunay kong maghunahuna sa usa ka babaye sa Bag-ong Tugon kinsa tingali mibati og sama niini. Wala siya hinganli diha sa mga kasulatan apan nailhan lang siya sa ngalan sa iyang balangay ug sa kahim- tang sa iyang kaminyoon [marital status].

Ang babaye mao ang biyuda sa Nain, ug si Lucas nga ebanghelista lamang ang nakarekord sa iyang talagsaon nga sugilanon. Para nako nagrepresentar siya sa kahu- luga sa personal nga pagpangalagad sa Manluluwas ug kon giunsa niya sa pagtabang ang mga nawad-an sa kadasig, nga mga tawo nga komon sa Iyang katilingban. Kini nga sugilanon tataw nga nagsulbad sa isyu kon nakaila ba ang Dios kanato ug naghu- nahuna kanato.

Usa ka minubo nga summary bahin sa milagro gikan sa Lucas kapitulo 7 nagpakita kang Jesus nga nagdali nga makaapas sa lubong ug milagrusong mibuhi sa patay nga batan-ong lalaki. Apan dunay mas daghan pang sabtunon mahitungod sa panghitabo. Sama sa uban pang tanan nga milagro, apan ilabi na bahin niining usa, mahinungda- non ang pagsabut sa konteksto niini nga insidente. Isip magtutudlo sa Unibersidad sa Brigham Young Jerusalem Center, akong ipaambit kaninyo ang pipila ka personal nga mga pagtulun-an mahitungod niini nga milagro.

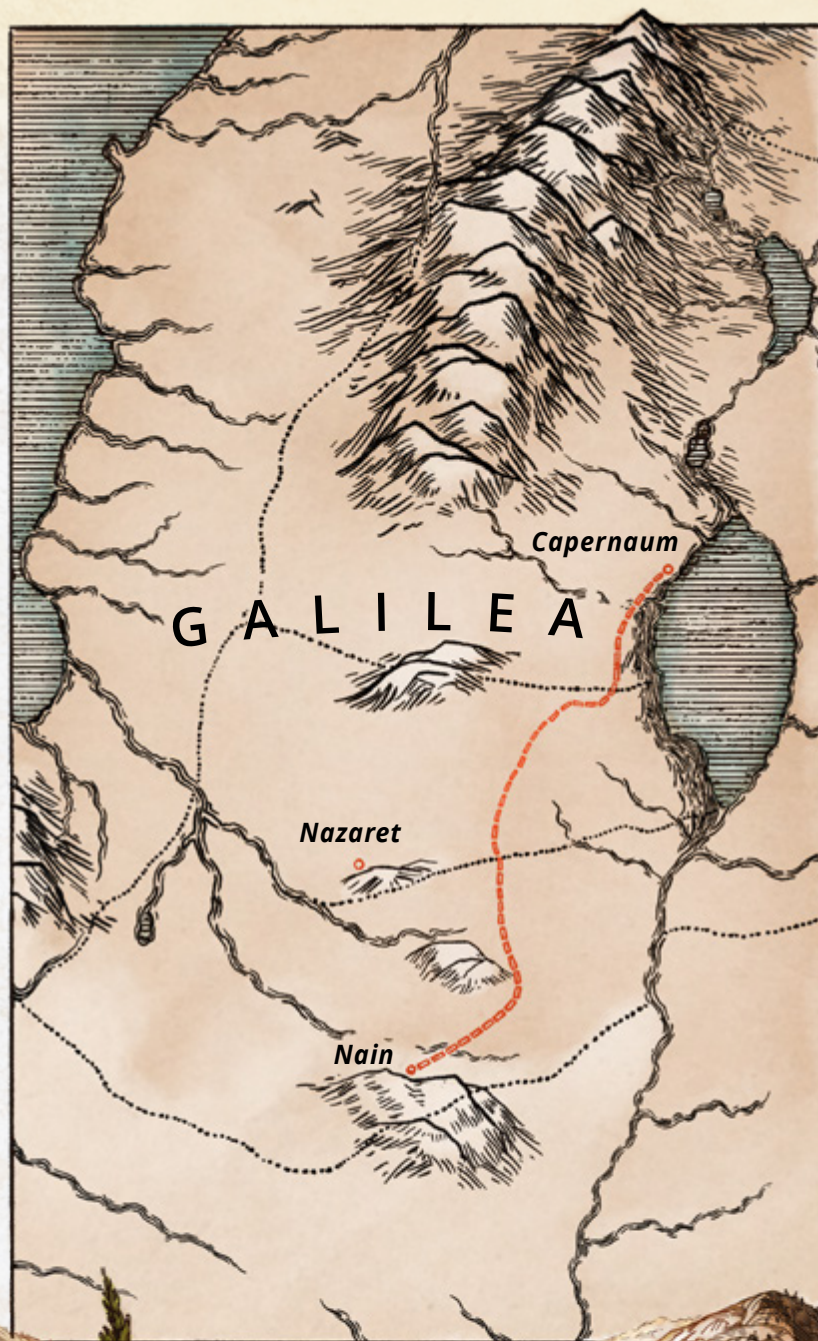
Ang Nain usa ka gamay nga umahan nga balangay sa kapanahunan ni Jesus, nahi- mtang sa ibabaw atbang sa Bungtod sa Moreh, nga maoy utlanan sa sidlakan nga

bahin sa Walog sa Jezreel. Ang lungsod mismo naa sa hilit na nga dapit. Usa ra ka dalan ang agianan paingon didto. Atol sa kapanahunan ni Jesus, kini nga pamuy-anan siguro gamay ra ug daw kabus, ug nagpabilin kadtong ingon niadto sukad. Sa ubang panahon sa kasaysayan niini, kini nga lungsod mipalibut sa pipila ka 34 ka mga balay ug may 189 ka mga tawo.¹ Karon panimalay na kini sa mga 1,500 ka lumulupyo.

Gisugdan ni Lucas ang iyang sugilanon pinaagi sa pag-ingon nga si Jesus didto na sa Capernaum sa milabayng adlaw ug miayo sa sulugoon sa Kapitan (tan-awa sa Lucas 7:1–10). Dayon among nahibaloan nga “*pagkaugma*” (bersikulo 11; empasis gidugang), ang Manluluwas miadto sa usa ka siyudad nga gitawag og Nain, gikuyugan sa dakong pundok sa mga disipulo. Kini nga han-ay sa panghitabo importante kaayo. Ang Capernaum nahimutang sa amihanang baybayon sa Dagat sa Galilea, 600 ka pye (183 metros) ubos sa lebel sa dagat. Ang Nain gibana-bana nga mga 30 ka milya (48 km) pahabagatang kasadpan sa Capernaum nga may 700 ka pye (213 m) ibabaw sa lebel sa dagat, nga sa ingon niana gikinahanglan ang malisud, pataas nga pagtungas ngadto sa Nain. Aron makaabut gikan sa Capernaum ngadto sa Nain pinaagi sa paglakaw, mikabat siguro kini og pinakaminos usa o duha ka adlaw. Bag-ohay lang mikabat og 10 ka oras ang paglakaw sa pundok sa mga batan-ong estudyante sa BYU Jerusalem Center subay sa sementado nang mga dalan. Nagpasabut kini nga si Jesus tingali kinahanglang momata og sayo kaayo o posibling naglakaw na nianang pagkagabii aron iyang maapsan ang nanaglubong pagkaugma.”²

Dihang si Kristo miabut sa siyudad human sa makaluya sa lawas nga panaw, usa ka patay nga batan-ong lalaki tingali nagpangidaron og mga 20³ giyayongan gamit ang usa ka andas padulong sa lubnganan. Miingon si Lucas nga kining batan-ong lalaki bugtong nga anak sa usa ka biyuda, ug ang ubang mga iskolar mihubad sa teksto sa Greek sa pagpasabut nga wala siyay laing anak.⁴ Usa ka dakong pundok sa mga katagibalangay miuban kaniya niining pinakapait nga trahedy sa pamilya.

Tataw kaayo, ang matayan og anak usa ka trahedy alang ni bisan kinsa, apan hunahunaa ang implikasyon alang niini nga biyuda. Unsa

kahay kahulugan niini sa sosyal, espiritwal, ug sa pinansyal nga kahimtang nga mahimong usa ka biyuda nga walay tagapanunod diha sa karaang Israel? Sa kultura sa Daang Tugon, gituohan nga kon ang usa ka bana mamatay sa dili pa matigulang, usa kana ka sinyales sa paghukom sa Dios tungod sa sala. Sa ingon niana, ang uban nagtuo nga gisilutan sa Dios kini nga biyuda. Sa basahon ni Ruth, dihang nabiyuda si Naomi sa sayo nga pangidaron, nagsubo siya, “Sanglit ang Ginoo nagpamatuod batok kanako, ug ang Makagagahum nagsakit kanako” (Ruth 1:21, International Standard Version).⁵

Dili lang kay anaa ang espiritwal ug emosyonal nga kasakit, apan kini nga biyuda sa Nain nag-atubang usab og kalisud sa pinansyal—gani posibling malunusan isip sangputanan.⁶ Atol sa kaminyoon, ang usa ka babaye itugyan ngadto sa pamilya sa iyang bana alang sa pinansyal nga proteksyon. Kon mamatay ang bana, ang pag-atiman ibalhin na ngadto sa iyang anak nga lalaki nga may katungod sa pagkapanganay. Karon nga ang anak sa biyuda nga may katungod sa pagkapanganay namatay, wala na siyay pinansyal nga proteksyon. Kon ang iyang anak nga lalaki nag-pangidaron na og mga 20, tingali siya igo-igo na gyud ang pagkahamtong, nagpuyo sa gamay, hilit nga umahan nga lungsod, ug karon anaa na siya sa espiritwal, sosyal, ug pinansyal nga kalisud.

Sa pinakaeksakto gayud diha sa mubo nga panahon nga ang mga katagibalangay mipas-an na sa anak sa babaye aron ilubong, giadto niya ang prosesyon ug “siya naluoy kaniya” (Lucas 7:13). Sa pagkatinuod, posibling mao kini ang kinaubsang pagbanabana nga nahimo ni Lucas.

Sa ubang paagi nakita ni Jesus ang tinuorayang subo nga kahimtang niini nga biyuda. Posibling ang babaye tibuok gabiing nagligid sa iyang yuta nga salog, nangamuyo sa Langitnong Amahan aron masayud kon ngano. Tingali dayag kaayo ang iyang pagpangutana nganong iya pa siyang buhion dinhi sa yuta. O tingali nalisang siya sa nagpaabut nga kasub-anan nga iya unyang atubangon. Wala kita masayud. Apan nasayud kita nga gipili sa Manluluwas ang pagbiya diha dayon sa Capernaum, nga nagkinahanglan nga molakaw Siya sa tibuok gabii aron iyang maapsan ang prosesyong diha gayud nga ila nang ilubong sa yuta ang lawas.

Oo, dihang nakita Niya ang nawong sa babaye nga napuno sa luha samtang naglakaw dapit sa ulahi sa prosesyong, gibati ni Jesus ang dako kaayong kalooy alang niini nga babaye—apan makita nga ang Iyang kalooy naggikan sa mga pagbati nga Iyang nasinati dugay na sa wala pa “mahitabo” aron maapsan kadto nga paglubong. Tukma ang Iyang pag-abot atol sa gutlo sa iyang pagpanginahanglan.

Gisultihan dayon ni Jesus ang biyuda “ayaw na paghilak” (bersikulo 13). Walay kahadlok sa dili limpyo nga seremonya, Iyang “gihikap ang lungon,” ug “nahunong” ang prosesyong.” Dayon Siya mimando, “Dong, ingnon ko ikaw, Bangon.

“Ug ang namatay milingkod ug misugod sa pagsulti. Ug gihatag siya [ni Jesus] ngadto sa iyang inahan” (mga bersikulo 14–15). Dayag lang, ang pundok sa mga katagibalangay ug ang mga sumusunod ni Jesus nangahingangha samtang ang ilang mga kasubo nabalhin ngadto sa tiunay nga kalipay. Tanan sila “ang Dios gidalayeg nga nanag-ingon, Usa ka dakong propeta nahitungha sa atong kinataliwad-an” (bersikulo 16). Apan kini nga milagro mao usab ang mahitungod sa pagluwas sa usa ka desperadong kalag. Nahibalo si Jesus nga may dakong sayop alang niini nga babaye—tawo kinsa giisip nga dili importante diha sa ilang kultura. Kini nga sitwasyon nagkinahanglan sa Iyang diha-diha nga pagtagad, bisan gikinahanglan Niya ang pagbiyahe og layo aron moabut sa eksakto gayud nga oras. Nahibalo Siya sa iyang desperado nga sitwasyon, ug miabut dayon Siya. Si Presidente Thomas S. Monson (1927–2018) namulong niining dili ikalimod nga kamatuoran dihang miingon siya, “Ugma damlag, kon lingion nato ang nangagi nga daw mga sulagma sa atong kinabuhi, atong maamguhan nga tingali dili gayud kini usa ka sulagma.”⁷

Karon, ang susama niining makapabayaw nga hitabo, kinahanglan nga mahimong labaw pa kay sa maanindot nga sugilanon sa Biblia ngari kanato. Nagtino kini sa walay

pagkasayop nga si Jesus nakaila niining hinikawan, napasagdan, ug naglisud nga biyuda. Ilabi na kon mobati kitang wala matagad o dili importante, kinahanglan nga atong hinumduman nga: giadto ni Jesus ang biyuda sa oras sa iyang desperadong panginahanglan, ug Siya usab moari kanato. Dugang pa, ang ikaduhang leksyon nga atong makuha gikan sa ehemplo sa atong Manlu-luwas mao ang kaimportante sa pagtabang alang sa pagpanalangin sa uban nga anaa sa imong palibut. Daghan diha sa imong palibut ang mawad-an sa kadasig sa matag karon ug unya. Kon masultihan ninyo sila mahitungod ni “Sister Nain” ug kon sa unsang paagiha pihong nahibaloan sa Ginoo ang iyang pagkawala sa kadasig ug grabing mga personal nga kalisdanan, maka-usab kini sa gabii ngadto sa adlaw. Hinumdumi ang makatandog nga obserbasyon ni Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985): “Ang Dios makakita kanato, ug Iya kita nga pagabantayan. Apan sa kasagaran ipaagi niya kini sa uban aron iyang mahatag ang atong mga panginahanglan.”⁸

Sa tanang mga milagro ni Jesus sa Iyang kapanahunan sa yuta, alang nako, diyutay ra ang adunay kalumo ug kalooy sama sa Iyang pagpangalagad ngadto sa biyuda sa Nain. Nagpahinumdumdom kini kanato nga kita importante Kaniya ug nga Siya dili gayud makalimot kanato. Dili kita makalimot niana. ■

MUBO NGA MGA SULAT

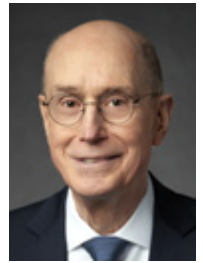
1. Tan-awa sa E. Mills, *Census of Palestine 1931: Population of Villages, Towns, and Administrative Areas* (1932), 75.
2. Tan-awa sa S. Kent Brown, *The Testimony of Luke* (2015), 364.
3. Tan-awa sa Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
4. Tan-awa sa Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
5. Sa Isaias, 54:4, gisultihan sa Ginoo ang biyuda sa Israel nga “ang pagkatalamayon sa [iyang] nga pagkabalo dili na [niya] hinumduman” (Bag-ong Hubad sa Iningles).
6. Tan-awa sa Brown, *The Testimony of Luke*, 365.
7. Thomas S. Monson, sa Joseph B. Wirthlin, “Lessons Learned in the Journey of Life,” *Liahona*, Mayo 2001, 38.
8. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Spencer W. Kimball* (2006), 103.

Aron matan-aw ang video sa Biblia nga “Widow of Nain,” bisitaha ang lds.org/go/041917.

MOSALIG SA Pagluwas SA MANLULUWAS

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**
Ikaduhang Magta-
tambag sa Unang
Kapanguloan

Ang Pag-ula sa Manluluwas ug ang Pagkabanhaw naghatag Kaniya sa gahum sa paglig-on kanato diha sa atong mga pagsulay o moluwas kanato gikan niini.

Para kanatong tanan nawad-an og mga minahal, ang dalan sa unahan posibling subo ug makaguol—labaw na gayud niadtong walay kahibalo ug pagpamatuod sa Pag-ula ug Pagkabanhaw sa Manluluwas nga si Jesukristo. Imong mahinum-duman ang Iyang duha ka maduha-duhaong mga disipulo sa dalan sa Emaus. Ang nabanhaw nga Ginoo mipaduol kanila ug nangutana kon nganong nagmasulub-on sila. Si Lucas mihatag kanato sa tubag:

“Ug sila miingon kaniya, “Mahitungod ba kang Jesus nga Nazaretnon, nga usa ka propeta nga gamhanan sa buhat ug sa pulong sa atubangan sa Dios ug sa tanang mga tawo:

“Ug siya gitugyan sa among mga sacerdote nga punoan ug sa among mga pangulo aron pagahukman sa silot sa kamatayon ug ilansang sa krus.

“Ug nanaglaum unta kadto kami nga siya mao gayud ang magtubos sa Israel. (Lucas 24:19–21).

Mikuha kita og kahupayan gikan sa atong kahibalo ug pagpamatuod nga Siya *kadto* ang mitubos sa Israel. Siya *kadto* ang “mibugto sa mga higot sa kamatayon” (Mosiah 15:23). Siya *kadto* “ang nahaunang gibanhaw sa mga nangamatay” (1 Mga Taga-Corinto 15:20). Siya *kadto* ang naghimong posible sa mga pakigsaad sa templo nga nagbugkos kanato sa hangtud ngadto sa atong “gihigugma sukad kaniadto, ug nawala sa makadiyot!”¹

Niining Pasko sa Pagkabanhaw, gusto kong mopaambit og usa ka bahin sa mensahe sa debosyonal nga akong gipamulong pipila ka tuig nang milabay mahitungod sa gahum sa Manluluwas sa pagluwas. Milig-on kini kanako samtang nangandam ako niini ug namulong niini. Nag-ampo ko nga kini molig-on kaninyo samtang basahon ninyo kini.

Nahibalo ang Manluluwas sa Atong mga Pagbangutan

Ang kinabuhi sayo nga natapos alang sa uban ug sa katapusan para kanatong tanan. Ang matag usa kanato pagasulayan pinaagi sa pag-atubang sa kamatayon sa tawo nga atong gihigugma.

Niadtong unang adlaw nakatagbo ako og tawo nga wala na nako makita sukad namatay

ang iyang asawa. Usa kadto ka sulagma nga pagkatagbo sa usa ka makahimuot nga sitwasyon sa katilingbanong kalihokan. Nagpahiyum siya samtang miduol kanako. Nahinumdom sa pagkamatay sa iyang asawa, gihulma nako ang sagad nga pagtimbaya sa mainampingon kaayong paagi: “Kumusta ka?”

Nawagtang ang pahiyom, miluha ang iyang mga mata, ug miingon siya sa hilom, uban sa dakong panglimbasog, “Maayo ra ko. Apan lisud gayud kaayo.”

Lisud gayud kaayo *kini*, sigun sa nahibaloan sa kadaghanan kaninyo ug tanan kita sa uma-abut mahibalo. Ang kinalisdang bahin sa pag-sulay mao ang pagkahibalo kon unsay buhaton uban sa kasubo, sa pag-inusara, ug sa pagkawala nga atong bation sama nga ang usa ka bahin kanato nawala. Ang pagbangutan posibling

magpadayon sama sa walay katapusang kasakit. Ug alang sa uban, posibling dunay mga pagbati sa kapungot o kawalay kaangayan.

Ang Pag-ula ug Pagkabanhaw sa Manluluwas naghatag Kaniya sa gahum sa pagluwas kanato sa ingon niana nga pagsulay. Pinaagi sa Iyang kasinatian, mianhi Siya aron masayud sa atong mga pagbangutan. Pwede nga mahibalo Siya niini pinaagi sa inspirasyon sa Espiritu, apan hinoon gipili Niya ang pagkahibalo pinaagi sa Iya mismong kaugalingong kasinatian. Mao kini ang sugilanon:

“Ug tan-awa, siya matawo kang Maria, didto sa Jerusalem diin mao ang yuta sa atong mga kagikanaan, siya ingon nga usa ka birhen, usa ka bililhon ug pinili nga tawo, kinsa gilandongan ug gipanamkon pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo, ug manganak og usa ka bata nga lalaki, oo, gani ang Anak sa Dios.

“Ug siya magpadayon, mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag matang; ug kini aron ang pulong matuman nga nag-ingon nga siya modala diha kaniya sa mga sakit ug mga balatian sa iyang mga katawhan.

“Ug siya modala diha kaniya sa kamatayon, nga siya mahimo nga mobadbad sa mga higot sa kamatayon diin naghigot sa iyang mga katawhan; ug siya modala diha kaniya sa ilang mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy, sumala sa unod, nga siya mahimo nga masayud sumala sa unod unso pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang” (Alma 7:10–12).

Ang maayong mga tawo nga nagpalibut kani-mo mosulay sa pagsabut sa imong pagbangutan sa pagkamatay sa usa ka minahal. Posibling sila mismo magbangutan. Ang Manluluwas dili lamang makasabut ug magbangutan apan mobati usab sa *imong* kaugalingong pagbangutan nga ikaw lamang ang mibati. Ug Siya nakaila kanimo sa hingpit. Nasayud Siya sa imong kasingkasing.

Dapita ang Espiritu Santo

Nahibalo ang Manluluwas asa sa daghang mga butang nga imong mahimo ang pinakamaayo kanimo samtang dapiton nimo ang Espiritu Santo sa paghupay ug pagpanalngin kanimo. Masayud Siya kon asa ka labing maayong mag-sugod. Usahay kini mao ang pag-ampo. Usahay kini mao ang pag-adto aron sa paghupay sa

Ang Manluluwas mahimong masayud sa atong mga pagbangutan pinaagi sa inspirasyon sa Espiritu, apan hinoon gipili Niya ang pagkahibalo pinaagi sa Iya mismong kaugalingong kasinatian.

laing tawo. May nailhan kong usa ka biyuda nga adunay makapabaldo nga balatian kinsa nadasig sa pagbisita og laing biyuda. Wala ko didto, apan sigurado ko nga ang Ginoo midasig sa usa ka matinud-anong disipulo sa pagtabang sa lain ug sa ingon niana nakatabang nilang duha.

Dunay daghang paagi nga ang Manluluwas makatabang niadtong nagbangutan, ang matag usa mihaom alang niini. Apan makasiguro ka nga Siya makahimo ug mohimo niini sa paagi nga maoy pinakamaayo alang niadtong nagbangutan ug niadtong mga anaa sa ilang palibut. Usa sa makanunayong butang kon luwason sa Dios ang mga tawo gikan sa pagbangutan mao nga mobati sila og sama sa bata nga pagpaubos sa Iyang atubangan. Usa ka talagsaong ehemplo sa gahum sa matinud-anong pagpaubos naggikan sa kinabuhi ni Job (tan-awa sa Job 1:20–22). Laing makanunayong butang, nga anaa usab kang Job, mao ang maunonon nga pagtuo diha sa gahum sa Pagkabanhaw sa Manluluwas (tan-awa sa Job 19:26).

Tanan kita mabanhaw, lakip ang inyong mga minahal nga namatay. Ang atong pagkapundok og balik uban kanila dili ang sobra kaanindot apan uban sa lawas nga dili na mamatay dili matigulang dili masakit.

Dihang mipakita ang Manluluwas sa Iyang mga Apostoles human sa Pagkabanhaw, wala lang Siya mopaniguro kanila diha sa ilang mga pagbangutan apan kanatong tanan usab kinsa tingali makasinati og pagbangutan. Mipaniguro Siya kanila ug kanato niini nga paagi:

“Ang kalinaw mag-uban kaninyo. . . .

“Tan-awa ninyo ang akong mga kamot ug akong mga tiil, nga mao gayud ako: hikapa ninyo ako, ug tan-awa, kay ang espiritu walay unod ug mga bukog, ingon sa inyong nakita nga ania kanako” (Lucas 24:36, 39).

Ang Ginoo makadasig kanato sa pagsangpit alang sa gahum sa pagkaluwas gikan sa atong pagbangutan sa paagi nga maoy pinakamaayo kanato. Makapili kita nga moserbisyo sa uban alang sa Ginoo. Makapamatuod kita sa Manluluwas, sa Iyang ebanghelyo, sa pagpahiuli sa Iyang Simbahan, ug sa Iyang Pagkabanhaw. Makatuman kita sa Iyang mga sugo.

Ang tanan niana nga mga pagpili magdapit sa Espiritu Santo. Ang Espiritu Santo maoy makahupay kanato sa paagi nga haum sa atong panginahanglan. Ug pinaagi sa inspirasyon sa Espiritu, makabaton kita og pagpamatuod bahin sa Pagkabanhaw ug sa tin-aw nga talan-awon sa mahimayaong panagpundok sa umaabut. Gibati ko kana nga kahupayan dihang mitan-aw ko sa lubnganan sa tawo nga akong nailhan—tawo nga

akong nahibaloan nga sa umaabut nga panahon magunitan sa akong mga kamot. Sa pagkahibalo niana, wala lang ako maluwas gikan sa pagbangutan apan mapuno usab sa malipayong pagpaabut.

Kon kanang gamay nga binuhat miabut pa sa pagkahingkod, magkinahanglan unta siya og kaluwasan sa laing hut-ong sa mga pagsulay. Masulayan unta siya sa pagpabiling matinudanon sa Dios pinaagi sa pisikal ug espiritwal nga mga hagit nga moabut sa tanan. Bisan og ang lawas usa ka talagsaon nga nilalang, ang pagmininar niini sa hustong kondisyon usa ka hagit nga mosulay kanatong tanan. Ang tanan kinahanglang manglimbasug latas sa mga balatian ug sa mga epekto sa katigulangon.

“Magpaubos Ka”

Ang gahum sa pagkaluwas gikan sa atong mga pagsulay anaa na. Molihok kini sa samang paagi sa pagkaluwas gikan sa pagsulay nga moabut gumikan sa pag-atubang sa kamatayon sa usa ka minahal. Sama nga ang pagkaluwas dili kanunay mao ang pagkaluwas sa kinabuhi sa usa ka minahal, ang pagkaluwas gikan sa ubang mga pagsulay posibling dili ang

*Apan makasiguro ka nga
ang Manluluwas makahimo
ug mohimo sa pagtabang sa
paagi nga maoy pinakama-
ayo alang niadtong nagba-
ngutan ug niadtong mga
anaa sa ilang palibut.*

pagwagtang niini. Ang Ginoo tingali dili mohatag og kahupayan hangtud atong mapalambo ang pagtuo sa paghimo og mga pagpili nga magdala sa gahum sa Pag-ula nga mopekto sa atong kinabuhi. Wala kita Niya pabuhata niana tungod kay wala siya magpakabana apan tungod sa gugma alang kanato.

Ang usa ka giya alang sa pagdawat sa gahum sa Dios sa pagkaluwas gikan sa oposisyon sa kinabuhi gihatag ngadto ni Thomas B. Marsh, kanhi Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Anaa siya sa lisud nga mga pagsulay, ug ang Ginoo nasayud nga mas daghan pa

siya og atubangon. Mao kini ang tambag ngadto kaniya nga akong gigamit sa akong kaugalingon ug itanyag kaninyo: “Magpaubos ka; ug ang Ginoo nga imong Dios moagak kanimo pinaagi sa kamot, ug mohatag kanimo og tubag sa imong mga pag-ampo” (Doktrina ug mga Pakigsaad 112:10).

Gusto kanunay sa Ginoo nga tultulan kita ngadto sa pagkaluwas pinaagi sa pagkahimo natong mas matarung. Nagkinahanglan kana og paghinulsol. Ug gikinahanglan ang pagpaubos. Mao nga ang pamaagi sa pagkaluwas nagkinahanglan kanunay og pagpaubos aron makahimo ang Ginoo sa pag-agak kanato pinaagi sa kamot kon asa man kita gusto Niyang dad-on latas sa mga kasamok ug ngadto sa pagkabalaan.

Ang mga pagsulay makapamunga og kasilag o pagkawala sa paglaum. Ang pagpaubos nga gikinahanglan nimo ug nako aron ang Ginoo makagiya kanato pinaagi sa kamot naggikan sa pagtuo. Naggikan kini sa pagtuo nga ang Dios buhi gayud, nga Siya nahigugma kanato, ug kana maoy Iyang gusto—ingon man niini kalisud—kanunay kining maayo para kanato.

Ang Manluluwas mipakita kanato niana nga pagpaubos. Nabasa ninyo kon sa unsang paagi Siya nag-ampo sa Tanaman sa Getsemani samtang nag-antus Siya sa pagsulay tungod og alang kanato lapas sa atong abilidad sa pagsabut o sa paglahutay, o gani sa akong paghulagway. Nahinumdom kamo sa Iyang pag-ampo: “Amahan, kon buot ka, kuhaa kining kopa gikan kanako; hinoon dili ang akong pagbuot, maoy matuman, kondili ang imo” (Lucas 22:42).

Nasayud Siya ug misalig sa Iyang Langitnong Amahan, ang talagsaong Elohim. Nasayud Siya nga ang Iyang Amahan mao ang makagagahum sa tanan ug walay sukod ang kamabination. Ang Hinigugmang Anak mihangyo sa mapaubsanong mga pulong—sama niadtong gamay nga bata—alang sa gahum sa pagkaluwas sa pagtabang Kaniya.

Batuni ang Kaisug ug Kahupayan

Ang Amahan wala moluwas sa Anak pinaagi sa pagtangtang sa pagsulay. Tungod og alang kanato wala Niya kana buhata, apan gitugutan Niya ang Manluluwas sa paghuman sa misyon nga Iyang gianhi aron buhaton. Sa gihapon pwede kitang magbaton og kaisug ug kahupayan gikan sa pagkahibalo sa tabang nga gihatag sa Amahan:

“Ug dihay manolunda nga mitungha kaniya gikan sa langit sa pagpalig-on kaniya.

“Ug sa nag-antus siya sa hilabihang kasakit, siya nag-ampo sa labi pa kamainiton gayud: ug ang iyang singot nanibug-ok daw apol nga nagpa-ngatagak sa yuta.

“Ug sa pagtindog niya gikan sa pag-ampo, iyang giadto ang mga tinunan ug iyang nakita sila nga nanghikatulog tungod sa kasubo,

“Ug siya miingon kanila, Nganong matulog man kamo? bangon ug pag-ampo kamo aron dili kamo mahidalin-as ngadto sa panulay” (Lucas 22:43–46).

Ang Manluluwas nag-ampo alang sa pagkaluwas. Ang gihatag Kaniya dili ang pag-eskapo gikan sa mga pagsulay apan ang kahupayan igo nga makalatas niini sa mahimayaong paagi.

Gibayaran ni Jesukristo ang lukat alang sa tanan natong mga sala ug sa tanan niadtong mga anak sa Langitnong Amahan aron maluwas kita gikan sa kamatayon ug sa sala.

Ang iyang mando sa Iyang mga disipulo, diin sila mismo gipangsulayan, usa ka giya alang kanato. Pwede kitang motino sa pagsunod niini. Pwede kitang motino sa pagbarug ug sa pag-ampo uban sa dakong pagtuo ug pagpaubos. Ug makasunod kita sa sugo nga gidugang diha sa basahon ni Marcos: “Bangon kamo ug manglakaw kita” (Marcos 14:42).

Gikan niini, anaa kay tambag nga makalatas sa pisikal ug espiritwal nga mga pagsulay sa kinabuhi. Nagkinahanglan kamo sa tabang sa Dios human nga inyong mahimo ang tanan sa inyong kaugalingon. Mao nga bangon ug lakaw, apan angkona kini nga tabang diha dayon kutob sa mahimo, dili maghulat nga anaa na sa kalisud aron magpaluwas.

Mohatag ko sa akong balaang pagsaksi nga ang Dios nga Amahan buhi ug nahigugma kanato. Nasayud ako niana. Ang Iyang plano sa kalipay hingpit, ug kini *mao* ang plano sa kalipay. Si Jesukristo nabanhaw, mao usab kita. Nag-antus Siya aron Siya makatabang kanato sa tanan nga atong mga pagsulay. Iyang gibayaran ang lukat alang sa tanan natong mga sala ug sa tanan niadtong mga anak sa Langitnong Amahan aron maluwas kita gikan sa kamatayon ug sa sala.

Nasayud ako nga diha sa Simbahan ni Jesukristo, ang Espiritu Santo makaanhi aron sa paghupay ug paglimpyo kanato samtang sundon nato ang Agalon. Hinaot nga madawat ninyo ang Iyang kahupayan ug tabang sa inyong mga panahon sa panginahanglan, pinaagi sa tanang pagtesting ug mga pagsulay sa inyong kinabuhi. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong sa debosyonal, “Ang Gahum sa Paghuwas,” nga gipamulong didto sa Brigham Young University niadtong Enero 15, 2008.

MUBO NGA SULAT

1. “Lead, Kindly Light,” *Hymns*, nu. 97.

DETALVE GIKAN SA GETSEMANI, PINAAGI NI J. KIRK RICHARDS; MGA SANGA SA OLIBA, GIKAN SA GETTY IMAGES

Sa Sagradong Tanaman

Mahunahunaon ♩ = 60-68

Mga pulong ug musika ni Tammy Simister Robinson

1. Sa sag - ra - dong ta - na - man, I - mo ko nga gi - tu - bos.
 2. Ang sa - mad na - ki - ta ko, Sim - bo - lo sa ga - sa Mo.
 3. Ki - ning ko - pa'ng gi - im - nan, Sa tu - big sa sak - ra - ment,

Nag - am - po's Get - se - ma - ni, Gi - na - am - po ko Ni - mo.
 Pag - an - tus pa - ra's ta - nan, I - kaw nag - pa - ka - ma - tay.
 La - was i - mong gi - ha - lad. Ka - ni - mo sak - si a - ko.

Gi - na - am - po ko Ni - mo. Ka - sing - ka - sing nag - su - bo.
 I - kaw nag - pa - ka - ma - tay. Ka - sing - ka - sing nag - su - bo.
 Ka - ni - mo mo - sak - si ko. Ka - sing - ka - sing nag - su - bo.

Da - wa - ta ug sa - gu - pa. Nag - am - po's Get - se - ma - ni,
 Da - wa - ta ug sa - gu - pa. Pag - an - tus pa - ra's ta - nan,
 Da - wa - ta ug sa - gu - pa. Pag - an - tus mo wa - la na:

Gi - na - am - po ko Ni - mo. Gi - na - am - po ko Ni - mo.
 I - kaw nag - pa - ka - ma - tay. I - kaw nag - pa - ka - ma - tay.
 Ni - mo ma - bu - hi a - ko. Ni - mo ma - bu - hi a - ko.

© 2003 Tammy Simister Robinson. Tanang mga katungod gigahin.

Kini nga kanta mahimong kopyahon alang sa panagasa, dili pangnegosyo nga paggamit sa simbahan o sa panimalay.

Kini nga pahibalo kinahanglang ilakip sa matag kopya nga himoon.

Ni Brian K. Ashton

Ikaduhang Magtatambag sa
Kinatibuk-ang Kapangulohan sa
Sunday School

Tulo ka Leksyon mahitungod sa Gugma, Kalipay, ug Kalinaw

Ang pagsunod niining tulo ka lakang makahimo og dakong kalainan sa inyong kinabuhi ug makatabang nga imong mabati ang mga bunga sa Espiritu.

Sa estudyante pa ko sa kolehiyo, naghunahuna ko og maayo sa akong kaugmaon. Dihang nakab-ot nako ang umaabut—buot ipasabut human sa kinabuhi sa kolehiyo—nakakat-on ko og tulo ka importante kaayong mga leksyon nga nakahimo og dakong kalainan sa akong kinabuhi. Gusto nakong ipaambit kini nga mga leksyon kaninyo uban sa panghina-ot nga dili kamo dugay nga makakat-on sama sa kadugay sa akong pagkat-on niini. Makatabang kini nga inyong makit-an ang mas dakong kalipay sa kinabuhi—ug sa katapusan mabatunan ang kahimayaan uban sa inyong Langitnong Amahan.

1. Tinguhaa ang Kalipay, Kalinaw, ug ang Espiritu Santo

Nahimamat nako ang akong asawa, si Melinda, atol sa akong ikaduhang tuig sa kolehiyo [sophomore] mga unom ka bulan human ko nakauli gikan sa akong misyon. Diha dayon nasayud kong gusto ko nga

Kon buhaton

nimo ang

ginagmayng

butang ug

mosalig sa

sakripisyo ni

Jesukristo,

makita nimo

ang gugma,

kalipay,

ug kalinaw,

bisan unsa

pa ang imong

mga kahimtang.

makigminyo ni Melinda. Hinoon, si Melinda dili susama og kasinatian. Ang tubag wala moabut hangtud milabay ang lima ka tuig nga sa kata-pusan nadawat niya ang tubag nga “OK” ra nga makigminyo siya nako.

Atol niadtong lima ka tuig, nasugatan nako ang usa sa mas lisud nga mga pagsulay sa akong kinabuhi. Nakaila ko kinsay angay nakong minyoan, ug padayon kong giaghat sa Espiritu, apan daw dili nako makab-ot kana nga tumong.

Sa wala madugay human ko nakagradwar, mihukom si Melinda nga magmisyon—sa usa sa mga rason, nakombinser ko, aron makapalayo kanako. Dunay mga panahon samtang didto siya sa iyang misyon nga nagmiserable ko tungod kay nagtutok ko sa unsay wala kanako. Apan, nag-tuon ko sa mga kasulatan ug nag-ampo matag adlaw, nagserbisyo sa Simbahan, ug naningka-mot sa pagbuhat sa mga butang nga nagdala sa Espiritu Santo sa akong kinabuhi.

Usa ka sayo, bugnaw kaayong Domingo sa buntag sa Minneapolis, Minnesota, USA, sam-tang nagdrayb ko padulong sa miting sa Simba-han, naghunahuna ko, “Unta nagmiserable na gyud ko karon. Sama og walay nahitabo sa unsay akong gusto. Apan dili man ko miserable. Di katuohan ang akong kalipay!”

Karon, unsaon nako sa pagkamalipayon kon, para nako ,ang akong giagian lisud nga pagsulay?

Ang tubag makita diha sa Mga Taga-Galacia 5:22–23: “Apan ang bunga sa Espiritu mao ang gugma, kalipay, kalinaw, pailub, pagkamapu-anguron, pagkamaayo, pagkamatinumanon, kaaghop, pagpugong sa kaugalingon.”

Tungod kay naghimo ko sa mga butang nga nagdala sa Espiritu sa akong kinabuhi, akong gibati ang gugma sa Dios. Akong gibati ang kalipay ug kalinaw. Makaantus ko og dugay ug malipayon sa gihapon.

Ang pagbaton og gugma, kalipay, ug kali-naw sa atong kinabuhi, sa atong pamilya, ug sa atong kaminyoon wala maggikan tungod sa pagbaton og dakong balay, nindot nga mga sakyanan, pinakabag-ong sinina, kalamputan sa panarbaho, o bisan unsang uban pang butang

nga giingon sa kalibutan nga maoy nagdala og kalipay. Gani, tungod kay ang pagbati sa gugma, kalipay, ug kalinaw naggikan man sa Espiritu, ang pagbati niini wala kinahanglanang konektado gayud sa atong temporal nga mga kahimtang.

Palihug sabta nga wala ko mag-ingon nga kanunay kitang malipayon o nga ang atong temporal nga mga kahimtang dili gayud makaapekto sa atong kalipay. Gani, kon dili kita makatitaw og kapaitan, dili kita masayud sa katam-is (tan-awa sa Dok-trina ug mga Pakigsaad 29:39; tan-awa usab sa Moises 6:55).

Kinahanglan manglimbasug kita usahay. Dugang pa, ang ubang pisikal ug emosyu-nal nga mga kahimtang makamugna og grabing pag-antus ug maghimong lisud kanato sa pagbati sa Espiritu. Apan kon maningkamot kita sa pagbaton sa Espiritu sa atong kinabuhi ug magasalig sa Dios,

kita, sa kinatibuk-an, magmalipayon.

Mopamatuod ko gikan sa personal nga kasinatian nga kini tinuod. Sukad sa akong kasinatian samtang si Melinda didto sa iyang misyon, akong nabantayan nga kon maghimo ko sa mga butang nga magdala sa Espiritu diha sa akong kinabuhi, lakip ang pagpili nga motuo ug modawat nga ang mga butang mosalir sigun sa tuyo sa Dios, sa kasagaran nagmalipayon ako (tan-awa sa Jacob 3:2).¹

2. Ayaw Pagpailad

Itanyag ni Satanang ang mga pangilad nga mga puli sa tanan nga gihimo sa Dios sa tinguha sa paglibug ug paglingla kanato. Bisan sa mga tinguha ni Satanang sa pagkumbinser kanato, mitudlo kanato ang Manluluwas nga “ang dautan nga kahoy [dili] mohatag og maayo nga bunga” (3 Nephi 14:18). Tungod kay si Satanang usa ka dautan nga kahoy, dili siya makapaba-ti kanato og “gugma, kalipay, kalinaw, pailub, pagkamapu-anguron, pag-kamaayo, pagkamatinumanon, kaaghop, [ug] pagpugong sa kaugalingon” (Mga Taga-Galacia 5:22–23). Hinoon, gusto ni Satanang nga himoon kitang miserable (tan-awa sa 2 Nephi 2:27).

Busa unsa ang buhaton ni Satanang? Maningkamot siya sa paglingla kanato.

Usa sa akong higala, usa sa mga pinili, nalingla. Ang akong higala naka-alagad og misyon ug usa ka maayo kaayo nga misyonaryo. Dihang nauli na siya gikan sa misyon, tuyo niya ang pagbuhat sa tanang ginagmayng butang nga nagdala sa Espiritu sa iyang kinabuhi ug naglig-on kaniya atol

*Itanyag ni
Satanas ang mga
pangilad nga
mga puli sa tanan
nga gihimo sa
Dios sa tinguha
sa paglibug ug
paglingla kanato.
Ang Manluluwas
mitudlo kanato
nga “ang usa
ka dili maayo
nga kahoy
[dili] mohatag
og maayo
nga bunga”*

(3 Nephi 14:18).

sa iyang misyon. Ug sulod sa mubo nga panahon, nahimo niya kini.

Apan, nakakita siya og mga higala, daghan kanila mga nahuman na og misyon, mosimba matag Dominggo apan sa gawas sa Simbahan nagpakabuhi sa pamaagi sa kalibutan. Daw malipayon sila. “Makalingaw” nga mga butang ang ilang gipanghimo. Ug ang estilo sa ilang kinabuhi daw wala magkinahanglan og daghang trabaho sama sa iyang gihimo.

Sa hinay-hinay gihunong niya ang paghimo sa ginagmayng mga butang nga nagdala kaniya og espiritwal nga kalig-on sa iyang misyon. Sa gihapon duna siyay pagpamatuod, apan giingnan ko niya nga, “Basta makatambong lang ko sa akong mga miting sa Simbahan, OK ra ko—naa gihapon ko sa tukmang dalan.” Bisan pa, miingon siya, “sa Espirituhanong paagi, dili ko aktibo.”² Samtang nagkapabuhi siya sa pamaagi sa kalibutan, ang usa ka ngil-ad nga pagpili misangput sa lain, ug sa wala madugay ningmabdos siya.

Sa ngadto-ngadto misangput ang dili matarung niyang mga pagpili. Dili siya malipayon, ug nahibalo siya niini. Maayo na lang, ang akong higala nakamatikud nga nalingla siya, ug naghinulsol siya.

Ang iyang sugilanon nagpakita nga bisan ang pinakamaayo kanato malingla. Dugang pa, nagpasabut ang iyang sugilanon nga kinahanglang padayon kitang mag-amping batok sa pagpanglingla. Matuman nato kini pinaagi sa paghimo sa ginagmayng mga butang nga nagdala sa Espiritu sa atong kinabuhi.

Malipayon kong moreport nga karon malipayon ang akong higala, naningkamot sa pagtuman sa mga sugo, ug aktibo sa pisikal ug sa espiritwal diha sa ebanghelyo.

Ang mga panglingla ni Satanas moabut sa daghang paagi. Hisgutan nako ang pipila lamang niini.

Naningkamot si Satanas sa pagkumbinser kanato nga himoon natong prayoridad ang temporal nga mga butang batok sa espiritwal

nga mga butang. Makasulti kita nga ang atong mga prayoridad wala sa lugar pinaagi sa pagmatikud kon unsa ka kasagaran kitang moingon nga, “Daghan lang kaayo ko’g buhatunon o kapoy kaayo ko karon sa _____.” Isulat sa blangko: pagtambong sa templo, pagpangalagad, pagtuon ug pagpamalandong sa mga kasulatan, sa pagtuman sa akong calling, o gani sa paghimo sa akong mga pag-ampo.

Usa ka rason nga mobati kita nga daghan kaayo’g buhatunon mao kay si Satanas naningkamot gayud sa pagsamok kanato. Gamiton niya ang smartphone nga naa sa atong kamot, ang radyo sa atong sakyanan, ang mga telebisyon sa atong balay, ug ang labihan pa kadaghang uban nga butang aron masamok kita sa hapit tanang panahon. Isip resulta, mobati kitang mas daghan og buhatunon kay sa tinuod.

Laing resulta niini nga pagsamok mao nga magkaanam kita nga dili na kaayo makapamalandong. Maningkamot si Satanas sa pagsamok kanato

tungod kay nasayud siya nga ang pagpamalandong, ilabi na sa mga kasulatan, mosangput sa mas dakong pagkakabig ug pagpadayag.

Lain pang mga panglingla ni Satanas moabut pinaagi sa ideya nga ang makita natong mga lihok mas importante kay sa naa sa kinahiladman natong mga pagdasig. Kon magkulang kita sa tukmang kadasig sa paghimo og espirituhanong mga butang, mapakyas kita sa pagsinati sa kalipay sa ebanghelyo. Isip resulta, ang pagtuman sa mga sugo magsugod nga bation nga daw puol, ug nasayud si Satanas nga kon iya kitang mapabati niining paagiha, lagmit kitang mohunong sa paghimo sa atong nasayran nga angay natong buhaton.

Linglahon usab kita ni Satanas sa pagpatuo kanato nga ang kalipay ug kamaya maggikan sa pagbaton og sayon nga kinabuhi o sa paglingawlingaw sa tanang panahon. Dili kini mao. Ang tinuod mao nga walay kalipay o kamaya kon walay butang nga latason (tan-awa sa 2 Nephi 2:11, 23).

Ang katapusan sa mga panglingla ni Satanas nga akong hisgutan mao nga maningkamot siya sa pagkumbinser kanato nga ang kadautan, inubanan sa temporaryong mga kahimuot, mao ang tinuod nga kalipay. Nahibalo si Satanas nga, bisan sa mubong panahon, ang pihong mga pagbati o

mga emosyon (1) makapahunahuna kanato nga mibati kita sa mga bunga sa Espiritu, (2) mosalipud sa atong tinguha alang niana nga mga bunga, o (3) mobati nga daw usa ka maayong panghulip.

Sama pananglit, si Satanas pweding motintal nato aron magtinguha sa pagpangibug imbis mahigugma. Iya kitang danihon pinaagi sa kahinam imbis sa malungtarong kalipay. Tinguha niya ang pagsamok kanato kay sa paghatag kanato og kalipay. Gusto niya nga maarogante kita, labihan ka mahinamon, ug molihok sa unsay gidayeg sa kalibutan imbis nga dili maghinakog, padayon nga masulundon, ug nakatutok sa espiritwal sa tukmang paagi. Ang iyang mga tintasyon maghatag kanato og kalibug, nga modala kanato sa paghunahuna nga ang pagsupak sa mga sugo magdala og kalipay.

3. Buhata ang Ginagmayng mga Butang

Sa kasagaran ang ginagmayng mga butang maoy modala sa Espiritu sa atong kinabuhi, magpugong aron dili kita malingla, ug sa katapusan makatabang nga atong maangkon ang kalig-on sa pagtuman sa mga sugo ug pagangkon og kinabuhing dayon. Gitudlo sa Manluluwas kini nga baruganan ngadto sa mga elder sa Simbahan sa Kirtland, Ohio: “Busa, ayaw pagluya diha sa maayo nga buhat, kay kamo nagpahimutang sa tukuranan sa usa ka mahinungdanon nga buhat. Ug gikan sa gagmay nga mga butang magagikan ang mga dagko” (Doktrina ug mga Pakigsaad 64:33).

Nganong importante man kaayo ang gagmayng mga butang? Sa nagsunod nga bersikulo, mipasabut ang Manluluwas nga “ang Ginoo nagkinahanglan sa kasingkasing ug sa usa ka andam nga hunahuna” (Doktrina ug mga Pakigsaad 64:34). Ngano nga gikonectar man sa Manluluwas ang paghimo og ginagmayng butang ngadto sa kasingkasing ug usa ka andam nga hunahuna? Tungod kay diha sa padayon nga paghimo sa ginagmayng mga butang, gitugyan nato ang atong mga kasingkasing ug hunahuna ngadto sa

Dios, nga maoy maglimpyo ug magbalaan kanato (tan-awa sa Helaman 3:35).

Kini nga paglimpyo ug pagbalaan makausab gayud kon si kinsa kita, sa hinay-hinay, aron mas magkaanam kita og kahisama sa Manluluwas. Maghimo usab kini kanato nga mas madawaton sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo, nga dili na kaayo kita malingla.

Sa akong mga senior nga tuig sa high school, ang akong papa ang motudlo nako sa seminary sa among balay. Tungod kay ang hisgutan nianang tuiga mao ang Basahon ni Mormon, mihukom ang akong papa nga magdungan kami sa pagbasa niini, matag bersikulo, ug hisgutan unsay among nakat-unan. Samtang magbasa kami, mangutana ang akong papa nga makapahunahuna kanako sa unsay among gibasa, ug ipasabut niya ang mga butang nga wala nako masabti. Mahinumdom gihapon ko sa pagkat-on mahitungod sa Manluluwas ug sa pagbati nga Siya mibisita gayud sa mga Nephite ug nga ako mapasaylo gayud sa akong mga sala tungod sa Iyang Pag-ula.

Akong gisubay ang akong pundasyon diha sa mga kasulatan niadtong mga sesyon nga ako ug si papa nagkauban. Duna koy gibati samtang nagbasa kami. Ug tingali ang mas importante, ang akong mga tinguha, mga gusto, ug mga buhat nausab. Gusto kong mas momaayo. Nagsugod ko sa pagkakita kon asang dapita ako nalingla. Mas kanunay kong naghinulsol. Dapit sa katapusan sa akong unang tuig sa kolehiyo, nagbasa ko sa mga kasulatan matag adlaw.

Niining panahona, si Presidente Ezra Taft Benson (1899–1994) mihangyo sa mga miyembro sa Simbahan sa pagbasa sa Basahon ni Mormon matag adlaw ug gamiton unsay ilang mga nakat-unan.³ Mao nga, agig dugang sa bisan unsay akong gibasa, ang importante may nabasa ko gikan sa Basahon ni Mormon.

Sa akong misyon nakakat-on ko unsaon gayud sa pagtuon ug pagbusog diha sa mga kasulatan. Dili lang kay mibati ko sa Espiritu

*Mosaad ko
nga kon
magbusog ka
sa mga kasulatan
matag adlaw,
ilabi na
sa Basahon
ni Mormon,
imong madapit
ang Espiritu
sa imong
kinabuhi.*

Santo samtang nagbasa ko, apan nagsugod usab ako sa pagbati og kalipay samtang nagsiksik ako sa mga kasulatan aron makakita og mga tubag sa akoang mga problema ug sa akong mga investigator.

Human sa akong misyon, padayon kong nagbusog diha sa mga kasulatan matag adlaw. Tungod kay nagdapit man kini nga buhat sa Espiritu Santo dinhi sa akong kinabuhi, akong nadawat ang Iyang direksyon sa pagtabang kanako nga magamit ang akong panahon sa mas mapuslanong paagi. Isip sangputanan, mas maayo ang akong nahimo sa eskwelahan ug, sa wala madugay, sa akong trabaho. Mas sayon ang paghimo og maayong mga desisyon. Mas midugang pa ang akong mga pag-ampo ug mas mikugi ko sa pagtuman sa akong mga calling. Ang pagbusog sa mga kasulatan sa matag adlaw wala mosulbad sa akong mga problema, apan mas misayon ang kinabuhi.

Niadlong Agosto 2005, si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mihatag og hagit sa pagbasa og balik sa Basahon ni Mormon sa dili pa matapos ang tuig.⁴ Tungod kay nagbasa man ko sa Basahon ni Mormon matag adlaw, naabot na ko sa Ether o Moroni. Agig sangputanan, dihang nahuman nako og basa human sa usa o duha ka semana o lapas pa, nakaingon ko nga nakompleto nako ang gihagit ni Presidente Hinckley.

Apan usa ka matinud-anong home teacher mibisita sa among pamilya. Nangutana siya kon kumusta nako sa akong paghimo sa imbitasyon ni Presidente Hinckley.

Gisultihan nako siya nga swerte kaayo ko nga nagsugod sa Basahon ni Mormon sa wala pa mohagit si Presidente Hinckley. Dayon, uban sa pipila ka pagdayeg sa kaugalingon, mipahibalo ko nga nakompleto nako ang buluhaton.

Maayo na lang, ang akong home teacher lahi og pagtan-aw sa mga butang. Sa dihang mabination siyang mikorihir kanako, ang Espiritu mihunghong kanako nga eksakto ang akong home teacher.

Karon kinahanglan kong mobasa og duha ka kapitulo matag adlaw aron akong makahuman na usab sa katapusan sa tuig. Samtang gidugangan nako ang akong pagbasa sa Basahon ni Mormon, akong nabantayan nga mas dugang pa nga gahum ang misulod sa akong kinabuhi. Mas midugang ang akong kalipay. Mas tin-aw ang akong pagkakita sa mga butang. Mas kanunay kong naghinulsol. Gusto kong mangalagad ug moluwas sa uban. Dili na kaayo ko madutlan sa mga panglingla ug mga tintasyon ni Satanas. Mas gihigugma nako ang Manluluwas.

Nianang Nobyembre gitawag ko nga mahimong bishop sa among ward. Ang pagkompleto sa hagit ni Presidente Hinckley nag-andam kanako niana nga calling. Sukad niadto, akong namatikdan nga dihang mas nagkadaghan ang akong buluhaton sa trabaho man o sa

simbahan, mas nagkinahanglan ko nga magtuon sa mga kasulatan, ilabi na sa Basahon ni Mormon.

Maangkon nimo ang susamang mga panalangin ug gahum sa imong kinabuhi kon ikaw usab magbusog sa mga kasulatan matag adlaw. Mosaad ko nga kon magbusog ka sa mga kasulatan matag adlaw, ilabi na sa Basahon ni Mormon, imong madapit ang Espiritu sa imong kinabuhi ug gusto kang makaampo matag adlaw, mas kanunayng makahinulsol, ug makita nga mas sayon ang pagsimba ug pag-ambit sa sakrament matag semana.

Mopamatuod ko nga kon buhaton nimo ang ginagmayng butang ug mosalig sa Ginoo, makita nimo ang gugma, kalipay, kalinaw, ug kamaya bisan unsa ang imong mga kahimtang. Mopamatuod sab ko nga nahimo kining posible tungod sa sakripisyo ni Jesukristo. Ang tanang maayo nga mga butang miabut tungod Kaniya (tan-awa sa Moroni 7:22, 24). ■

Gikan sa usa ka debosyonal nga pakigpulong, "Happiness, Deceit, and Small Things," nga gipakigpulong sa Brigham Young University niadtong Disyembre 5, 2017.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Kon magmalig-on kita sa pagtuo kang Kristo, mahimo kitang magbusog sa gugma sa Dios bisan unsay atong mga kahimtang.
2. Ang mugbong mga sulat nga panginterbyu ug transcript gihuptan sa tigsulat.
3. Tan-awa sa Ezra Taft Benson,

"A Sacred Responsibility," *Ensign*, Mayo 1986, 77–78; tan-awa usab sa "The Book of Mormon—Keystone of Our Religion," *Ensign*, Nob. 1986, 4–7.

4. Tan-awa sa Gordon B. Hinckley, "First Presidency Message: A Testimony Vibrant and True," *Ensign*, Ago. 2005, 2–6.

Bisan Gani ang Usa ka Kusog Kaayong Bagyo Dili Makapugong Kanamo

Wala madugay human ko nakauli sa akong misyon, nakadawat ko og imbitasyon nga moadto og usa ka sayawan. Didto sa sayawan, nakalimot ko asa ang akong selfon ug ang usa ka batan-ong lalaki mitanyag nga motabang nako sa pagpangita niini. Samtang nag-istorya kami, among nadiskobrihan nga parehas diay kaming mga returned missionary ug nag-inambitay kami'g mga ideya ug mga tumong.

Ang among relasyon nagpadayon sa paglambo, ug nagkasabot kami nga magpakasal. Among pangandoy nga masilyo sa Templo sa Washington D.C. sa dili pa kini manirado para ayuhon inig ka Marso 2018. Apan human sa among paghimo niana nga desisyon, gisulayan kami. Una, nawad-an ko sa akong trabaho ug wala nay paagi nga makatigom og kwarta para sa among biyahe ngadto sa templo. Sunod, usa ka kusog kaayong bagyo ang moabot nga moigo sa Puerto Rico sa bisperas gayud sa petsa sa among kasal.

Dihang ang kusog kaayo nga Bagyong Maria miigo, miguba kini sa

among matahum nga isla. Sirado ang mga tindahan. Wala kami kuryente; tubig, pagkaon, ug ang ubang nag-unang mga butang lisud nang pangitaon. Nawala ang tanan nga among giplano aron magamit sa among pagpakaon sa mga bisita [reception]. Kinahanglang ikanselar na namo ang pagpakaon sa mga bisita [reception], ug malagmit ikanselar na pud namo ang among kasal. Ang biyahe padulong ug pagawas sa Puerto Rico limitado ra, ug walay nasayud hangtud kanus-a pa kini. Nagsugod sa pagkawala ang akong kadasig, ug napuno ko sa pagduha-duha ug kalibug.

Usa ka gabii, ang akong pamanhunan ug ako nag-istoryahay bahin sa maong sitwasyon. Ang biyahe dili gyud masiguro, ug wala na kami pangpakaon sa mga bisita o sinina nga pangkasal, apan ang Espiritu mikumpirmar nga kinahanglang mosalig kami sa Ginoo. Ang pinakaimportanting butang mao ang pagkasilyo sulod sa templo. Nagampo kami sa Langitnong Amahan alang sa tabang.

Kon mabalik na ang mga biyahe sa eroplano pagawas sa Puerto Rico, maghimo kami og laing mga

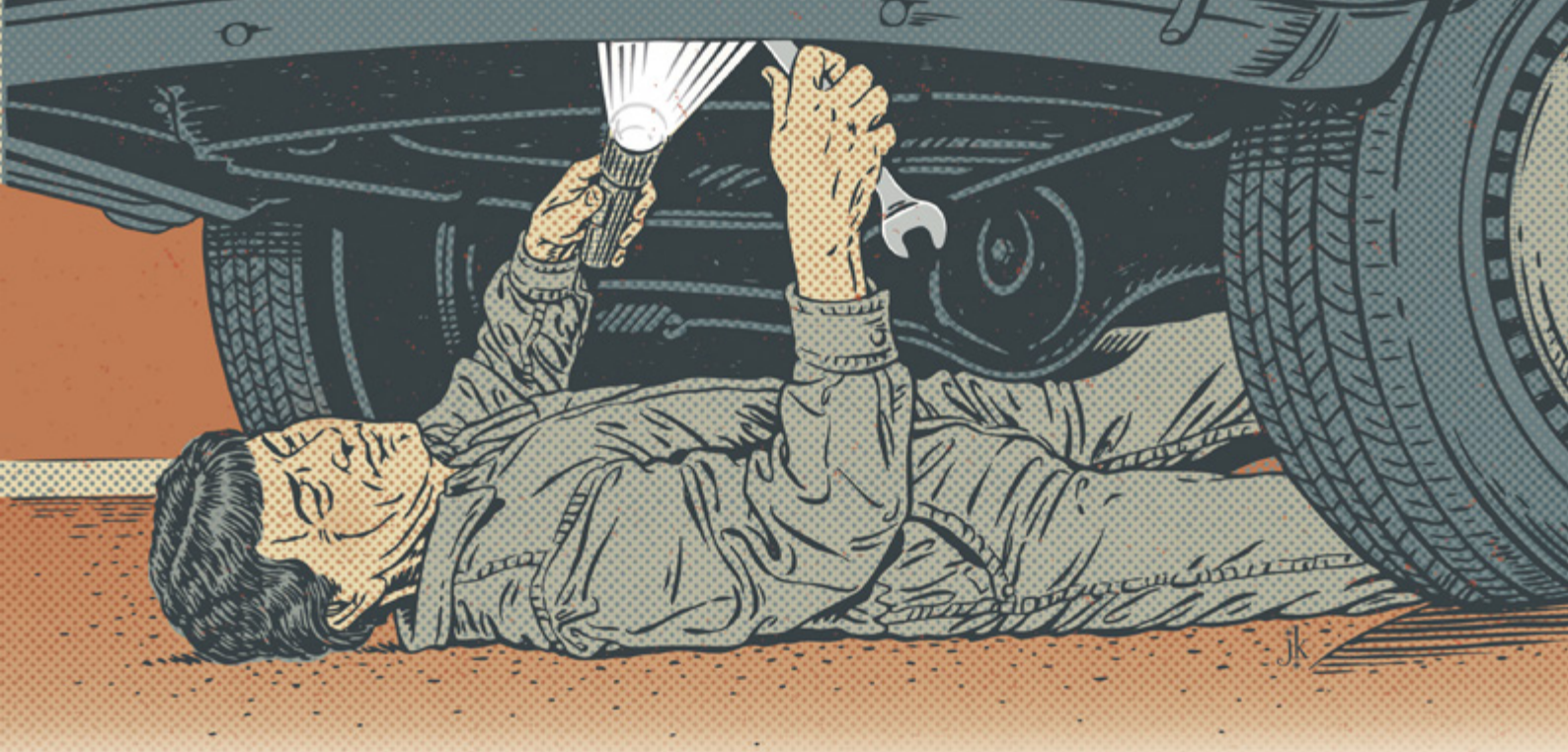
plano sa pagbiyahe ug usabon ang petsa sa kasal. Wala kami komunikasyon sulod sa mga semana human sa kusog kaayong bagyo, apan ang selfon sa usa ka higala pweding makatawag. Iya kining gipagamit namo sa pagkontak sa templo. Among nahan-ay og usab ang tanan aron masilyo gihapon kami! Pipila ka semana sa wala pa ang among biyahe, ang mga sakop sa pamilya ug mga higala midonar og mga sapatos ug sinina ug mitabang nga among makuha ang daghang butang para sa among kasal.

Dihang sa katapusan nakasulod na mi sa templo, gibilin namo ang tanan namong mga kabalaka. Naggunitay kami sa pagsugat sa among kaugmaan nga magkauban. Makaingon gayud ako nga akong gibati ang mga kamot sa Ginoo nga naggiya ug mipaniguro kanamo basta mosalig lang kami Kaniya, MAHIMO ra ang tanan. Karon, napanalanginan kami og ambungan nga anak nga lalaki ug pamilya kami nga nasilyo alang sa tanang kahangturan. ■

Koraima Santiago de Jesus, San Juan, Puerto Rico

Human sa kusog kaayo nga Bagyong Maria, daw makanselar namo ang among kasal.

“Mao Gayud Kini!”

Naabut ko sa balay sa usa ka ting-tugnaw nga gabii human magpahigayon og mga interbyu isip bishop. Gikapoy na kaayo ko. Ang trabaho makaluya sulod sa mga semana, ug ang mga responsibilidad sa pamilya ug Simbahan nagpabatyang kanako nga mosobra na kini sa akong mga limitasyon.

Nianang gabhiona, kinahanglan nga ayuhon nako ang akong sakyanan aron makatrabaho ko sa pagkasunod buntag. Dihang gisul-ob na nako ang akong pantrabaho nga sinina, nausab ang akong mga tahas gikan sa pagka-bishop ngadto sa pagka-mekaniko. Mihigda ko sa bugnawng salog sa garahian ilawom sa sakyanan ug nagsugod sa pagtrabaho. Nganong kinahanglan pa kong magpakaging, maluya, ug mopasakit sa akong mga lutahan human nga nakatrabaho na ko og maayo nianang adlaw? Nagkawala ang akong pasensya ug gisugdang ang usa ka nag-agumod nga pag-ampo sa pangaliyupo ngadto sa Langitnong Amahan.

“Posible ba nga matabangan ko Nimo og gamay?” Miingon ko. “Nanangkamot gyud ko nga mahimong maayong amahan, bana, ug bishop ug sa pagsunod sa mga sugo. Dili ba ko makaserbisyo og mas maayo kon makapahulay ko og gamay? Palihug

tabangi ko nga mahuman kini aron makatulog ko.”

Sa kalit, tulo ka klaro, tin-aw nga mga pulong ang misulod nga klaro kaayo sa akong hunahuna: Mao gayud kini!”

“Ha?” Mitubag ko.

Ang mga pulong miabut na usab: “Mao gayud kini!”

Ang pagkasabut nagsugod sa pagpuno sa akong hunahuna ug kasingkasing dihang ang mga pulong miabut sa ikatulong higayon: “Mao gayud kini!” Kining mga pulong nagdala og usa ka mensahe sa akong espiritu. “Kini” ang mortal nga kinabuhi, ug nagsinati ako og panahon sa paglambo nga gidesinyo sa pagtabang kanako nga mahimong unsay gusto sa Langitnong Amahan nga akong maabut. Sama kini nga ang Espiritu miingon kanako, “Naglaum ka ba niining yutan-ong panaw nga walay mga pagpanglimbasog?” Dihang mibarog ko gikan sa mikaging nga sementadong salog, nausab na ko.

Magdepende kon giunsa nato sa pagsanong kini, ang mga pagsulay pweding makita isip mga gasa gikan sa usa ka mapinangaong Amahan sa Langit. Gihatagan kita Niya sa oportunidad nga makaatubang sa

Nagtrabaho ko sa akong sakyanan dihang ang usa ka klarong mensahe miabut nga klaro kaayo sa akong hunahuna.

mga pagsulay aron makakat-on kita sa pagduol Kaniya. Kon ato kining buhaton, panalangin kita og kahibalo ug espiritwal nga paglambo.

Ang tulo ka mga pulong nga misulod sa akong hunahuna niadtong bugnaw nga kagabhion didto sa sementadong salog sa akong garahian mipanalangin kanako sulod sa kapin 35 ka tuig. Akong gipaningkamutan nga walay pagsulay nga mausik. Nakita nako ang mga pagsulay isip mga oportunidad sa pagkat-on og mga butang nga posibling dili nako makat-unan sa uban pang paagi. ■

Richard J. Anderson, Utah, USA

Dihang Akong Nakita si Papa nga Mikanta

Didto ko sa akong misyon sa Honolulu, Hawaii, USA, sulod pa lamang sa upat ug tunga ka bulan dihang grabe ang akong pagpanggahi ug dayon nadayagnos nga duna koy patol. Ang misunod nga mga bulan nagkinahanglan og pag-adto kanunay sa ospital, daghang mga pagtesting, ug bag-ong pagtambal nga dunay makasagmuyo nga ubang mga epekto.

Hangtud karon, nakatutok ko og maayo sa misyonaryo nga buhat nga wala kaayo nako masinati ang kami-ngaw, apan sukad sa panahon sa akong pag-ataki, misakit ang akong kasingkasing. Gimingaw ko sa akong mga ginikanan ug mibating nag-inusara bisan gilibutan ko sa mga buotan, mapinangaong mga tawo. Dili ko gustong mopauli, apan gusto kong mobati og kalinaw.

Pinaagi sa pagtugot sa akong presidente sa misyon, nakigsulti ko sa akong mga ginikanan sa telepono mahitungod sa akong pagpatambal. Ang akong papa, nga bag-o lang nakatuman sa

tibuok kinabuhi niyang pangandoy nga makaapil sa Tabernacle Choir sa Temple Square, mipaniguro nako nga tarungon niya og maayo ang pagkanta alang kanako sa kinatibuk-ang komperensya, nga magsugod sa sunod nga adlaw.

Pagkaugma, nag-ampo ko og hugot alang sa kalinaw nga gikinahanglan kaayo nako. Nakadawat ko og mga tubag sa piho nga mga pangutana atol sa kinatibuk-ang komperensya kaniadto, ug misalig ko nga makadawat ko pag-usab og giya. Sa dihang ang komperensya gibuksan, mikanta ang choir sa “Dearest Children, God Is Near You [Pinalangga nga Mga Anak, ang Dios Haduol Kaninyo]” (*Hymns*, nu. 96). Sulod sa unang minuto, akong nakita ang akong papa sa TV screen. Ang camera naka-focus sa iyang nawong sulod sa igong panahon.

Ang mga luha milugmaw sa akong mga mata samtang ang lawom kaayong pagbati sa kalinaw mipalibut kanako. Nasayud ko nga gihigugma ako sa Dios.

Nasayud Siya sa tukma gayud kon unsay akong gikinahanglan nianang adlaw—usa ka yano nga kasiguroan nga anaa ra Siya sa duol ug nakamatikod kanako. Akong gibati ang gugma sa Dios, ug usab, ang gugma sa akong pamilya, akong mga kompanyon, ug sa akong presidente sa misyon. Imbis mobati nga nabug-atan, karon nakita nako ang oportunidad nga mas mahiduol sa Ginoo.

Ang akong mga hagit sa kahimsog wala mawala. Kinahanglan kong mobiya sa akong misyon og sayo bisan pa, apan nasayud ko nga anaa ang Dios ug nahigugma Siya kanako. Kana nga kasiguroan miuban kanako latas sa daghan pang mga kasakit ug naghatag kanako og paglaum sa akong pinakangitngit nga mga gutlo. Ang uban motawag niini nga usa ka sulagma, apan nasayud ko nga dihang nakita nako si papa nga mikanta mahitungod sa gugma sa Dios usa kadto ka gamayng milagro sa akong panahon sa panginahanglan. ■

Maria Oka, California, USA

Mga luha milugmaw sa akong mga mata dihang nakita nako si papa sa TV screen.

Usa ka Imbitasyon alang kang Ricardo

Kon makadungog ko mahitungod ksa usa ka kalihokan sa Simbahan, kanunay kong magdapit og 10 ka tawo nga dili mga miyembro sa Simbahan para motambong. Nahimo na nako kini sulod sa mga katuigan. Maghimo ko og mga imbitasyon ug ibutang ang matag usa sa puti nga sobre ug mag-ampo alang sa Espiritu sa paggiya kanako. Dayon ipanghatag nako ang mga imbitasyon. Tagsa ra kaayo nga ang 10 motambong, apan bisan usa ra ang motambong, mobati ko nga malampuson.

Pipila ka tuig ang milabay, nag-andam ko og napulo ka imbitasyon ngadto sa usa ka fireside alang sa minyo nang mga magtiayon. Nahatag na nako ang siyam ngadto sa mga tawo sa trabahoan ug may usa nga nahibilin. Wala ko kahibalo kon kinsay akong tagaan. Mga minutos ang milabay, si Ricardo, nga usa ka representante sa pagpamaligya, miagi sa akong lamesa. Mibati ko og pag-aghat nga imbitahon siya, bisan og mibalibad na siya sa imbitasyon gikan sa kaubang trabahante sa pagtambong sa kalihokan sa iyang simbahan. Dili ko sigurado nga mainteresado si Ricardo.

Apan dihang miagi og balik si Ricardo sa dapit sa akong lamesa sa iyang paggawas, gibati na usab nako ang pag-aghat. Apan, dali kaayo siyang nakagawas nga wala na ko makahigayon sa pagpakigsulti niya. Nag-ampo ko nga mobalik si Ricardo kon angay nga ihatag nako ang imbitasyon.

Human sa akong pag-ampo, mibalik si Ricardo aron mangutana kanako. Pagkahuman, miingon ko, “Ricardo, ang akong simbahan dunay kalihokan alang sa minyo nga mga magtiayon. Mag-inambitay kami og mga kasinatian mahitungod sa kon unsaon sa pagpakabuhing malipayon matag adlaw. Pagkahuman, dunay sayaw-sayaw. Kon dapiton tika, moadto ka ba?”

Nahatag na nako ang siyam ka mga imbitasyon ngadto sa mga tawo sa trabahoan ug may usa nga nahibilin. Wala ko kahibalo kon kinsay akong tagaan.

“Siyempre!” Miingon si Ricardo, apan ang iyang tubag wala makakombinser kanako.

“Basta nabuhat na nako ang akong bahin,” naghunahuna ko.

Ang akong asawa ug ako nangabut sa kalihokan og sayo aron sa pag-abi-abi sa mga tawo inig abut nila. Sa kalit, nakita nako si Ricardo kauban sa iyang asawa, si Regina. Gipaila nako sila sa akong asawa ug sa ubang nga nanambong. Sa tibuok gabii, si Ricardo ug Regina daw nalingaw sa ilang mga kagalingon. Nakalitan ko dihang miingon sila nga mosimba sila inig ka Dominggo aron makat-on pa og dugang.

Si Ricardo, Regina, ug ang ilang duha ka anak nakakat-on pa og daghan. Sa katapusan, nagpamiyembro sila sa Simbahan. Sa wala madugay, nasilyo sila sa templo. Kausa si Ricardo misulti nako nga siya ug ang iyang asawa naghisgot na mahitungod sa pagdiboryso, apan ang Ginoo mitultol ni Ricardo sa akong opisina.

Sukad niadto nangayo ko og pasaylo sa Dios sa paghunahuna nga si Ricardo dili modawat sa akong imbitasyon. Akong nakat-unan nga importante diay ang pag-imbatar sa tanan. Dili ka gayud makahibalo kinsay modawat. ■

Martin Apolo Cordova, Paraná, Brazil

Ang Negosyo Nagkadako

Ni Joshua J. Perkey

Mga Magasin sa Simbahan

Salamat sa unsay iyang nakat-unan sa mga klase sa pagbarug pinaagi sa kinaugalingong paningkamot [self-reliance], dihang ang usa ka pultahan nasarado kang Teddy Reyes, wala madugay dunay laing naabli.

Mga alas 4:00 na sa buntag didto sa Santo Domingo, sa Dominican Republic, ug si Teddy Reyes nagmata na ug nagtrabaho. Daghan siya og trabahuonon karon aron mapadayon ang nagkadako niyang negosyo. Nagsugod siya sa paghiwa-hiwa sa mga tamatis ug sa pan. Dayon naghimo siya sa iyang espesyal nga sawsawan.

Pagka alas 6:00 sa buntag, nangabut na ang iyang duha ka empleyado nga motabang kaniya, ug nagkapaspas ang pagpangandam. Pagka alas 8:00 sa buntag, nakahimo na sila og 300 ka mga sandwich, nga tinagsa-tagsang pinutos ug plastik ug gisulod sa mga bag. Unom pa ka mga empleyado ang nangabut, ug ang tanang trabahante nangawas sa pagpamaligya.

Pagka alas 9:00 sa buntag, ang tanan gawas sa pipila ka mga sandwich—tulo o upat nga gilahi ni Teddy aron ipakaon sa iyang mga tawo—nahalin na.

Ang negosyo maayo alang kang Teddy. Apan ang mga butang dili kanunay sayon. Gani, sa milabayng lima ka tuig, wala gayud siya makakita og permanenteng trabaho sa gipili niya nga propesyon—isip usa ka abogado.

Mao nga giunsa kaha ni Teddy sa pagbalhin gikan sa pagpanambag sa mga kliyente ngadto sa pagpamaligya og mga sandwich? Nagkinahanglan kini og dako nga paningkamot, siyempre, apan nagkinahanglan usab kini og mainampingon nga paggamit sa mga baruganan

nga iyang nakat-unan diha sa mga klase nga gitanyag pinaagi sa inisyatibo sa Pagbarug Pinaagi sa Kinaugalingong Paningkamot nga mga Serbisyo sa Simbahan [Self-Reliance Services].

Pagkawala sa Iyang Trabaho

Lima ka tuig ang milabay, ang kinabuhi para ni Teddy makahingang-ha nga tan-awon. May maayo siyang trabaho isip abogado, bag-o lang siyang naminyo, ug siya ang mibunyang sa iyang asawa. “Apan duna kami pipila ka mga hagit,” miingon siya, “ug nawad-an ko sa akong trabaho.”

Sulod sa misunod nga upat ka tuig naglisud si Teddy sa pagpangita og trabaho. “Dunay daghang trabaho nga akong mahimo, apan walay gustong mobayad nako. Gisulayan nako sa pagsugod og lahi nga mga trabaho sa akong kaugalingon, apan wala kini magsilbi.”

Ang iyang asawa, si Stephany, dunay maayong trabaho, apan ang iyang suweldo lang dili makaigo sa mga balayranan. Wala madugay nakanak na og usa ang magtiayon. Mahinamon sila, apan nagkapiit ang ilang pinansyal. Nawad-an sila sa ilang balay, kinahanglang ibaligya ang ilang sakyanan, ug nagamit na ang tanan nilang tinigom. Sa katapusan kinahanglang silang mobalhin ngadto sa gamay nga balay nga gipanag-iya sa mama ni Stephany.

Apan wala mohunong si Teddy. Sa wala madugay usa ka wala dahuma nga oportunidad ang mipresentar sa iyang kaugalingon.

Ang Gahum sa Pagbarug Pinaagi sa Kinaugalingong Paningkamot

Human sa mga katuigan sa pagpanglimbasog, nasayud si Teddy nga panahon na alang sa kausaban.

“Nakahukom ko nga mokuha sa mga kurso sa Simbahan nga pagbarug pinaagi sa kinaugalingong paningkamot,” miingon siya. “Nakadungog na ko mahitungod niini apan kanunay

kong maghunahuna nga dili kini para sa akoa. Nagtuo ko nga mahitungod lamang kini sa paghimo og mga butang nga ikaw lang. Nindot kaayo ang mga klase.”

Una, miapil si Teddy og usa ka grupo sa Personal nga Panalapi. Dayon miapil siya sa usa ka grupo sa Pagsugod ug Pagpalambo sa Akong Negosyo. Ang mga grupo sa klase nakatabang ni Teddy sa iyang kahibalo bahin sa negosyo apan nakatabang usab niya sa paglambo sa espirituhanong paagi.

“Ang pagkuha niini nga mga klase miusab sa tanan,” miingon siya. “Mihukom ko nga mobuhat sa tanan nga gitudlo niini. Ug diha-diha nausab ang akong pinansyal nga kahimtang. Nagsugod ko sa pagbayad sa akong ikapulo, pag-ampo matag adlaw, pagtuon sa mga kasulatan, ug paggamit sa pagtuo. Ug nausab ang mga panghitabo—nagsugod ko sa pagtigom og kwarta ug sa pagbalaan sa adlawng Igpapahulay. Ang matag baruganan nakapanalangin kanako.”

Sa iyang grupo sa Pagsugod ug Pagpalambo sa Akong Negosyo, nakat-unan ni Teddy unsaon sa pagkakita sa potensyal nga produkto nga tingali makaayo sa mga kustomer diin siya nagpuyo. Dihang gisusi niya unsay gipangita sa mga tawo, ang inspirasyon nagsugod sa pagdagayday. Sa iyang dapit, ang mga tawo ganahan og preskong mga sandwich, apan gusto usab silang makakuha niini nga orderon daan—ug ihatud.

“Daghang restawrant ang dunay espesyal nga tusloanan nga naghimo sa ilang pagkaon nga lahi,” miingon si Teddy. “Mao nga naghimo ko og kaugalingon nakong espesyal nga tusloanan sa akong sandwich!”

Pagpalambo sa Iyang Negosyo

Sa adlaw nga gisugdan niya ang iyang negosyo, mihimo si Teddy og 30 ka mga sandwich.

“Paglabay sa traynta minutos, nauli na ko,” miingon siya. “Nabalaka ang

akong asawa nga nakit-an ko niya sa sofa. Nangutana siya nako nganong naa na ko sa balay—dili ba namaligya pa unta ko og sandwich? Nabaligya na nako ang tanan!”

Paglabay sa misunod nga pipila ka semana, gikontak ni Teddy ang mga lokal nga negosyo ug mga eskwelahan. Daghan ang gustong mopalit sa iyang mga sandwich, ug ang iyang negosyo nagsugod sa pagtubo. Dali ra siyang nakakat-on unsaon sa pag-atiman sa preskong mga utanon aron molungtad kini. Nahibaloan usab niya kon unsa gayud kadugay nga pwedeng molungtad ang iyang espesyal nga tusloanan. Mag-order siya ug mokuha sa mga pan matag gabii. Makapamalit siya og may diskwentong mga utanon matag Sabado, nga mas ubos ang presyo apan maayo pa gihapon inig ka Lunes.

Sa wala madugay nakadawat siya og mga order sa pihong mga matang sa mga sandwich, ug gani daghang order alang sa espesyal nga mga okasyon. Nagkinahanglang na siya og tabang ug nagsugod sa pagdawat og mga empleyado.

Pinaagi sa paghimo og positibong pakigrelasyon sa lokal nga mga eskwelahan ug mga negosyo, si Teddy nakamugna og aktibo, permanenting mga kliyente. Sulod sa tulo ka bulan, duna na siyay walo ka empleyado ug 300 na ka mga sandwich ang mabaligya kada adlaw, lima ka adlaw kada semana. Igo na kaayo ang iyang pundok sa tigbaligya nga ilang mabaligya ang tanang sandwich bisan atol sa bakasyon [summer] diin sarado ang mga eskwelahan. Karon si Teddy andam na usab nga magdugang pa.

Tungod kay mikuha siya sa mga klase sa pagbarug pinaagi sa kinaugalingong paningkamot, nadasig siya sa pagdesisyon nga magnegosyo og sandwich. “Tungod niini nga giya gikan sa Simbahan ug sa mga panalangin nga akong nadawat,” miingon siya, “naka-angkon ko og lig-on kaayong pagpamatuod sa Simbahan ug ni Jesukristo.” ■

Ang among Anak nga Lalaki Anak sa Langitnong Amahan

Ni Jerlyn Murphy

Ang among pinalangga nga gamayng anak nga lalaki, si Hayden, miabut dinhi sa kalibutan nga milagom, wala magginhawa, ug naglisud sa kinabuhi. Walay hilak. Walay lihok.

Dihang ang mga doktor ug ang mga nurse nanagdali-dali libut sa kwarto sa ospital, nasayud kong dunay dakong problema. Ang akong bana ug ang akong papa dali dayon nga mihatag ni Hayden og panalangin sa priesthood, ug si Hayden gidali ngadto sa intensibong lawak nga kaati-manan [intensive care]. Sa wala madugay nadayagnos siya nga dunay dili kasagarang pagpitik sa kasingkasing. Sulod sa mga adlaw miagi siya og daghang pag-opera sa kasingkasing.

Pinaagi sa milagrusong gahum sa panalangin sa priesthood, pagpuasa, ug mga pag-ampo, nabuntog ni Hayden ang tanang balatian ug naluwas. Labihan ang among kalipay dihang nadala na namo ang among anak pauli ug magsugod sa bag-o namong kinabuhi.

Si Hayden nagdala og dili masukod nga kalipay sa among kinabuhi. Gikalipay namo siya ug gihigugma. Apan sa paglabay sa panahon, nagsugod ko sa pagkabalaka nga wala siya molambo sama sa gilauman. Bisan og ang mga espesyalista mipaniguro kanamo nga molambo ra siya, ang mga kabalaka nagpadayon samtang nanglimbasog ko sa pagtabang sa akong anak.

Ang akong bana ug ako nagtuon sa tanan kutob sa among mahimo mahitungod sa balatian ni Hayden. Gibuhat namo ang tanan nga gipabuhat kanamo sa mga doktor. Sa gihapon walay pag-uswag nga nahitabo.

Nagkaluya na ko ug nasagmuyo. Nangamuyo ko sa akong Amahan sa Langit nga tabangan ako nga makakita og tawo nga makatabang ni

Hayden, apan wala moabut ang tabang. Mas nigrabe ang kahimtang ni Hayden. Nagsugod siya sa pagkaataki. Nahadlok kami. Nagtuo kami nga siya mawala kanamo.

Usa ka gabii, dugay kong nakatulog nag-pangita og mga tubag. May gisulat ko para ni Hayden. Gisultihan nako siya sa akong dakong gugma kaniya ug sa kadako sa akong paningkamot aron mahimong mas sayon ang iyang kinabuhi. Misaad ko nga mogahin sa tibuk nakong kinabuhi sa pagpaningkamot nga mahatagan siya sa tabang nga iyang gikinahanglan.

Ang kasagmuyo ug kawalay kasiguroan sa mubong panahon mibuntog kanako. Miluhod ko nga nangutana sa akong Amahan sa Langit, “Ngano?” Naghunahuna ko nga gipadala Niya si Hayden kanako tungod kay nasayud Siya nga dili gyud ko mohunong sa pagpaningkamot nga matabangan ang akong anak. Apan nganong dili man nako makit-an ang mga tubag? Nganong ang matag bag-o nga doktor ug ang matag bag-o nga tambal maghatag man noon og laing babag? Wala ba mahigugma ang Langitnong Amahan kang Hayden?

Dili gayud nako hikalmantan kadto nga gutlo. Usa ka nagbuntaog nga pagbati sa gugma sa kalit mipalibut kanako. Ang mga pulong nga dili gikan sa akong kaugalingon misulod sa akong hunahuna: “Nagtuo ka ba nga gihigugma nimo siya labaw sa akong paghigugma?”

Mikaging ko. Ang oras mihunong. Ang mga luha midagayday sa akong nawong—dili tungod sa kasagmuyo sama sa kaniadto, apan gumikan sa paglaum, pagsabut, ug gugma.

Nianang mga gutloa, ang tanan nausab. Nalukmay ang akong kasingkasing. Nausab ang akong mga pangutana. Nakasabut na ako karon

nga ang akong Amahan sa Langit nahigugma kang Hayden pinaagi sa hingpit nga paghigugma. Si Hayden gipadala dinhi nga dunay lawas nga haum sa iyang panginahanglan ug sa iyang mga oportunidad alang sa paglambo ug pagkaton. Aduna siyay kaugalingong lahi nga hut-ong sa mga abilidad ug mga hagit, sama ra sa matag usa kanato. Akong nahibaloan nga ang mga bata nga dunay mga kakulian mga bililhon ug hinigugmang mga anak sa Langitnong Amahan kinsa adunay espesyal nga misyon dinhi sa yuta.

Ang akong bana ug ako padayon nga nakadawat og mga tubag ug mga panalangin, apan moabut kini sa pagbuot sa Ginoo, dili sa atong kaugalingon.

Natultolan kami ngadto sa eksaktong mga basahon, mga pag-atiman, mga eskwelahan, ug mga magtutudlo aron makatabang ni Hayden

nga molampos sa iyang mortal nga kinabuhi. Naningkamot kami nga makapangita sa dalan nga gipahimutang sa Amahan sa Langit alang ni Hayden imbis sa dalan nga gusto namo nga iyang subayon. Gibuhat namo ang tanan sa pagtabang ni Hayden nga makab-ot ang iyang balaanong potensyal ug magpakabuhi sa kinabuhi nga gidesinyo sa Langitnong Amahan alang kaniya. Ang among panabut mahitungod a plano sa Langitnong Amahan mas klaro na kaayo karon nga among nasabtan nga kaniadto si Hayden Iyaha sa wala pa siya moari sa kanamo. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Arizona, USA.

Ang mga pulong nga dili gikan sa akong kaugalingon misulod sa akong hunahuna: “Nagtuo ka ba nga gihigugma nimo siya labaw sa akong paghigugma?”

ANG LAWAS: USA KA DILI MAPALIT NGA GASA

“Tungod sa mga rason nga wala masayri, ang ubang mga tawo natawo nga adunay pisikal nga mga limitasyon. Piho nga mga parte sa lawas dili normal. Ang mga sistema sa pagpahiangay tingali dili balansi. Ug ang tanan natong mga lawas magkasakit ug mamatay. Bisan pa, bililhon kaayo [dili mapalit] ang gasa nga pisikal nga lawas. Kon wala kini, dili kita makakab-ot sa kahingpitan sa kalipay.

“Wala kinahanglana ang perpekto nga lawas aron maangkon ang usa ka balaan nga padulngan. Sa pagkatinuod, ang ubang pinakamalumong mga espiritu anaa sulod sa huyang nga mga lawas. Ang talagsaong espirituhanong kalig-on sagad mapalambo sa mga tawo nga adunay pisikal nga mga hagit, tungod kay nahagit gayud sila. Ang ingon niana nga mga indibidwal may katungod sa tanang panalangin nga giandam alang sa tanan Niyang matinud-anong mga anak.”

Presidente Russell M. Nelson, “We Are Children of God,” *Ensign*, Nob. 1998, 86–87.

Pagsagubang sa Trahedy

Sa dili madugay, ang mga bata makasugat og trahedy, duol ra man kini sa panimalay o layo sa panimalay. Apan “bisan og ang kalibutan sa tibuok natong pali-but anaa sa kasamok, madawat nato ang panalangin nga kalinaw sa kahiladman.”¹ Aniyar pipila ka butang nga imong mahimo aron makatabang sa mga bata nga mobati niana nga kalinaw.

Makanunayong Kalig-on

Kon may trahedyang mahitabo, ang mga bata posibling mobati nga ang ilang kalibutan dili na balanse. Ipakita nga chem-plo ka sa pagkamakanunayon ngadto kanila. Sulti sa kalma ug sa mapasaligon nga paagi mahitungod sa problema. Ipadayon sa pagbuhat ang normal nga butang kutob sa imong mahimo. Buhata ang tanan nimong mahimo nga ipadayon ang paghimo og family home evening, pagtuon sa kasulatan, pag-ampo, ug uban pang naandan sa pamilya. Paglabay sa panahon, makakat-on ang mga bata nga bisan ang ilang kalibutan natay-og, ang ebanghelyo magdala og panglantaw ug ang kinabuhi magpadayon.

Pagtahud

Ipakita ang pagtahud sa mga pagbati sa mga bata. Paminawa ang mga bata ug sabta unsay ilang gibati. Ipakita diha nila nga gisabut nimo sa tinuoray gayud ang ilang mga kabalaka. Hatagi sila og higayon kon gikinahanglan nila kini apan pahibalao sila nga andam kang maminaw kon andam na silang mosulti. Tubaga ang mga pangutana sa matinurong paagi nga tukma sa ilang pangidaron kon motumaw kini. Pahibalao ang imong mga anak nga pwede ra gyud silang mosulti nimo mahitungod sa ilang mga kahadlok ug mga kabalaka.

Giya

Ang imong mga anak posibling mangutana, “Ngano nga ang Dios motugot nga mahitabo ang dautang mga butang?” Pasabta nga ang maayong mga panahon ug ang dautang mga panahon mga kabahin sa kinabuhi ug kabahin kini sa mahangturon nga plano sa Dios. Gitugot Niya nga ang matag tawo mohimo og kaugalingon nilang mga pagpili, ug usahay ang mga tawo mohimo og dautang mga pagpili nga mosangput sa pag-antus. Sa ubang mga panahon, ang mga trahedy dili sayop sa usa ka tawo apan usa lamang ka bahin sa kinaiyahan. Bisan unsay mahitabo, anaa ang Langitnong Amahan alang kanato. Uban sa Iyang tabang, makakat-on kita ug molambo, bisan sa sakit nga mga kasinatian. Makaduol ra kita Kaniya aron sa pagkaplag og kalinaw.

Ihatag ang Katungod

Ipakita sa mga bata nga duna silay katungod nga makahimo og kalainan pinaagi sa paghatag kanila og paagi sa pagtabang. Sama pananglit, makatabang sila sa pagkolekta og mga donasyon alang sa mga biktima sa kata-lagman, mobisita sa masakiton o naangol nga higala nga naa sa ospital, modasig og tawo nga namatyan og sakop sa pamilya, o mag-ampo alang niadtong mga nagkalisud. Dili kita makatul-id sa tanan, apan aduna kitay kapasidad sa paghimo og daghang maayo, ug “makalihok kita alang sa kalinaw sa matag higayon nga motabang kita sa paghupay sa pag-antus sa uban.”²

Kahupayan

Pahinumdumi ang imong mga anak nga ang Dios nahigugma kanila ug nga ikaw nahigugma kanila. Ayaw paghatag og bakak nga mga saad nga walay dautang mahitabo kanila, apan ipaniguro diha nila nga sa pagkakaran luwas ra sila ug buhaton nimo ang tanan sa pagpanalipod kanila. Ipaniguro diha nila nga ang Langitnong Amahan motabang kanila nga makalahutay sa bisan unsang pagsulay nga moabut sa ilang agianan.

Kon makita nimo ang imong kaugalingon nga nagsubo tungod sa mga kalisdanan, hinumdumi nga sa katapusan, ang maayo magmadaugon batok sa dautan. “Nagsagubang kita og gubat batok sa sala, . . . apan dili kita angay nga mawad-ag paglaum,” mitudlo si Presidente Thomas S. Monson (1927–2018). Kini usa ka gubat diin kita posibling makadaog ug modaog gayud. Ang atong Amahan sa Langit mihatag kanato sa mga himan nga atong gikinahanglan aron pagbuhat sa ingon. Siya anaa sa timon. Wala kitay angay nga kahadlok.”³ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Kalinaw,” Mga Hilisgutan sa Ebanghelyo, topics.lds.org.
2. “Kalinaw,” Mga Hilisgutan sa Ebanghelyo.
3. Thomas S. Monson, “Ang Paghinumdom ug Pagpadayon,” *Liahona*, Mayo 2008, 90.

PARA SA MGA BATA

Anaa sa *Higala* niining bulana:

- “Ako Makakita Kaniya Pag-usab” (pahina H20)
- “Mga Kard sa Paghupay” (pahina H21)

Alang sa ubang mga kapanguhaan, bisitaha ang lessonhelps.lds.org ug i-klik ang “Lesson Helps by Topic [Mga Tabang sa Leksyon subay sa Hilisgutan].”

ALANG SA MGA TIN-EDYER

Niini nga lsyu:

- “Pagkaplag og Kalinaw alang sa Imong Kaugalingon ug sa Uban sa Samok nga mga Panahon” (mga pahina 52–53).

Alang sa ubang mga kapanguhaan, bisitaha ang youth.lds.org.

Naggiya ba Kanako ang Dios?

Ang atong kinabuhi puno sa dagkong mga pagpili: unsa nga dalan sa panarbaho ang subayon, kinsa ang minyoan, asa moeskwela, ug uban pa. Ang atong kinabuhi puno usab sa inadlawng mga kabalaka: pagpili sa pinakama-ayong paggamit sa panahon, paningkamot sa pagsabut sa doktrina, ug pagpangita og kalinaw taliwala sa mga pagsulay. Suma total, **nagkinahanglan kita og personal nga pagpadayag**. Apan usahay lisud ang pagkahibalo unsaon sa pagkadawat niini ug unsaon sa pag-ila niini kon kini mahitabo kanato. Kon wala kita makadawat o makamatikod sa mga tubag, tingali maghunahuna kita, “Sa Espiritu ba kadto o akoa rang ideya?” “Nganong nadasig man ko sa paghimo niana ug dayon napakyas?” “Nganong mobati man ko nga daw ang Dios dili motubag sa akong mga pag-ampo?”

Maayo na lang, kay diha sa , “Paghimo og mga Desisyon: Kabubut-on vs. Pagpadayag” (pahina 44), mipaambit si Erin sa iyang sugilanon mahitungod sa personal nga pagpadayag dihang kinahanglan siyang mohimo og usa ka makausab sa kinabuhi nga pagdesisyon. Samtang ang **Dios gusto nga mogiya kanato**, gusto usab Siya nga motabang kanato nga makakat-on sa pagsalig sa atong kabubut-on sa paghimo og maayong mga pagpili.

Ang pagkat-on kon sa unsang paagi ang Espiritu Santo makigsulti kanimo sa personal nga paagi usa ka mahinungdanong bahin sa pagkadawat ug pag-ila sa pagpadayag. Posibling managlahi kini sa matag usa kanato. Diha sa pahina 48, daghan sa **batan-ong mga hamtong [young adults] mipaambit sa unsang paagi nila nadawat ang pagpadayag**.

Diha sa digital lamang nga artikulo, gipasabut ni Aspen nga ang personal nga pagpadayag nagkinahanglan sa “Pagbansay-bansay sa Imong Espirituhanong mga Braso.”

Ang Paghunahuna sa umaabut posibling lisud, gani makahadlok. Ilabi na isip usa ka batan-ong hamtong. Apan kon akong mahinumduman kon giunsa sa **paggiya sa Dios ang akong kinabuhi** sa nangagi, naghatag kini kanako og kaisug sa pagpadayon ug sa paglihok, misalig nga **Siya magpadayon sa paghatag kanako og giya nga akong gikinahanglan** sa akong pagpadayon.

Matinuoron,
Katie Sue Embley

Katie Sue

BATAN-ONG MGA HAMTONG [YOUNG ADULTS]

LABING MAAYO NGA TAMBAG . . .

Ang batan-ong mga hamtong mipaambit sa labing maayong tambag nga ilang nadawat sukad mahitungod sa personal nga pagpadayag:

“Ang akong magtatambag sa EFY kausa misulti kanako, ‘Palambo ang imong relasyon sa Dios isip imong literal nga Amahan sa espiritu. Kon unsa kalig-on ang imong relasyon Kaniya, mas daghan ka og masabtan ug magiyahan.’ Nakahimo kana og dako kaayong kalainan sa akong mga pag-ampo.”

—**Grant Goolsby, California, USA**

“Ang among patriyarka sa stake mopamemorya namong tanan sa mga pulong nga: ‘aron makadawat og pagpadayag, basaha ang pagpadayag.’ Nakatabang kaayo kini kanako kay ako nagbasa sa mga kasulatan.”

—**Shellby Tippetts, Missouri, USA**

“Paggahin og panahon sa pagpamalandong. Si Joseph Smith namalandong sa Santiago 1:5 sa wala pa siya modesisyon sa paglihok. Usahay gusto sa Langitnong Amahan nga mamuhunan kita pinaagi sa pag-ampo ug pagtuon sa dili pa Siya mohatag kana to og mga tubag. Nakakat-on kami og daghan sa ingon niana nga paagi.”

—**Natasha Herbst, Utah, USA**

“Paminaw gamit ang imong kasingkasing, dili pinaagi sa imong dunggan.”

—**Sai Tua, American Samoa**

Unsa ang pinakamaayong tambag nga imong nadawat sukad mahitungod sa paghinulso? Ipadala kanamo ang imong mga tubag diha sa liahona.lds.org sa dili pa ang Abril 30, 2019.

MAHITUNGOD SA BATAN-ONG HAMTONG [YOUNG ADULT] NGA MGA TAGSULAT

Si **Erin Rider** usa ka abogado ug co-host sa usa ka podcast. Bag-o lang niyang gidagan ang unang katunga sa iyang taas nga lumba. Sa iyang libre nga panahon malingaw siya sa pagbasa, paglakaw-lakaw, wakeboarding, ug paggahin og panahon kauban sa pamilya ug mga higala.

Si **Aspen Stander** usa ka tigsulat ug editor nga taga Utah, USA. Gusto siyang maglakaw-lakaw, magbiyahe, magbasa, ug magpatukar sa piano.

Si **Katie Sue Embley** naghunahuna nga ang kalibutan puno sa mga tawo nga matahum kinsang mga istorya kinahanglang mapaambit. Nagtuon siya og journalism ug Espanyol, sa tumong nga #makapaambit og kaayohan.

IPAAMBIT ANG IMONG SUGILANON

Aduna ka bay talagsaon nga sugilanon nga mapaambit? O gusto ka ba nga makakita og mga artikulo mahitungod sa piho nga mga hilisgutan? Kon mao, gusto namong makadungog gikan kanimo! Isumiter ang imong mga artikulo o ang imong feedback diha sa liahona.lds.org.

NIINI NGA SEKSYON

44 Paghimo og mga Desisyon:
Kabubut-on vs. Pagpadayag
Ni Erin Rider

48 Haum sa Kaugalingong
Personal nga Pagpadayag

Pangitaa kini nga mga artikulo ug dugang pa:

- Sa liahona.lds.org
- Sa **Sinemana nga BH [Batan-ong mga Hamtong]** (ubos sa “Mga Batan-ong mga Hamtong [Young Adults]” diha sa Librarya sa Ebanghelyo)
- Sa [facebook.com/liahona](https://www.facebook.com/liahona)

SA DIGITAL LAMANG

Pagbansay-bansay sa Imong Espirituhanong mga Braso
Ni Aspen Stander

Kon hisgutan ang dinagkong mga desisyon, unsa ka dako ang atong panginahanglan sa pagsalig ngadto sa Dios aron sul-tihan kita unsay buhaton?

Paghimo og mga Desisyon: **Kabubut-on** vs. **Pagpadayag**

Ni Erin Rider

Sa matag adlaw ang matag usa kanato nag-atubang og daghang mga pagdesisyon. Ang pipila mas komon, sama sa, “Unsay akong isul-ob?” “Unsay akong kaunon sa paniudto?” “Panahon na ba nga mopalit ko og bag-ong sakyanan, o ipadayon ba lang una nako sa paggamit ang akong karaan?” Apan sa kasagaran gayud makasugat kita og dagkong mga pagdesisyon—“Mobalik ba ko sa pag-eskwela?” “Dawaton ba nako kining trabahoa?” “Mobalhin ba ko sa bag-ong siyudad?” “Mopalit ba ko og balay?” “Makig-date ba ko niining tawhana?” “Makigminyo ba ko niining tawhana?” ug uban pa.

Kon mag-atubang og dagkong mga pagdesisyon, lagmit kita nga—sa tukmang paagi—mogahin pa og dugay-dugay sa pagpili. Sundon nato ang tambag nga gihatag ngadto kang Oliver Cowdery diha sa Doktrina ug mga Pakig-saad 9:8–9, diin ang Ginoo miingon:

“Apan, tan-awa, Ako moingon nganha kanimo, nga ikaw kinahanglan gayud nga magtuon niini diha sa imong hunahuna; unya ikaw kinahanglan nga mangutana kanako kon kini husto, ug kon kini husto Ako mohimo sa imong dughan nga moinit diha sulod kanimo; busa, imong mabati nga kini husto.

“Apan kon kini dili husto ikaw dili makabaton niana nga mga pagbati, apan ikaw makabaton og kasamok sa

hunahuna nga makahimo kanimo sa pagkalimot sa butang nga sayop.”

Bisan og siguradong maayo kini nga tambag, kon hisgutan ang dinagkong mga pagdesisyon, usahay mosalig ra kaayo kita sa porsyon diin ang Dios mosulti kanato kon unsay eksakto ug nakalimtan nato ang porsyon diin mosulti Siya kanato sa pagtuon niini diha sa atong hunahuna. Mas nakatutok kita pag-ayo sa paghulat sa Dios nga mokumpirma sa atong mga desisyon nga ato na hinoong napasagdan nga mawagtang na kanato ang talagsaong mga oportunidad. Gani makamatikod kita sa tahas sa kabubut-on, apan malisang kita nga mohimo og desisyon nga mopati-pas kanato sa dalan gikan sa atong gitino nang daan nga “plano” ug mosangko sa pagbana-bana nga ang bisan unsang desisyonkon wala ang kainit sa dughan o sa usa ka tingog gikan sa langit nagpasa-but nga ang atong desisyon sayop. Alang sa daghan kanato kining wala litoka nga kabalaka tali sa kabubut-on ug personal nga pagpadayag mosangput sa usa ka makahuluganong pangutana: Unsa ang tahas sa Dios sa pagtabang kanato sa paghimo og mga desisyon?

Ang tahas sa Dios sa Atong Paghimo og mga Desisyon

Tingali kini nga pangutana mas matubag pinaagi sa sugilanon mahitungod

sa igsoong lalaki ni Jared. Dunay maka-interes nga sundanan sa paglambo dinhi niini nga sugilanon nga nagtudlo kanato mahitungod sa gilauman sa Dios kanato bahin sa paghimo og mga desisyon. Human gilubog [gilahi-lahi] ang mga pinulongan didto sa Tore sa Babel, mihangyo si Jared sa iyang igsoong lalake sa pagpangutana sa Ginoo kon kinahanglan ba silang mobiya sa maong dapit, ug kon mao, asa man sila moadto (tan-awa sa Ether 1:36–43). Ang igsoong lalake ni Jared nangutana, ug ang Ginoo midala kanila ngadto sa baybayon. Samtang nag-biyahe sila ang Ginoo namulong kanila sa usa ka panganod ug migiya sa matag lakang sa ilang panaw. Sa katapusan nangabut ra sila sa baybayon, diin didto sila mipuyo sulod sa upat ka tuig.

Dapit sa katapusan sa upat ka tuig, gisultihan sa Dios ang igsoon ni Jared sa pagtukod og mga sakayan ug mangan-dam sa pagtabok sa dagat. Dihang ang igsoon ni Jared nakabantay nga walay hangin ang mga sakayan, gisunod niya ang susamang pamilyar nga paagi [sundanan] sa pagduol sa Dios sa pag-pangutana unsay iyang buhaton. Sigun sa gilauman, mitubag ang Ginoo pinaagi sa paghatag kaniya og detalyadong mga instruksyon sa paghimo og mga lungag diha sa mga ibabaw ug ilawom sa mga sakayan. Bantayi ang paagi [sundanan] sa pagpadayag sa pagkakaroon: Ang Dios mihatag kanila og usa ka plano, nanguta-na sila unsaon sa pagtuman ang plano, ug ang Dios mitubag gamit ang detalyado ug klarong mga tubag.

Apan human niya nahimoan og mga lungag ang mga sakayan, nakabantay si Jared nga ang mga sakayan wala diay suga. Nangutana na usab siya sa Dios unsay angay niyang buhaton. Imbis tubagon, nangutana hinoon ang Dios, “Unsa ang buot nimo nga Ako kinahanglan mobuhat nga kamo makabaton og

kahayag diha sa inyong mga sakayan?” (Ether 2:23). Imbis mohatag og detalyadong mga instruksyon sama sa liyang gihimo kaniadto, niining higayona ang Ginoo naghulat sa igsoon ni Jared nga mohukom unsay buhaton.

Kini nga tubag gikan sa Ginoo tingali maoy pinakalisud sabton kon mosulay sa paghimo og desisyon. Gitudloan kita sa pag-ampo ug maghulat sa tubag, mao nga natural lang nga mabalaka kita kon wala kitay madungog nga tubag. Sa kasagan maghunahuna kita kon ang kakulang sa klaro nga tubag masabut ba isip “kasamok sa hunahuna” nga nagpasabut nga ang atong pagpili sayop. Sa ubang mga panahon maghunahuna kita kon nagpasabut ba kini nga dili igo ang atong pagkamatarung o wala ba kaha kita mangayo uban sa “tinuod nga katuyoan” (tan-awa sa Moroni 10:4). Apan adunay ikatulong opsyon nga usahay wala nato mahunahuna—tingali, sama sa igsoon ni Jared, ang Dios naghulat *kanato* sa paghimo og atong *kaugalingon* nga desisyon.

Ang Paghimo og Desisyon

Bag-o lang nakasugat ko og sitwasyon nga misukod sa paagi sa akong

paghunahuna mahitungod sa kabubut-on ug personal nga pagpadayag. Sa nagkaduol na ang katapusan sa akong graduate school, nakadawat ko og pipila ka lahi nga mga tanyag sa trabaho sa lahi-lahing mga siyudad ug dili makahukom kon asa ang akong dawaton. Sama sa igsoon ni Jared, nakasinati ko ug daghang higayon diin nag-ampo ko mahitungod sa dagkong mga desisyon ug mitubag ang Dios pinaagi sa daw klaro nga tubag. Misalig niadtong nag-unang mga kasinatian, nagsugod ko sa pag-ampo ug sa pagpangayo og tabang sa Dios aron tabangan ako sa paghukom kon asa nga trabaho ang akong dawaton. Gibuhat usab nako ang akong bahin pinaagi sa pagtuon sa matag oportunidad sa panarbaho ug pagpakigtambag sa daghang tawo. Apan bisan unsaon nako sa pag-ampo og maayo o pagpuasa, nagpabiling hilom ang kalangitan, ug wala koy nadawat nga tubag.

Ang tagal sa paghimo og desisyon nagsingabut na, ug nataranta na ko. Siguradong mao kini ang matang sa desisyon nga hatagan gayud sa Ginoo og pagtagad, ngano kaha nga wala man Siyay tubag? Posibling dili importante Kaniya kon asa nga trabaho ang akong pilion,

apan kinahanglang hatagan Niya sa pagtagad kon asa nga siyudad ako mobalhin tungod kay siguradong may epekto kini sa akong kinabuhi. Sa kanunay ang Ginoo naghunahuna mahitungod sa akong mga desisyon sa nangagi, mao nga nganong dili man kaha usab Siya motagad niini?

Sa gihapon bisan sa tinuoray nakong paningkamot, walay tubag nga miabut. Nagsugod ko sa paghunahuna kon wala ba ko magpakabuhi subay sa pamaagi sa Dios nga dili na nako madungog ang liyang tubag. Naghunahuna pud ko nga basin dili ko makadungog tungod kay dunay porsyon sa akong hunahuna nga dili ko *gustong* makadungog sa tubag. Sa katapusan, sa adlaw sa wala pa ang tagal, nasayud kong kinahanglan kong mopili, mao nga gigamit nako ang akong panghukom ug mihimo sa desisyon. Nianang gabhiona nag-ampo ko sa yanong paagi, naghanyo kon sultihan ba ko Niya kon ang akong tubag sayop. Sa gihapon walay tubag, mao nga mipadayon ko ug gidawat ang trabaho.

Human sa daghang bulan, nagduh-duha gihapon ko sa akong desisyon, mao nga nangayo ko og panalangin sa priesthood aron makadawat na usab og

kasiguroan. Diha sa pagpanalangin gisulti-han ko nga wala ako makadawat og tubag sa akong pag-ampo tungod kay nalipay ang Ginoo sa bisan unsang desisyon nga akong gihimo. Ang panalangin mipalig-on sa tambag nga kanhi gihatag kanako sa akong presidente sa misyon, kinsa misulti nako nga sa kasagaran dili importante unsa nga desisyon ang atong himoon. Ang Dios gusto nga makat-on kita sa pagbarug sa kaugalingon natong mga tiil ug modesisyon unsaon nato pagpakabuh-i. Gipahinumduman usab ako sa akong presidente sa misyon nga ang Dios, nga atong Langitnong Amahan, dili mosilot kanato ug motangtang sa gisaad nga mga oportunidad kon tinuoray kitang maning-kamot sa pagdiskobre unsay buhaton.

Ang igsoon ni Jared lagmit nga naka-sugyot sa hapit bisan unsang sulbad aron mohayag ang mga sakayan, ug ang Ginoo uyon ra niini. Ang punto sa kasinatian dili lamang para sa igsoon ni Jared sa paglig-on sa iyang pagtuo apan sa pagkat-on usab unsaon sa paghimo og desisyon.

Paggamit sa Kabubut-on

Gikan sa usa ka mahangturong pang-lantaw, ang paggamit sa kabubut-on usa

ka gikinahanglan nga elemento sa personal nga paglambo. Kon wala kini, dili kita makahimo sa mga matang sa mga pagdesisyon nga makatabang kanato sa pagkab-ot sa atong hingpit nga potensyal. Ang kalamboan, sama sa tanan pang-butang sa ebanghelyo, moabut “pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an, lagda human sa usa ka lagda” (2 Nephi 28:30). Gusto sa Dios nga usa kita ka andam nga katawhan, dili usa ka paralisadong mga tawo, ug naglaum Siya kanato sa paggamit sa atong kabubut-on sa pagpakabuhing maayo kutob sa atong mahimo.

Kon makat-unan na nato ang pagpa-ngita sa balanse tali sa kabubut-on ug pagpadayag, makasinati kita og tinuod nga espiritwal nga paglambo. Mao kini ang nahitabo sa igsoon ni Jared. Human sa paghunahuna gayud niini, milihok siya sa pag-umol og 16 ka gagmay nga mga bato gikan sa usa ka bato ug mihangyo sa Dios sa paghikap niini ug pasidlakon kini” (tan-awa sa Ether 3:1-5). Niining higayona, dihang mitubag ang Dios, ang tanan nausab. Imbis makadun-gog sa tingog sa Dios diha sa usa ka panganod, ang igsoon ni Jared sa tinuod *nakakita* sa Ginoo, kinsa wala lamang

mopakita sa personal apan mipakita usab sa igsoon ni Jared og usa ka talag-saong mga panan-awon sa kalibutan ug sa tanang butang nga moabut (tan-awa sa Ether 3:6–26). Posible nga ang igsoon ni Jared dili unta andam sa espiritwal nga paagi aron makadawat niana nga panan-awon kon sa una wala pa siya makasinati sa personal nga paglambo nga miabut gumikan sa paghimo og iyang kaugalingon nga desisyon.

Kon maghimo kita og mga desisyon, kinahanglan gayud nato nga sundon ang tambag ni Alma, “Pagpakigtambag sa Ginoo uban sa tanan nimo nga buhaton” (Alma 37:37). Kon gikinahanglan sa Ginoo nga kita mohimo og piho nga desisyon, Siya mopahibalo kanato ug motabang aron dili kita mahisalaag. Apan kinahang-lan nga andam usab kitang mobarug ug magpadayon diha sa pagtuo, moabut man o dili ang tubag. Hangtud nga kita magtuman sa atong mga pakigsaad ug magpabiling matinud-anon sa ebang-helyo ni Jesukristo, mabati nato ang kamasaligon diha sa atong matarung nga mga desisyon ug kalinaw nga ang Ginoo nahimuot sa atong mga paningkamot. ■
Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Unsaon nimo
sa pag-ila tali sa
pagpadayag ug
sa kaugalingon
nimong mga
hunahuna?

HAUM SA KAUGALINGONG Personal nga Pagpadayag

Nagpuyo kita sa kalibutan nga anaa ang daghan kaayong oportunidad. Duna kitay kagawasan sa pagpili sa kaugalingon natong trabaho, eskwelahan, kapikas, kon asa kita gustong mopuyo, ug daghan pa. Tinuoray nga usa kini ka panalangin sa atong henerasyon. Apan sa laing bahin, nakadugang kini sa kalisud sa paghimo niini nga mga pagpili kay lisud ang paghimo og mga desisyon kon anaa ang daghang mga dalan ug mga oportunidad nga motultol ngadto sa maayong mga butang. Unsaon nato sa pagpili sa eksakto kon anaa ang daghang mga oportunidad nga maayo? Kon mobati ka nga nawala o nalibog niining unos sa mga desisyon, hibalo nga ang Langitnong Amahan gustong mogiya kanimo. Pwede kang mopili sa eksakto nga dalan ug makadawat og mga tubag nga imong gipangita kon sundon nimo ang Iyang tingog. Ilha kon giunsa ka Niya sa pagpakigsulti, salig Kaniya, sunda ang propeta, pagmapailubon, pagmahimong mas positibo, ug pagbaton og pagtuo, ug sa katapusan matultulan ka sa eksaktong direksyon.

—*Vira Vashchenko, Kyiv, Ukraine*

Sa tibuok nakong kinabuhi akong nakita kon sa unsang paagi ako gigiyahan sa Ginoo, ug akong namatikdan nga ang tanan nga akong naabut tungod Kaniya ug sa Iyang giya. Bisan sa mga panahon nga magtuo ko nga ako nag-inusara, sa katapusan, Iyang ipahibalo kanako ug ipabati nga Siya anaa kanunay nakig-uban kanako. Mao nga mihimo ko sa desisyon nga kanunayng magpadayon sa unahan uban sa pagtuo, bisan og mobati ko nga ako nag-inusara. Alang nako, ang akong dalan dili klaro sa tanang panahon, ug dili nako makita sa kanunay unsay nagpabut kanako sa unahan, apan kanunay kong motikang uban sa pagtuo, ug dayon magsugod ko sa pagkakita sa kahayag ug akong mamatikdan ang kamot sa Dios sa akong kinabuhi. Nasayud ako nga ang atong Langitnong Amahan ug Iyang Anak, si Jesukristo, nahigugma kanato ug nga Sila andam nga mogiya kanato, apan naglaum usab Sila nga mobutang kita sa atong pagtuo diha Kanila ug sa paglihok kon madawat nato ang mga pag-aghat gikan sa Espiritu.

—*Indhira Mejia, Dominican Republic*

Nagtuo ko nga ang pinakatalagsaong mga teknik nga kinahanglan natong ipahanas ma ang abilidad sa pag-ila sa malumong mga hagawhaw sa Espiritu Santo. Ang makugihong pagtuon sa kasulatan nagtulod kanako sa dugang pa nga pagpahanas niini. Kanunay kong mituo nga siya kinsa makugihong mangita makakaplag; ug ang mga misteryo sa Dios ipadayag diha sa iyang atubangan pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo (tanawa sa 1 Nephi 10:19). Sa laing pagkasulti, kon gusto nakong mamatikdan ang Espiritu, dili nako matugutan ang akong kaugalingon nga madala ngadto sa walay pulos nga mga paghunahuna o sa inadlawng mga kabalaka sa kinabuhi, apan hinoon isubsob nako ang akong kaugalingon ngadto sa trabaho ug kalimtan ang akong kaugalingon. Kana ang panahon nga mas makamatikod ko sa Espiritu tungod kay andam ako alang niini! Sa samang paagi nga ang barko dili makasayon-sayon og biyahe latas sa unos, dili kita makadungog sa Espiritu kon magpadala kita sa mga kabalaka sa kinabuhi nga dili nato makontrol.

—*Emmanuel Borngreat Dogbey, Accra, Ghana*

Sa nagkahingkod ko, kinahanglan kong makakat-on sa pinulongan sa Espiritu. Ang Espiritu makigsulti kanako pinaagi sa yanong mga hunahuna. Nagbansay ko aron maanad niini, apan sa kasagaran ang Espiritu moabut kanako sa hilom nga mga dapit, sama sa sulod sa akong sakyanan samtang magbiyahe ko padulong sa trabaho. Nasayud akong dili kadto akong mga hunahuna tungod kay ang Espiritu sa kanunay mohatag kanako og kalit nga pag-aghat bisan wala ako maghunahuna mahitungod niana.

—*Clarissa Mae Taylor, Utah, USA*

Sa among gamay nga pamilya, among mamatikdan ang Espiritu tungod sa kalinaw nga among mabati, ilabi na kanako ug sa akong bana isip magtiayon. Kon amoa ra kining kaugalingon nga mga hunahuna, dili gayud namobation nga siguradong mao na gayud kana ang eksaktong buhaton—kanunay nga anaay nagpaluyo nga pagduhaduha og kahadlok. Apan kon pagpadayag kini, kanunay kaming mobati og kalinaw, bisan og sulayan namo sa pagpangatarungan ug ang mga panghitabo daw dili pa gayud kaayo namo masabtan sa sinugdanan. Kon sundon namo kini ug molampus niini, kanunay namong makita nga mahan-ay ra ang tanan. Mao kanang higayona nga magtinan-away kami ug moingon, “Ah, karon nakasabot na ta!”

—*Maryana Wright, Utah, USA*

Bisan og tanan kita makadawat og personal nga pagpadayag sa managlahing paagi, usa ka butang dili kaduha-duhaang tinuod: ang Dios sa kanunay makigsulti kanato. Nagkinahanglan lamang kita og kaandam nga mobutang sa atong paningkamot aron molambo ang atong abilidad sa pagmatikod ug pagkadungog sa lyang tingog. Sama sa gitambag ni Presidente Russell M. Nelson: “Pag-ampo sa ngalan ni Jesukristo bahin sa inyong mga kabalaka, inyong mga kahadlok, inyong mga kahuyang—oo, [sa] mga tinguha sa inyong kasingkasing. Ug dayon maminaw! Isulat ang mga ideya nga mosulod sa inyong hunahuna. Isulat ang inyong mga gibati ug sundi kini sa paglihok sa unsay giaghat nga angay ninyong buhaton. Kon inyong balik-balikon kini nga proseso matag adlaw, matag bulan, matag tuig, kamo ‘molambo ngadto sa baruganan sa pagpadayag’” (“Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, May 2018, 95). ■

NIINI NGA SEKSYON

- 52 Pagkaplag og Kalinaw alang sa Imong Kaugalingon ug sa Uban sa Samok nga mga Panahon

Ni Alex Hugie ug Aspen Stander

- 54 Ang Kinabuhi Usa ka Taas nga Lumba

Ni Sally Johnson Odekirk

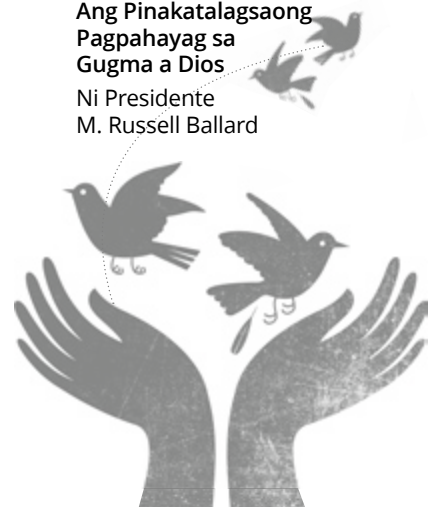
- 60 Mga Pangutana ug mga Tubag: Sa unsang paagi nga ang akong patriarkal nga panalangin makatabang kanako sa paghimo og mga desisyon?

- 62 Sulayi ang Pipila ka Bag-ong mga Tradisyon sa Pasko sa Pagkabanhaw

Ni David Dickson

- 64 Ang Katapusang Pulong: Ang Pinakatalagsaong Pagpahayag sa Gugma a Dios

Ni Presidente M. Russell Ballard

Sa una nakong

pagtungtong sa senior high school, dunay usa ka butang nga akong gikalisdan: dihang gipaila ang bag-ong subject, maglisud ko sa pagsabut niini. Usa ka gabii nag-ampo ko sa Langitnong Amahan nga tabangan ako nga makasabut ug makabuntog niana nga hagit. Duna koy pagtuo, ug mas nakasabut na ko. Sukad niadto, ang pag-ampo ug ang pagtuo anaa na kanunay sa akong lista sa mga buluhaton sa eskwelahan ug bisan asa ko moadto.

Ang pag-eskwela sa eskwelahan sa mga batang lalaki makahagit tungod sa pipila ka imoral nga mga butang nga gihimo sa mga estudyante. Kon mahitabo kana, ang mga pulong sa akong mga ginikanan mosantop sa akong hunahuna: "Ayaw paghimo og butang nga makapalayo sa Espiritu Santo." Nagpasalamat ko sa akong mama, kinsa kanunayng mopahinumdom kanako sa pagpaminaw sa Espiritu Santo. Kon mobuhat kita sa unsay eksakto, ang Dios mopanalangin kanato.

Nyame S., edad 16, Ghana

PAGKAPLAG KALINAW

Usahay mabaligtad ang kinabuhi. Posibleng mabalaka ka mahitungod sa mga kabalaka sa pamilya, mga problema sa panglawas, mga problema sa eskwelahan, o sa bisan unsang gidaghanon sa makaproblemang hitabo sa kalibutan karon. Unsaon nato sa pagkaplag og personal nga kalinaw diha sa samok nga kalibutan? Bisano ang imong kakulang sa kalinaw maggikan sa mga hitabo nga dili nimo makontrolar o sa mga butang nga imong maimpluwensya ug mausab, aniy pipila ka mga ideya aron sa pagtabang nga imong makaplagan ang kalinaw sa sulod pinaagi kang Jesukristo.

4 KA PAAGI SA PAGKAPLAG OG KALINAW SA IMONG KAUGALINGON

1. Magtutok sa mahangturon

Lisud ang pagbati sa kalinaw kon nakatutok ka sa mugbo nga mga kabalaka lamang. Apan kon tutokan nimo ang mas lapad nga panglantaw, sa plano sa Dios sa kalipay, makaplagan nimo ang kalinaw diha sa pagkahibalo nga kon unsay nagngutngot sa pagkakaroon dili kini hangtud sa hangtud. Sama pananglit, ang templo magtabang kanato sa pagtutok sa kahangturan. Si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) miingon nga sa sulod sa templo “mobati kamo og kalinaw nga dili ninyo mabatyagan bisan asa.”¹

2. Pasagdi ang butang nga dili nimo makontrolar

Kon ang butang nga dili nimo makontrolar mowagtang sa imong kalinaw, makatintal ang pagbati sa pagkawalay paglaum o kasuko. Apan walay pulos ang paghuna-huna permi sa mga butang nga dili nimo mausab. Hinoon, padul-i ang Manluluwas aron makita ang kalinaw sa kahiladman bisan og sa imong pagtuo dili patas ang pagtagad kanimo sa kinabuhi. Misaad Siya nga ipadala diha kaninyo ang Maghuhupay, ang Espiritu Santo (tan-awa sa Juan 14:26–27).

3. Pasayloa ang uban

Sa kasagaran ang pinakalisud nga butang nga kalimtan mao ang kanegatibo nga imong gibati kon dunay makahimo og sayop kanimo. Apan si Elder Dieter F. Uchtdorf sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo nga: “Makadawat kita sa kalipay sa pagpasaylo diha sa atong kaugalingong mga kinabuhi kon kita andam nga mohatag niana nga kalipay sa gawasong paagi ngadto sa uban. . . . Isip resulta, ang Espiritu sa Ginoo mopuno sa atong mga kalag uban sa hingpit nga kalipay nga nag-uban sa balaang kalinaw sa konsensya (tan-awa sa Mosiah 4:2–3).”² Ang pagduol ngadto sa Manluluwas makatabang kanimo nga malayo sa emosyonal nga mga palas-anon ug mapuno ka sa kalinaw.

4. Paghinulsol ug salig kang Kristo

Bisan unsa pa kamaayo ang dagan sa imong kinabuhi, ang pagpasan sa gibug-aton sa sala kanunay nga mohikaw kanimo sa kalinaw. Usahay magkinahanglan kita sa atong bishop sa pagtabang kanato alang sa hingpit nga paghinulsol. Apan kitang tanan nagkinahanglan og paghinulsol sa regular nga paagi ug, pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo, mahimong limpyo sa tanan nga nagpugong kanato gikan sa pagkahimong mas sama Kaniya.

alang sa
Imong Kaugalingon ug
sa Uban sa Samok nga
mga Panahon

Ni Alex Hugie ug Aspen Stander
Mga Magasin sa Simbahan

*Ania ang walo ka paagi aron sa
pagtabang sa imong kaugalingon
ug sa uban nga mobati og kalinaw
kon ang kinabuhi magkalisud.*

4 KA MGA PAAGI SA PAGTABANG SA UBAN SA PAGKAPLAG OG KALINAW

1. Mopaambit sa ebanghelyo ni Jesukristo

Sama ra nga kita makakaplag og kalinaw alang sa atong kaugalingon pinaagi sa pagtutok sa Manluluwas, makadala kita sa uban ngadto Kaniya isip “ang magtutukod sa kalinaw” (Mosiah 15:18). Sama pananglit, sulayi sa pagpaambit og kasulatan o usa ka kinutlo gikan sa kinatibuk-ang komperensya nga nakatabang kanimo sa pagkat-on og dugang mahitungod ni Jesukristo.

2. Pagkahimong tigpasiugda og kalinaw

Tabangi ang imong mga higala o mga igsoon sa pagsulbad sa mga panagsungi. Sama sa mga Anti-Nephi-Lehi diha sa basahon ni Alma, pwede natong ilubong ang atong mga hinagiban sa gubat—mga hinagiban sama sa pagpanglibak, pagpanimalos, o pagkahakog—ug bayloan hinoon kini og mga instrumento sa kalinaw: pagsulti sa mabinationg paagi, pagsunod sa mga sugo sa Dios, ug pagpasaylo sa uban, (tan-awa sa Alma 24:19).

3. Pagkahimong maayo nga tigpaminaw

Usahay ang mga tawo nga nanglimbasog nagkinahanglan nga makapadayag sa ilang mga hunahuna ug pagbati imbis tagoan kini sa sulod. Dili kita angay nga mosulbad sa ilang mga problema alang kanila, apan makapaminaw kita sa ilang mga kabalaka ug makahatag og suporta, magpakita og Kristohanong gugma ug panabut.

4. Mangalagad niadtong anaa sa inyong ward ug komunidad

Pwede kang moboluntaryo sa usa ka kasilongan alang sa walay mga balay [homeless shelter], moserbisyo isip usa ka tigtudlo sa higala, o magdala og mga sinugatan ngadto sa bag-ong pamilya diha sa imong sa kasilinganan. Motabang sa mga tawo aron makakita og kalinaw sa ginagmayng mga butang. Ang pag-angkon og permanenting dapit nga kakaonan ug katulgan, usa ka kasaligan nga tigtudlo, o gamayng kasiguroan nga dunay tawo nga nagpakabana layo kaayo og maabtan.

Gipamulong ni Jesus kini nga mga pulong sa paghupay ngadto sa tanang nanglimbasog sa pagkaplag og kalinaw: “Kaninyo ibilin ko ang kalinaw, kaninyo ihatag ko ang akong kalinaw: hatagan ko kamo niini dili sama sa hinatagan sa kalibutan. Kinahanglan dili magkaguol ang inyong kasingkasing, ni magtalaw” (Juan 14:27). Kon madala nato ang atong mga kaugalingon ug ang uban paduol kang Jesukristo, makakaplag kita og kalinaw bisan og magkalisud ang kinabuhi. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gordon B. Hinckley, in “Rejoice in the Blessings of the Temple,” *Liahona*, Dis. 2002, 33.
2. Dieter F. Uchtdorf, “Punto sa Luwas nga Pagbalik,” *Liahona*, Mayo 2007, 101.

ANG KINABUHI USA KA **TAAS**

NGA LUMBA

Kini nga batan-ong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagpuyo karon kon diin nagpuyo si Apostol Pablo atol sa mga kapanahunan sa Bag-ong Tugon. Ug nagpakabuhi sila pinaagi sa iyang mga pulong.

Ni Sally Johnson Odekirk

Mga Magasin sa Simbahan

Pipila ka bulan ang milabay, usa ka klase sa seminary nag-abut sa Mars Hill, duol sa Atenas, Gresya, diin si Apostol Pablo kausa mihatag sa usa ka puno sa gahum nga sermon (tan-awa sa Mga Buhat 17:22–34). Ang mga estudyante naghigot mahitungod sa impluwensya sa seminary sa ilang kina-buhi, lakip sa mga pagtulun-an ni Pablo.

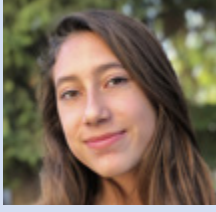
“Ang pagpuyo sa Gresya naghimo sa Bag-ong Tugon nga buhi,” miingon si Alexis H., edad 18. “Ang akong amahan gustong moadto sa lain-laing mga nangaguba ug biniyaang mga dapit diin si Pablo nagtudlo ug mopaambit og kasulatan o mosugilon og mga istorya mahitungod sa kon diin nahitabo ang panghitabo.”

Sama nga si Pablo nag-atubang og mga hagit sa iyang panahon, ang mga batan-on sa Gresya nag-atubang usab og sosyal, politikal, ug ekonomikal mga isyu. Ang mga komperensya sa kabatan-onan [youth conference] ug mga Young Women camp mao ang mga talagsa ra nga mga hitabo sa Gresya, ug bisan gani ang pagtambong og seminary malisud. Bisan niini ug sa ubang mga hagit, ang mga kabatan-onan sa Gresya migamit sa pag-awhag ni Pablo nga “kamo nanagbarug nga malig-on diha sa usa ra ka espiritu, nga uban sa usa ra ka hunahuna kamo managhugop sa pagpakigbisug alang sa pagtoo sa ebanghelyo” (Mga Taga-Filipos 1:27).

Ang pagpuyo sa Gresya nagpasabut nga kining batan-ong mga miyembro nalingaw sa init-init nga panahon, mga baybayon, pagkaon, ug pagsayaw. Nalingaw usab kaayo sila sa panag-uban sa usag usa. Samtang mag-abut sila sa seminary ug sa mga kalihokan sa branch, nagkalig-on sila sa pagtuo ug paghigalaay.

Seminary sa Mars Hill

Dihang gisugdan ang seminary sa Gresya pipila ka tuig ang milabay, lima pa lang ang estudyante. Mag-abut sila tulo ka buntag sa usa ka semana, nga ang uban moapil pinaagi sa internet nga video conference.

"Akong nakat-unan nga ang ebanghelyo parehas ra bisan asa. Nga nagpuyo sa gawas sa nasud, akong nakat-unan ang pagtutok sa mga kama-tuoran sa ebanghelyo ug ang pagbati sa Espiritu imbis nga mabalda sa kultura."

—Bryana W., 15

"Akong gisulat sa akong samin ang pulong nga hinumdumi aron mahinumduman ang tanan nga nahitabo niining tuiga: AKK, kamping sa Batan-ong mga Babaye, seminary. Nakatabang kini kanako sa paghinumdum kon diin ako gikan."

—Marie H., 17

"Nasayud ko nga kon moadto ko sa seminary mabati nako ang katagbawan kay nahibalo nga gibuhay nako ang angay nakong buhaton, ug nasayud ko nga OK ra ang tanan."

—Lizzie T., 17

Si Loukia C., 15, mihatag sa iyang pagpamatuod sa pinakaunang higayon atol sa kamping sa Batan-ong mga Babaye ug nabunyagan sa wala madugay.

Ang grupo sa seminary atubangan sa meetinghouse sa Atenas.

Mag-abut usab sila sa matag hapon sa Miyerkules alang sa seminary, sundan sa usa ka kalihokan. Nagkasuod sila sa usag usa ug nahimong kahayag sa ilang mga higala, kinsa nakamatikod sa ilang ehemplo. Kon may pangutana ang ilang mga higala, ang mga batan-on modala kanila ngadto sa seminary ug sa mga kalihokan sa Mutual.

Usa ka batan-ong lalaki, si Pavlos K., 15, miingon, "Ang pag-adto sa seminary usa ka maa-yong paagi sa pagsugod sa adlaw ug nagtabang kanako nga magpabiling lig-on. Nagpahiluna kini sa akong determinasyon sa pagkahimong ehemplo ngadto sa uban. Nakatabang kini aron masugdan ang adlaw sa paghunahuna mahitugod kang Jesukristo."

Samtang milambo ang mga batan-on diha sa kalig-on ug paghiusa, ang mga panalangin ug mga oportunidad miabut. Sama pananglit, niadtong 2017 napanalanginan sila nga makatambong sa Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan [AKK] [FSY], usa ka dako nga rehiyonal nga komperensya sa kabatan-onan. Ang mga batan-ong babaye misalmot usab sa pinakaunang kamping sa Batan-ong mga Babaye sa Gresya. Isip resulta, milambo sila gani nagkasuod nga usa ka grupo, ug duha ka batan-ong mga babaye mipasakop sa Simbahan.

Internasyunal nga Komperensya sa AKK [Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan]

Ang komperensya, gihimo sa Germany, nga mipundok sa batan-ong mga Santos sa Ulahing

mga Adlaw gikan sa tibuok Uropa. Ang mga batan-on sa Gresya ug Cyprus naggikan sa gatusan ka milyas ang gilay-on, ug ang kasinatian sa komperensya dunay dako kaayo nga epekto kanila. Alang ni Maximos A., 14, "ang pinakahalandumon nga butang sa AKK [FSY] mao kadtong pagpaambit namo sa among mga pagpamatuod. Ang tanan mibati sa Espiritu, ug midasig kini kanako sa pagpalambo sa akong kaugalingog pagpamatuod."

"Sa sinugdanan upat lang sa mga batan-on ang miingon nga makaadto," midugang si Loukia C., 15, "apan sa katapusan, 15 na ang mitambong—usa ka talagsaong kalampanan [sa rekord] alang sa Gresya—naglakip sa 3 ka dili miyembrong mga higala."

"Pagkaanindot nga magkauban sa dapit diin nag-ambitay kamo sa parehas nga ebanghelyo ug ikaw dili lahi. Nagkahiusa kami, ug mibati kami sa susama nga Espiritu. Kining mga butanga nakatabang kanako."

"Dili miyembro ang akong papa ug dili mosugot nga moadto ko sa AKK [FSY] [Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan] o mabunyagan," miingon si Jesiana, 16. "Apan ang mga miyembro nagpuasa alang nako, ug ang akong apohan nga babaye nakig-istorya sa akong papa. Pagkahuman niana miingon siya nga pwede ra kong moadto!"

Didto sa AKK, nasinati niya ang daghang una, sama sa, "pag-apil sa mga leksyon ug mga kalihokan ug ang paghatag sa akong pagpamatuod

Biyahe padulong sa AKK sa Germany.

nakatabang nako nga makasabut kon unsa gayud ang pagbati nga mobati sa Espiritu Santo. Wala pa gayud ako mobati sa Espiritu sama niana kaniadto, ug nalipay kaayo ko ug mahinamon. Mihatag ko sa akong pagpamatuod sa pinakaunang higayon."

Agig dugang sa espiritwal nga pagpakaon, ang mga batan-on nakarelaks ug nangalingaw sa komperensya. Si Haig T., 14, miadto sa komperensya gikan sa Cyprus. "Nakakat-on ko sa pagkahimong labaw ka sosyal, sa pagbaton og tinuoray nga paghigalaay, ug sa pagkalingaw, bisan sa mga lisud nga panahon."

Kamping sa Batan-ong mga Babaye

Ang kamping sa Batan-ong mga Babaye dunay susamang epekto. Dose ka batan-ong mga babaye ang nakigtagbo sa ilang mga lider duol sa karaang dapit sa panggubatan sa Marathon. Migahin silang tanan og tulo ka adlaw nga magkauban, nagkat-on sa pagsalig sa usag usa alang sa kalig-on ug pagdasig.

"Sa 12 anyos pa ko," miingon si Loukia, "Miadto ko sa simbahan sa pinakaunang higayon ug nalipay kaayo, apan namatikdan dayon nako nga ako rang usa sa akong pangidaron. Karon, duha ka tuig ang milabay, kami duna nay daghan kaayong batan-ong mga babaye nga sa unang higayon nakahimo kami og kamping sa mga Batan-ong Babaye." Dihang nagkatagbo na sila, miingon siya, "akong nahibaloan unsay ipasabut sa pagkahimong Santos sa Ulahing mga Adlaw. Kon magsunod kita sa ebanghelyo, usa ka kaha-yag ang mopalibut kanato."

Alang ni Bryana W., 15, ang AKK ug ang kamping sa mga Batan-ong Babaye nakatabang kaniya nga moduol ug makigsulti sa uban.

Atol sa AKK nga komperensya, pag-spelling sa pulong nga "Pangayo," gikan sa Santiago 1:5.

"Barug nga malig-on diha sa usa ra ka espiritu, nga uban sa usa ra ka hunahuna."

Mga Taga-Filipos 1:27

"Sa AKK, nagsugod kami sa pagkahimong usa ka grupo ug milig-on kini kanamo. Nakatabang kini sa paghulma ug pag-impluwensya sa programa sa kabatan-onan sa

Gresya tungod kay karon mas nagkailhanay na kami sa usag usa." —Alexis H., 18

"Ang pagkanta ibabaw sa entablado sa AKK mao ang usa sa maisugon nga butang nga sukad akong nahimo ug usa sa pinaka-espesyal nga mga gutlo nga akong nasinati sukad. Nianang mga gutloa, akong nakat-unan kon unsa kita kaimportante niining matahum nga kalibutan."

—Irini S., 17

Si Irini S. mipasundayag atol sa AKK.

"Ang paborito nakong bahin sa AKK mao ang mga sport, sayaw, ug mga miting sa grupo, nga mao ang pangbuntag nga mga debosyonal ug pagribyu. Nakatabang kini kanako nga mas magmatinabangon ug magmapailubon ug sa dugang nga pagkamapasalamat sa mga kasulatan." —Haig T., 14

"Atol sa kamping sa Batan-ong mga Babaye akong nakat-unan nga ang kinabuhi susama sa usa ka taas nga lumba. Nakatabang kini nga molambo ang akong pagtuo, nasayud nga kinahanglan kitang magpadayon sa eksaktong dalan, sama nga nagdagan kita sa usa ka taas nga lumba. Kadto nga kasinatian nakatabang sa paglambo sa akong pagpamatuod ug magpadayon sa pagbaton og pagtuo ug magpadayon sa eksaktong dalan."—Winifred K., 14

"Ang kinabuhi usa ka taas nga lumba, dili usa ka mubo nga lumba."

Tema sa kamping sa Batan-ong mga Babaye

Batan-ong mga babaye Marathon, Gresya.

"Tanan kita mga lahi, sama sa pinong mga bato sa baybayon nga ang matag usa lahi."—Bryana W.

"Ang pagtan-aw sa nagsubang nga adlaw nagdala og malinaw, matahum nga espiritu."—Lizzie T.

"Ang akong pamilya kanunayng magbalhin-balhin, ug naglisud ko sa pagpakigsuod sa uban tungod kay maulawon ko," miingon siya. "Apan tungod kay nasuod ko sa among grupo sa AKK, nakahimo ko og buotan kaayong mga higala. Atol sa miting sa pagpamatuod, among gipaambit ang among mga pagbati, ug akong naamguhan nga ang uban mibati sama sa akong gibati."

Si Marie H., 17, nahinumdom sa tema sa kamping, "Ang kinabuhi usa ka taas nga lumba, dili usa ka mubo nga lumba." Ang mga batan-ong babaye ug ang ilang mga lider naghigot sa kaimportane sa paglahutay ug paghuman sa lumba, miingon siya. "Nagpahinumdom kini kanako nga makalahutay ako, nga maglakaw sa igong gikosgun nga makasugakod ko og dugay, ug magpabiling nakapunting sa katapusan [kadauganan] sa lumba. Dayon akong matuman ang mga butang nga gikinahanglan sa Langitnong Amahan nga akong buhaton."

Usa sa mga importanting hitabo sa kamping mao ang debosyonal atol sa pagsubang sa adlaw [sunrise devotional] didto sa baybayon sa katapusan nilang buntag. Si Lizzie T., 17, miingon, "Gidala namo ang among mga kasulatan, mihimo sa among debosyonal, ug mitan-aw sa pagsubang sa adlaw. Tanan kami mibati sa gugma sa Dios. Maanindot kaayo kadto nga pagtapos sa panahon sa among panag-uban."

Walay kahadlok nga Pag-atubang sa Umaabut

"Gikan sa AKK [Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan] [FSY] ug sa kamping sa Batan-ong mga Babaye, nakakat-on ko og daghan mahitungod sa ebanghelyo ug kon sa unsang paagi kini nakatabang kanako sa akong kinabuhi," miingon si Irini S., 17. "Nakahimo ko og daghang mga higala ug nakakat-on kon unsa kaimportante ang pagpahayag sa akong mga hunahuna ug mga pagbati. Akong gibati sa hilabihan gayud ang Espiritu Santo ug ang gugma sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo."

Ang pagpakig-uban sa ubang batan-ong mga Santos, miingon siya, milig-on sa iyang pagsalig. "Sa wala pa ang AKK dili

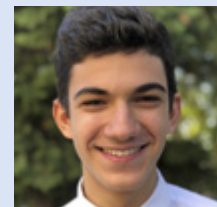
Kamping sa Batan-ong mga Babaye, 2017—ang pinakauna sukad sa Gresya.

nako makita ang maayo ug ang mga butang nga matahum nga gihimo sa Dios alang kanato ug ang mga plano nga lya pang gipanghimo alang kanato.”

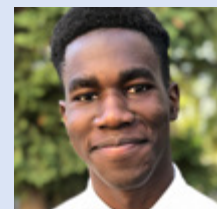
“Kinahanglan nga dili kita maapektuhan ni bisan kinsa o sa bisan unsa nga naa sa atong palibut nga mosulay sa pagbira kanato palayo

sa pagsunod sa ebanghelyo,” miingon si Manasseh A., 17. “Ang ebanghelyo parehas ra bisan asa ug kinahanglang magpabilin kita sa eksaktong dalan.”

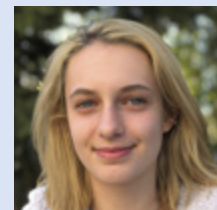
Ug bisan gihimo man kini sa Gresya o sa bisan asang dapit sa kalibutan, ang pagtambayayong sa dalan magtugot kanato nga mahiusa sa espiritu. ■

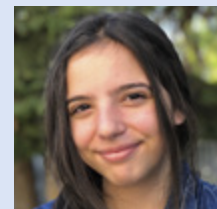
“Ganahan kaayo ko nga makakita kon unsay pagbati nga ikauban ang mga batan-on nga kaparehas og mga gituohan. Akong gibati nga tanan kita konektado sa pipila ka espesyal nga paagi, labaw pa kay sa pagkaila lang sa matag usa nga pangalan.”
—Pavlos K., 15

“Nalipay ko nga naka-angkon og oportunidad nga makahimamat sa ubang mga batan-on nga naghimo sa samang mga butang nga akong gibuhath matag adlaw.”
—Joshua K., 17

“Ang AKK ug ang kamping sa Batan-ong mga Babaye dunay susamang pagbati bisan asa ka moadto sa kalibutan. Nalingaw ko sa mas gamay nga pundok nga kamping sa Batan-ong mga Babaye tungod kay mas sayon ang pagpakig-uban sa usag usa.” —Olivia H., 15

“Dili ko miyembro sa Simbahan, apan mosimba ko matag semana kon mahimo. Akong gidayeg ang unsay gibarugan sa batan-ong mga babaye.” —Irene C., 14

Ang Simbahan sa Gresya

Sa sayo nga bahin sa tuig 1900, si Rigas Pofantis, usa ka tig-impronta nga taga Atenas, mipadala og hangyo ngadto sa mga lider sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw alang sa impormasyon. Ang presidente sa misyon sa Simbahan sa Turkey mitudlo ni Pofantis, kinsa nabunyagan pagka-Oktubre 1905.

Ang Simbahan nakasinati og gamayng kalamboan sa Gresya hangtud sa mga tuig 1950, dihang ang mga Gresyanhong mga miyembro sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA, miorganisar sa Hellenic Latter-day Saint nga Katilingban aron magpabilin ang ilang panulundon ug mamintinar ang mga kasabutan uban sa ilang yutang natawhan.

Ang Simbahan miorganisar og usa ka gamay nga kongregasyon didto sa Atenas niadtong 1965 ug gireorganisar kini niadtong 1967. Giestablisar nila ang Misyon sa Gresya Atena niadtong Hulyo 1990 ug nahuman ang pagtukod sa unang meetinghouse sa Gresya niadtong Mayo 1999.

Atenas, Gresya, meetinghouse sa Halandri

Mga Miyembro sa Simbahan: 802
Mga Kongregasyon: 3

“Sa unsang paagi nga ang akong patriyarkal nga panalangin makatabang kanako sa paghimo og mga desisyon?”

“Ang patriyarkal nga panalangin usa ka pagpadayag ngadto sa tawong modawat, sama sa puti nga linya sa tunga sa karsada, aron sa pagpanalipud, pagdasig, ug pagpaglaksik sa paglihok ug pagkamatarung. Ang patriyarkal nga panalangin sa tinuoray naglakip og mga kapitulgikan sa imong basahon sa mahangturong mga posibilidad. . . .

“. . . Usa kini ka Liahona sa kahayag nga mogiya kanimo sa walay pagkasayop ngadto sa imong langitnong panimalay.”

Presidente Thomas S. Monson (1927–2018), “Your Patriarchal Blessing: A Liahona of Light,” *Ensign*, Nob. 1986, 65, 67.

Ang Atong Personal nga Liahona

Ang patriyarkal nga mga panalangin mao ang paagi nga ang Langitnong Amahan makatabang

kanato sa pagkahibalo sa atong premortal, mortal, ug mahangturong nga talagsaong pagkatawo [identity]. Pinaagi sa pagkahibalo niining tulo ka espesyal nga mga kamatuoran mahitungod sa atong mga kaugalingon, makatabang kini nga atong masunod ang plano sa Dios alang kanato. Nakaila kita kon si kinsa kita, nganong ania kita dinhi, ug kon asa kita pweding maadto. Samtang ang Liahona molihok sumala sa pagtuo ug kakugi ni Nephi ug sa iyang pamilya sa pagsunod sa mga tambag niini (tan-awa sa 1 Nephi 16:28), kita usab mahimo nga magmatinud-anon ug magkugi sa pagsunod sa kaugalingon natong Liahona ug sa tambag niini, nga maoy mogiya kanato ngadto sa atong balaanong potensyal.

Elder Utai, edad 20, Argentina Salta Mission

Usa ka Mahangturong Panglantaw

Sa matag higayon nga mobati kong walay makitang abag sa paghimo og mga desisyon, mobasa ko

sa akong patriyarkal nga panalangin ug mamalandong sa balaang pagpadayag niini. Ug dayon ang paghukom mahimong sayon. Wala lang kini makatabang nga ako makalahutay sa akong yutan-ong kinabuhi ug makaani sa gisaad nga mga panalangin, apan nagpahinudom usab kini kanako mahitungod sa pag-andam sa akong kaugalingon alang sa takus nga pagsulod sa gingharian sa Dios ugma damlag. Padayon kining nagtabang nako nga molambo diha sa pagtuo, mosalig sa kabubut-on sa Ginoo, ug magpakabuhi uban sa mahangturong panglantaw.

Abegail F., edad 18, Cagayan Valley, Philippines

Langitnong Tambag

Ang akong patriyarkal nga panalangin naghatag kanako og tambag gikan sa akong Langitnong Amahan.

Kon akong sundon kana nga tambag, nasayud ko nga makakuha ko og pagpadayag sa mga desisyon nga kinahanglan nakong buhaton. Gitubag Niya ang pipila sa akong mga pangutana bisan sa wala pa nako kini ipangutana.

Cami H., edad 16, Utah, USA

Paminawa ang Espiritu

Kon nagpangita ka og kahupayan ug giya o alang sa tubag sa dinalian nga pangutana, pwede kang mag-ampo sa tinuoray mahitungod niini ug mobasa sa imong patriyarkal nga panalangin uban sa tinuod nga katuyoan sa kasingkasing, samtang maminaw sa Espiritu. Ang pagsiksik sa mga kasulatan makatabang usab. Mituo ko nga kon buhaton nimo kini uban sa tinuod nga pagtuo, ang Ginoo motubag kanimo, sa iyang kaugalingon nga panahon, sa pinakamaayong paagi.

Kezia B., edad 15, Hawaii, USA

Gisaad nga mga Panalangin

Ang patriyarkal nga mga panalangin magsulti kanato unsay gusto sa Dios nga ipanalangin kanato. Mohatag Siya kanato og mga pasidaan ug mopasabut kon unsaon nato sa pagkahimong mas mahisama Kaniya. Kon mahibalo kita unsay giandam sa Langitnong Amahan alang kanato ug unsaon kini sa pag-angkon, mopili kita ug molihok sa tukmang paagi aron madawat kini.

Hunter H., edad 18, Utah, USA

Ang mga tubag gituyo alang sa pagtabang ug panglantaw, dili isip usa ka opisyal nga mga pamahayag sa doktrina sa Simbahan.

Isip usa ka batan-ong babaye, kinahanglan ba nakong mas tutokan ang edukasyon ug panarbaho o ang pagkahimong asawa ug inahan?

Nasayud kita nga “ang pamilya mahinungdanon sa plano sa Tiglalang” ug nga “ang mga inahan adunay sagrado nga katungdanan sa pag-amuma sa ilang mga anak.”¹ Ug kita usab nasayud nga, tungod sa managlahing maayo nga mga hinungdan, ang mga lalaki ug mga babaye gitambagan sa mga propeta sa pag-angkon og edukasyon.² Agig dugang, nasayud kita nga daghang babaye posibling magkinahanglan o gustong mopadayon nga manarbaho.

Si Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, miingon nga para sa mga babaye, ang pagpili dili tali sa pamilya o sa edukasyon ug panarbaho. Ang “tukmang panahon [timing] mao ang atong pilion,” miingon siya. “Ug pangitaon nato ang inspirasyon sa Ginoo ug mga pagtulun-an sa iyang mga sulugoon sa paghimo niana.”³

Planuhon ang pagkuha og edukasyon, ug planuhon ang pagbaton og usa ka pamilya. Mahimo usab nimong planuhon ang pag-angkon og trabaho. Sa tanan niini, ang kinahanglan nimong tutukan mao gayud ang pagsunod sa plano sa Langitnong Amahan ug pagtinguha sa iyang kabubut-on.

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” familyproclamation.lds.org.
2. Tan-awa sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* (2011), 9.
3. Dallin H. Oaks, Face to Face event kauban ni Elder Oaks ug Elder Ballard (tibuok kalibutan nga kalihukan sa young single adult, Nob. 19, 2017), broadcasts.lds.org.

Diha sa lds.org/go/41961 come, usa ka batan-ong hamtong [young adult] mipaambit sa iyang sugilanon mahitungod sa pagkadili sigurado kon tutokan ba niya ang pagpanarbaho o ang iyang pamilya. Tan-awa kon unsay gisulti ni Presidente Russell M. Nelson kaniya.

Unsa May Imong Gihunahuna?

Unsa ang imong isulti sa dihang ang imong mga higala dili motuo nga ang mga butang sama sa Unang Panan-awon mahitabo?

.....
Isumiter ang imong tubag ug, kon mahimo, usa ka klaro kaayo nga litrato hangtud sa Mayo 15, 2019, sa liahona.lds.org (i-klik ang “Submit an Article” or Feedback [Mosumiter og Artikulo o Feedback]). O i-email ang imong tubag ug litrato ngadto sa liahona@ldschurch.org. Ilakip ang imong tibuok nga pangalan ug pangalan sa imong ward ug stake (o branch ug district).

.....
Ang mga tubag tingali i-edit alang sa gitas-on o katin-awan.

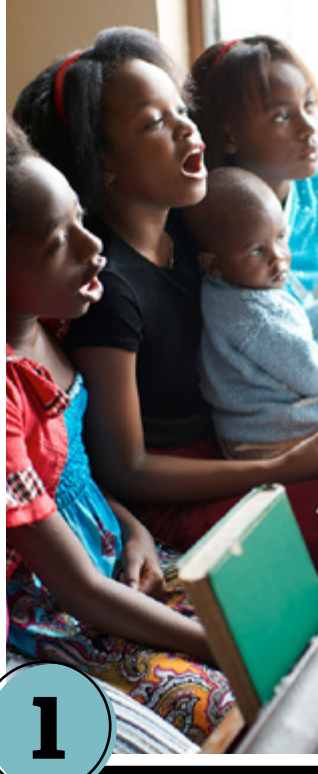
Ni David Dickson

Mga Magasin sa Simbahan

Ang Pasko sa kasagaran maoy makakuha sa dako nga pagtagad kon hisgutan ang mga adlaw nga walay trabaho [holiday]. Gani, kon wala ang dugay nang mga panghitabo nga atong gisaulog matag Pasko sa Pagkabanhaw, ang Pasko wala unta.

Si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) kausa mitudlo, “Walay Pasko kon wala ang Pasko sa Pagkabanhaw. Ang bata nga si Jesus sa Betlehem mahisama ra unta sa laing bata kon wala pa ang matubsanon nga Kristo sa Getsemani ug sa Kalbaryo, ug ang madaugon nga kamatuoran sa Pagkabanhaw.”¹

Ania ang pipila ka mga tradisyon nga pwede nimong ikonsiderar nga idugang sa imong tinuig nga mga pagsaulog.

1

Paghimo og usa ka Pagpanaygon sa Pasko sa Pagkabanhaw

Nga dili iapil ang makahimuot nga handurawan mahitungod sa mga reindeer ug mga duwende, ang mga daygon sa Pasko tanan parehong mahitungod kang Jesukristo. Ang Pasko sa Pagkabanhaw mao ang perpektong panahon alang sa musika mahitungod sa Manluluwas, ug oo, gani bisan kantahon diha sa atubangang mga pultahan sa imong mga silingan.

Kon wala kay mahunahunan, susiha ang mga “hilisgutan” [topics] nga seksyon sa hymnbook ubos sa “Easter” [Pasko sa Pagkabanhaw] ug “Pag-ula” alang sa mga kanta. Ang bisan unsa nga kanta nga pagsaulog kang Jesukristo usa ka tukma para sa pagpanaygon alang sa Pasko sa Pagkabanhaw.

2

Mopasaylo og Tawo

Unsa ka sagad ka nga nagpasalamat sa gasa sa paghinulsol? Ang Pasko sa Pagkabanhaw nagtanyag og higayon sa paghunahuna og mas daghan kon unsaon nato nga mapahigayon ang susamang diwa sa pagpasaylo ngadto sa uban.

Mitudlo si Jesus: “Busa, Ako moingon nganha kaninyo, nga kamo kinahanglan gayud nga mopasaylo sa usag usa. . . .

“Ako, ang Ginoo, mopasaylo kinsa Ako mopasaylo, apan kamo gikinahanglan nga mopasaylo sa tanan nga mga tawo” (Doktrina ug mga Pakigsaad 64:9–10).

Pangutan-a ang imong kaugalingon: Si kinsang tawhana ang imong gikayugtan? Pag-ampo alang sa kalig-on nga mopasaylo niining tawhana, ug tugoti nga motabang ang Manluluwas sa pagwagtang nianang sakit nga mga pagbati.

3

Paghimo og usa ka Pasundayag [Pageant], Dula, o Ubang Pasundayag

Pwede kang maghimo og usa ka pasundayag alang sa Pasko sa Pagkabanhaw. Usa ka yano nga ehemplo posibling mao ang pagbasa sa kasulatan alang sa family home evening o usa ka sing-a-long nga konsyerto sa komunidad.

Sulayi ang Pipila ka Bag-ong mga Tradisyon sa Pasko sa Pagkabanhaw

4

Mobisita sa mga Lubnganan sa mga Minahal

Tungod ni Jesukristo, ang kamatayon nawad-an sa ikot niini (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 15:55). Gahini og panahon ang pagbisita sa mga lubnganan sa mga minahal aron makapamalandong niining dakong balita.

Pwede gani nga magbasa ka og kusog sa pipila ka paboritong mga kasulatan nga naghigot mahitungod sa Pagkabanhaw samtang mobisita ka niini nga mga lubnganan. Ang pipila (sa *daghan*) nga mga kasulatan nga ikonsiderar alang niini mao ang 1 Mga Taga-Corinto 15:20–22; Alma 11:42–44; ug Doktrina ug mga Pakigsaad 88:14–16.

5

Pun-i og Gamay ang Imong Pagkamaayo

Ang Pasko sa Pagkabanhaw nagtahud sa mga hitabo sa Getsemani, unsay nahitabo sa krus, sa Pagbangon sa Manluwas gikan sa pagkamatay sa ikatulong adlaw, ug dayon sa Iyang pagpangalagad sulod sa 40 ka adlaw sa wala pa moka-yab ngadto sa langit.

Dugang pa, sa wala madugay human mokayab sa langit, si Jesus mipakita ngadto sa mga Nephite ug nangalagad kanila (tan-awa sa 3 Nephi 11–28). Daghan na kaayo kana nga ikasaulog!

Nganong dili man palapdan pa ang imong kapanahonan sa Pasko sa Pagkabanhaw? Tugoti nga mahimuot ang imong kasingkasing diha sa mga milagro sa Pasko sa Pagkabanhaw. Gahini og mabuot nga pagpaningkamot ang pagkahimong

labaw nga Kristohanon sulod sa 40 ka adlaw human sa Pasko sa Pagkabanhaw. Alang sa inspirasyon, ikonsiderar ang pagdapit nga gikan ni Presidente Russell M. Nelson: “Itutok ang porsyon sa imong panahon matag semana sa pagtuon sa *tanang butang* nga gisulti ni Jesus ug gibuhad sigun sa narekord diha sa Daang Tugon, kay Siya ang Jehova sa Daang Tugon. Tun-i ang Iyang mga balaod sigun sa narekord diha sa Bag-ong Tugon, kay Siya ang Kristo niini. Tun-i ang Iyang doktrina sigun sa narekord diha sa Basahon ni Mormon, kay walay basahon sa kasulatan diin ang Iyang wali ug ang Iyang pangalagad mas klarong gipadayag. Ug tun-i ang Iyang mga pulong sigun sa narekord diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad, kay Siya nagpadayon sa pagtudlo sa Iyang katawhan niini nga dispensasyon.”²

Nanaghulat ang Imong mga Tradisyon

Si Elder Dieter F. Uchtdorf sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo, “Aron makakita sa labing importante nga adlaw sa kasaysayan, kinahanglan gayud kita nga mobalik nianang gabii nga hapit 2,000 ka tuig na ang milabay didto sa Tanaman sa Getsemani sa dihang miluhod si Jesukristo sa grabe nga pag-ampo ug mihalad sa Iyang kaugalingon isip bugti alang sa atong mga sala.”³

Ang pipila sa labing importante nga mga hitabo sa kasaysayan takus nga gahinan og panahon sa pagpamalandong matag tuig. Ang mga tradisyon makatabang nato sa paghimo niana, ma-anaa man niini nga lista o bisan unsa nga imong pilion.

Unsay idugang nimo niining tuiga? ■

Niining Pasko sa Pagkabanhaw, gahini og pipila ka dugang pang mga minutos ang paghinumdom sa pinakatalagsaong gasa nga gihatag sukad.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gordon B. Hinckley, “The Wondrous and True Story of Christmas,” *Ensign*, Dis. 2000, 5.
2. Russell M. Nelson, “Mga Propeta, Pagpangulo, ug Balaanon nga Balaod” (tibuok kalibutan nga debosyonal alang sa batan-ong mga hamtong [young adults], *Ene.* 8, 2017), broadcasts.lds.org.
3. Dieter F. Uchtdorf, “Tan-awa, ania ra ang Tawo!” *Liahona*, Mayo 2018, 108.

Ang Pinakatalagsaong Pagpahayag sa Gugma sa Dios

Ni Presidente M. Russell Ballard

Akting nga Presidente sa Korum sa

Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Dios mipahayag sa iyang gugma alang kanato pinaagi sa paghatag sa giya nga atong gikinahanglan aron molambo ug makakab-ot sa atong potensyal. Siya kinsa nakaila sa kadaghanan mahitungod kanato, sa atong potensyal, ug sa atong mahang-turon nga mga posibilidad naghatag kanato og balaanong tambag ug mga sugo diha sa iyang mga pang-instruksyon nga mga manwal—ang balaang mga kasulatan. Kon makasabut kita ug mosunod niini nga mga instruksyon, ang atong kinabuhi adunay katuyoan ug kahulugan. Atong makat-unan nga ang atong Magbubuhat nahigugma kanato ug nagtinguha sa atong kalipay. Diha sa dili ikatandi nga pagpakita niining balaan nga gugma alang kanato, gipadala Niya ang Iyang Bugtong Anak, nga si Jesukristo.

“Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan, nga tungod niana gihatag niya ang iyang bugtong Anak, aron ang tanan nga mosalig kaniya dili malaglag, kondili may kinabuhing dayon.

“Kay gipadala sa Dios ang iyang Anak nganhi sa kalibutan, dili aron ang kalibutan iyang pagahukman sa silot, kondili aron ang kalibutan maluwas pinaagi kaniya” (Juan 3:16–17).

Si Jesus natawo dinhi sa mortalidad. Nangulo Siya og usa ka hingpit nga kinabuhi ug, sa paghimo niini, gimarkahan ang dalan nga atong sundon. Gitudloan Niya ang iyang mga disipulo: “Ako mao ang kahayag alang sa kalibutan: siya nga magasunod kanako dili gayud magalakaw sa kangitngit, hinonoa magabaton siya sa kahayag nga magahatag og kinabuhi” (Juan 8:12).

Pwede natong masugdan ang pagsabut sa kaladmon sa gugma ni Kristo alang kanato kon atong hunahunaon nga andam Siya nga mitubos ug nag-antus sa kasakit alang sa atong mga sala, “kansang pag-antus nakapahimo [kaniya], gani ang Dios, ang labing halangdon sa tanan, sa pagkurog tungod sa kasakit, ug sa pag-agas sa dugo sa matag lungag sa panit, ug sa pag-antus sa lawas ug sa espiritu” (Doktrina ug ma Pakigsaad 19:18).

Niining Pasko sa Pagkabanhaw, mohatag kita og espesyal nga pasalamat sa Dios tungod sa Pag-ula ug Pagkabanhaw sa Iyang Hinigugmang anak, si Jesukristo. Kay diha Kaniya, pinaagi Kaniya, ug tungod Kaniya, kining temporaryong mortal nga kahimtang mahimo nga permanente, perpekto nga panimuyo, diin ang mga pulong dili makapahayag sa atong kalipay.

Ang tanang mga kahibulongan sa kinaiyahan maoy mga lakbit nga panglantaw sa iyang balaan nga gahum ug mga pagpahayag sa iyang gugma. Gani ang pinakatalagsaon sa tanang milagro nagpaabut kanato. Mahitabo kini kon, pinaagi sa iyang gahum, mobangon na kita gikan sa pagkamatay ug sa lubnganan ngadto sa usa ka bag-ong kalibutan nga dili molabay, diin, kon takus man kita, Siya ug ang atong Amahan sa Langit atong ikauban hangtud sa hangtud. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong sa Abril 1988 nga kinatibuk-ang komperensya.

Nagtrabaho sa iyang amahan sa **negosyo nga pagpamaligya og sakyanan** sa sayo nga bahin sa 1950 ug maoy **numero unong daghan og halin.**

Natawo niadtong Oktubre 8, 1928, sa **Siyudad sa Salt Lake, Utah.**

Mieskuwela sa **Unibersidad sa Utah.**

Presidente **M. RUSSELL BALLARD**

Miserbisyo og full-time nga misyon sa **England.**

Miserbisyo isip **presidente sa misyon** sa Misyon sa Canada Toronto sugod niadtong 1974 hangtud sa 1977.

Nakahimamat sa iyang asawa, si **Barbara Bowen**, didto sa Unibersidad sa Utah sa **“Hello Day Dance.”**

Iyang gipakaslan si **Barbara Bowen** sa Templo sa Salt Lake niadtong Agosto 28, 1951.

Apohan: Elder Melvin J. Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Apohan: Elder Hyrum Mack Smith sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Gipaluyohan ngadto sa **Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles** niadtong Oktubre 6, 1985.

Human sa Oktubre 1980 nga kinatibuk-ang komperensya, misulat siya og kapin sa **600 ka mga sulat** sa pagdasig ngadto sa mga miyembro nga nanglimbasog sa ilang mga pagpamatuod.

Gi-set apart isip **Aking nga Presidente** sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles niadtong Enero 14, 2018.

Dunay **7** ka anak **43** ka mga apo, **91** ka mga apo sa tuhod.

Nagtiner og usa ka **Oreo nga cookie**

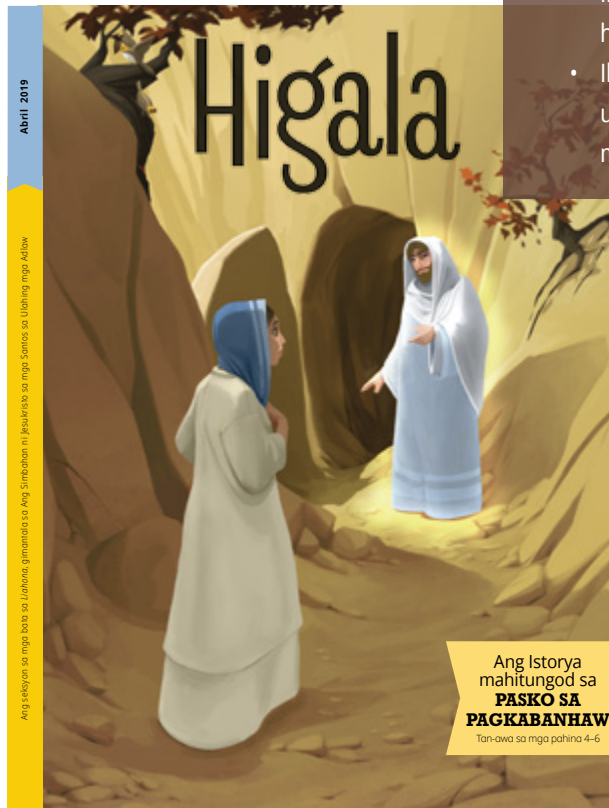
nga gibutang og kahon sa iyang lamesa isip usa ka pahinumdom sa usa ka batang lalaki kinsa bag-o lang mihimo og taas nga panaw ngadto sa usa ka refugee camp, nakadawat og usa ka putos nga cookies, ug gihalad ang unang usa niini ngadto ni Presidente Ballard.

DUGANG PANG MGA PAHINA ALANG SA MGA BATA

Ibutang ang bag-ong *Higala* sa maayong pagkagamit. Kon wala kamoy mga bata sa inyong balay, pwede ninyo nga:

- Ipaambit ang *Higala* ngadto sa usa ka pamilya kinsa wala makadawat sa *Liahona*.
- Ihatag kini ngadto sa usa ka higala o silingan.
- Ihatag kini ngadto sa usa ka lider sa Primary o magtutudlo.

BATAN-ONG
MGA HAMTONG
[YOUNG ADULTS]
**NAGKINAHANGLAN
BA OG TABANG
MAHITUNGOD SA
DAGKONG MGA
DESIYON?**

42

KABATAN-ONAN
**PAGPANGITA OG
KALINAW SA IMONG
KAUGALINGON UG SA
UBAN**

52

PASKO SA PAGKABANHAW
**BAG-ONG MGA
TRADISYON**

62

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW

CEBUANO

Higala

Ang Istorya
mahitungod sa
**PASKO SA
PAGKABANHAW**
Tan-awa sa mga pahina 4–6

Ni Presidente
Russell M.
Nelson

Mahinungdanon nga GASA sa Dios

Bag-o lang, si Sister Nelson ug ako nalingaw sa Bkanindot sa isda nga tropiko diha sa gamayng aquarium. Isda nga dasig og mga kolor ug lain-laing mga porma ug gidak-on nga naglangoy-langoy. Nangutana ako sa nagbantay, “Kinsay nagpakaon niining nindot nga mga isda?”

Mitubag siya, “Ako.”

Dayon nangutana ko, “Nakapasalamat na ba kini nimo sukad?”

Mitubag siya, “Wala pa!”

Ang ubang mga tawo susama niadto nga mga isda. Wala sila mahibalo mahitungod sa Dios ug sa Iyang kamaayo kanila. Unsa kaha unta ka maayo kon ang tanan mas makaamgo sa kaayo ug gugma sa Dios ug magpadayag niana nga pasalamat ngadto Kaniya.

Mapasalamaton kang Jesukristo

Ang Dios mipadala sa Iyang Anak, nga si Jesukristo, aron sa pagtabang kanato. Gihimo Niya kana tungod kay Siya nahigugma kaayo kanato.

Mianhi si Jesus sa **pagtubos** kanato.

Tungod sa Iyang **Pag-ula**, mabanhaw kita human kita mamatay.

Tungod sa Iyang Pag-ula, makabalik kita sa pagpuyo uban sa Langitnong Amahan hangtud sa hangtud.

Mipasabut si Jesus:

“Ako mao ang pagkabanhaw, ug ang kinabuhi: ang mosalig kanako, bisan siya mamatay, mabuhi siya: Ug ang tanan nga buhi ug nagasalig kanako dili na gayud mamatay”

(Juan 11:25–26).

Mao kini ang talagsaong mensahe sa Pasko sa Pagkabanhaw! ●

*Gikan sa “Salamat sa Dios,” Liahona,
Mayo 2012, 77–80.*

tubos:

bayad alang sa atong mga sala aron kita makabalik sa Dios

Pag-ula:

dihang nag-antus si Jesus alang sa atong mga sala didto sa Tanaman sa Getsemani ug namatay sa krus sa Kalbaryo

Si Jesus Mao ang Akong Manluluwas

Si Jesus nabanhaw sa buntag sa Pasko sa Pagkabanhaw. Basaha ang mga kapahayag [sentence] aron mahibalo unsay lyang nahimo para kanato. Kolori ang silaw sa adlaw human nimo mabasa ang matag kapahayag. Dayon kolori ang uban pa diha sa litrato.

Nag-antus si Jesus sa Getsemani ug sa krus aron sa pagluwas kanato gikan sa atong mga sala.

Si Jesus namatay ug nabanhaw aron sa pagluwas kanato gikan sa kamatayon.

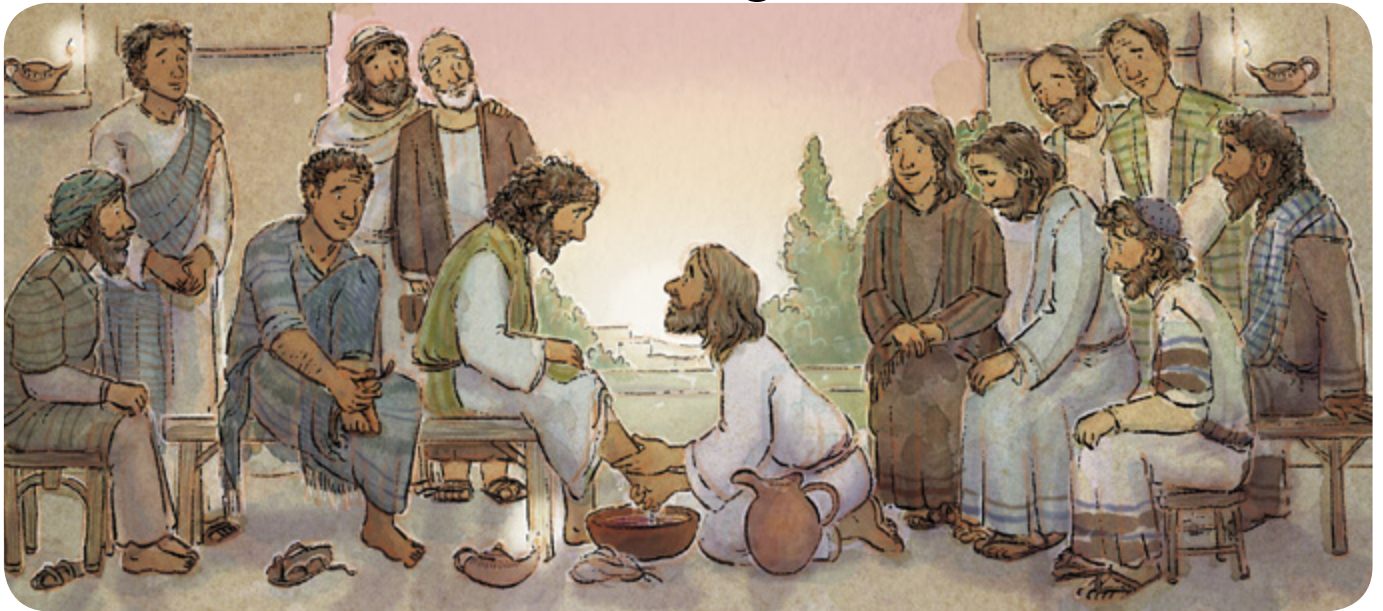
Si Jesus mihatag kanato sa sakrament aron motabang kanato sa paghinumdom kaniya.

Si Jesus mitudlo kanato sa pagpasaylo sa uban.

Si Jesus mipakita kanato unsaon sa pagkamabination.

Tungod kang Jesus, tanan kita mabanhaw human kita mamatay.

Ang Istorya mahitungod sa Pasko sa Pagkabanhaw

Gihigugma ni Jesus ang Iyang mga higala. Gihugasan niya ang ilang mga tiil. Dayon mihatag Siya kanila sa sakrament. Iya silang gisultihan sa paghinumdom Kaniya. Iya silang gisultihan sa paghigugmaay sa usag usa.

Sa wala madugay, si Jesus miadto sa usa ka tanaman. Nag-ampo Siya alang kanatong tanan. Gibati Niya ang kasakit sa tanan natong mga balatian. Gibati Niya ang kahapdos sa atong mga sala.

Ang masuk-anong mga tawo
midala ni Jesus palayo.
Ila Siyang gipasakitan.
Namatay Siya sa krus para
kanato. Gibutang sa Iyang
mga higala ang Iyang lawas
sa usa ka lubnganan.

Paglabay sa tulo ka adlaw, namalik ang Iyang mga higala.
Wala nay sulod ang lubnganan! Gisultihan sila sa mga anghel,
“Siya Nabanhaw.” Si Jesus nabuhi pag-usab! Tungod
kang Jesus, mabuhi kita pag-usab human kita mamatay.

Gihigugma ako ni Jesus. Mahimo nako ang Pasko sa Pagkabanhaw
nga espesyal pinaagi sa paghinumdom Kaniya. ●

Basaha ang mahitungod sa buntag sa Pagkabanhaw diha sa Mateo 28.

Kon Mobalik Ako

Malipayon ♩ = 90-96

Mga pulong ug musika ni Sally DeFord

F C Dm B^b C F

1. Ang Mag - ba - lan - tay nag - pang - ga, Sa I - yang kar - ne - ro, I -
 2. Ang Mag - ba - lan - tay nag - pang - ga, Ug kon mo - la - yo ko, I -
 3. Gi - mar - ka - han N'ya ang da - lan; I - ya kong gi - ya - han. Ug

C⁷ Am Dm Gm C⁷

ya si - lang pun - du - kon, Ta - nan ta - wa - gon N'ya. Ma -
 ya kong pa - ngi - ta - on, Sa ad - law'g ga - bi - i. Ma -
 kon a - ko ma - sa - ag, Mo - pa - say - lo Si - ya. Ma -

F Dm Gm C⁷ A A⁷ Dm

mi - naw si - la Ka - ni - ya; Si - la mo - du - ol, ug Si -
 mi - naw ko's I - yang ta - wag. Mo - ad - to ko Ni - ya Ug
 ong ma - mi - naw ko Ni - ya; Sa - la bi - ya - an ko, Ug

B^b C⁷ F Dm B^b C⁷ F

ya mo - ha - ngop ka - ni - la Kon mo - ba - lik si - la.
 I - ya ko nga ha - ngu - pon Kon mo - ba - lik a - ko.
 I - ya ko nga li - pa - yon Kon mo - ba - lik a - ko.

© 2019 ni Sally DeFord. Tanang mga katungod gigahin.

Kini nga kanta mahimong pakopyahan alang sa panagsa nga higayon, dili pangnegosyo nga paggamit sa simbahan o sa panimalay.

Kini nga pahibalok kinahanglang ilakip sa matag kopya nga himoon.

Ni Jane McBride

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“*Managbuhay sa matarung*” (2 Mga Taga-Corinto 13: 7).

“Nagkinahanglan ko nimo nga mobantay sa imong Nigsoon,” miingon si Mama. “Ang imong papa ug ako manglakaw sa pagtabang og tawo nga dunay sakit.”

Mihangad ko gikan sa pagpanihig sa salog sa among gamay nga balay ug miyango. Si Mama ang presidente sa Relief Society, ug sa kasagaran molakaw aron mamisita og mga sister sa among ward.

“Salamat, Arlyn,” miingon si Mama, nga mihalok sa ibabaw sa akong ulo. “Tulog si John. Ug naay himoonon og pan nga gipatubo diha sa estante. Palihug ayaw kini hikapa.”

Mitan-aw ko lahus sa pultahan samtang siya ug si Papa misakay sa karwahe subay sa among abugon nga dalan. Gibati nako ang garbo nga si Mama misalig nako.

Samtang nanilhig ko sa kusina, mihunong ko sa pagtan-aw sa himoonon og pan. Naghinam-hinam ko nga maluto na ni Mama kini karong gabii. Sa kasagaran kaunon namo ang bag-ong pan nga butangan og hini-mo nga palaman. Apan nahutdan na mi og palaman tulo ka bulan nang milabay.

Palaman! Tungod niana nga hunahuna gigutom na hinuon ko og tam-is. Mihangad ko sa garapon sa asukar, ibabaw sa kabinet. Nasayud kong gihipos kini ni Mama para makahimo og dugang nga palaman.

Apan sa pagsige nako og hunahuna mahitungod sa asukar, mas nagutom noon ko’g samot. Sa katapusan, gibira nako ang usa ka lingkuranan ngadto sa estante ug mikab-ot. Ang akong mga tudlo igo lang gyud nga nakahikap sa garapon sa asukar. Gibira nako kini paduol sa ngilit sa kabinet. . . .

Ug ang garapon natukwang gikan sa kabinet! Gisu-layan nako kini sa pagsalo, apan natagak kini uban sa lanog nga pagkahagsa didto gayud sa tunga sa himoonon og pan. Ang asukar nagkatag didto sa tibuok himoonon og pan ug sa estante ug sa salog.

“Oh dili!” Nakasinggit ko. Tungod niadto nakamata ang akong manghod nga lalaki. Nagsugod siya sa paghilak. *Gusto* usab kong mohilak. Unsay ikasulti ni Mama mahitungod niini nga nagkatag?

Matam-is nga Pagkamatarung [Pagkamatinuoron]

Human nga akong napahilom si John, gibuhat nako ang tanan sa pagpanangtang sa asukar. Gikuha nako ang garapon gikan sa harina ug gihugasan kini. Gitrapohan nako ang asukal gikan sa estante ug sa salog. Apan wala koy mahimo sa pagtangtang sa asukar gikan sa harina.

Naghunahuna ko sa pagbutang og balik sa garapon balik sa kabinet. Tingali dili makamatngon si Mama nga wala na kini sulod. Apan nasayud kong dili kana eksakto. Mao nga gibutang nako ang garapon sa lamesa ug naghulat nga mauli si Mama ug si Papa.

Dihang nauli na sila, namatikdan dayon ni Mama ang garapon sa asukar.

Miginhawa ko og lawom. “Gusto lang gyud kong motilaw og gamay sa asukar. Apan akong natagak ang garapon gikan sa kabinet. Gisulayan nako kini sa paglimpyo, apan dili nako kini matangtang gikan sa himoonon og pan.” Ang mga pulong nalitok samtang nagduko ko.

Hilom si Mama sulod sa minutos.

“Pasayloa ko,” mihagawhaw ko.

Nanghupaw si Mama. “Ah, tingali ang pan karong gabii mas labaw ka tam-is,” miingon siya. Mihangad ko. Mipahiyom siya nako og gamay. “Salamat sa imong pag-sulti kanamo sa nahitabo.”

Samtang nangaon kami sa inasukaran nga pan niadtong gabhiona, si Mama ug Papa ug ako naghisgot mahitungod sa pagkamatarung [pagkamatinuoron].

“Kitang tanan makahimo og daghang sayop sa kinabuhi,” miingon si Papa. “Apan kon magmatinuoron kita ug maningkamot sa paghinulsol, ang Langitnong Amahan ug si Jesus malipay. Kanunay kitang mapanalannginan sa pagkamatinuoron—bisan og lisud man kini sa sinugdanan.”

Naguol gihapon ko nga akong nayabo ang asukal. Nahibalo kong tingali wala kami igong palaman niining tuiga tungod sa akong sayop. Apan nalipay ko nga gisulti nako ang tinuod. Tam-is kadto nga pagbati nga dili ikahatag sa bisan unsang gidaghanon nga asukar. ●

Ang tagsulat nagpuyo sa Colorado, USA.

“Ang pagtuman sa balaang mga sugo magdala og panalangin, kanunay! Ang pagsupak sa balaang mga sugo makawala sa mga panalangin, kanunay!”

Presidente Russell M. Nelson, “Ipakita ang Inyong Pagtuo,” *Liahona*, Mayo 2014, 30.

Si Elder Bednar Mibisita sa India

Si Elder David A. Bednar mibiyahe kauban sa siyang asawa, si Susan Bednar, aron mopaambit sa iyang pagpamatuod mahitungod ni Jesukristo ngadto sa mga miyembro sa Simbahan sa India. Ang India usa sa pinakadakong nasud sa kalibutan. Ug sa dili madugay makaangkon na kini sa pinakauna niini nga templo!

Si Elder ug Sister Bednar nangadto sa siyudad sa Rajahmundry. Wala pay Apostol nga nakaadto didto sukad.

Ang mga bata nakalamano sa kamot ni Elder Bednar.

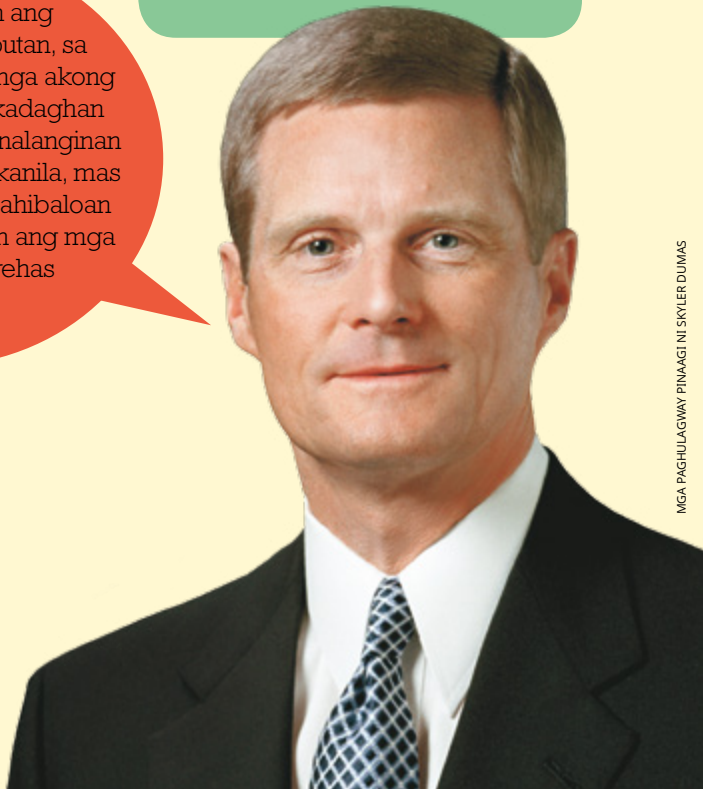
Sa usa ka miting sa siyudad sa Hyderabad, kini nga batang babaye nakahigayon sa pagpangutana ni Elder Bednar.

“Sa nagkadaghan ang biyahe nako sa kalibutan, sa nagkadaghang nasud nga akong nabisitahan, mas nagkadaghan ang tawo diin ako napanalanginan nga makakat-on gikan kanila, mas nidaghan ang akong nahibaloan nga sa tibuok kalibutan ang mga tawo magkaparehas ra gayud.”

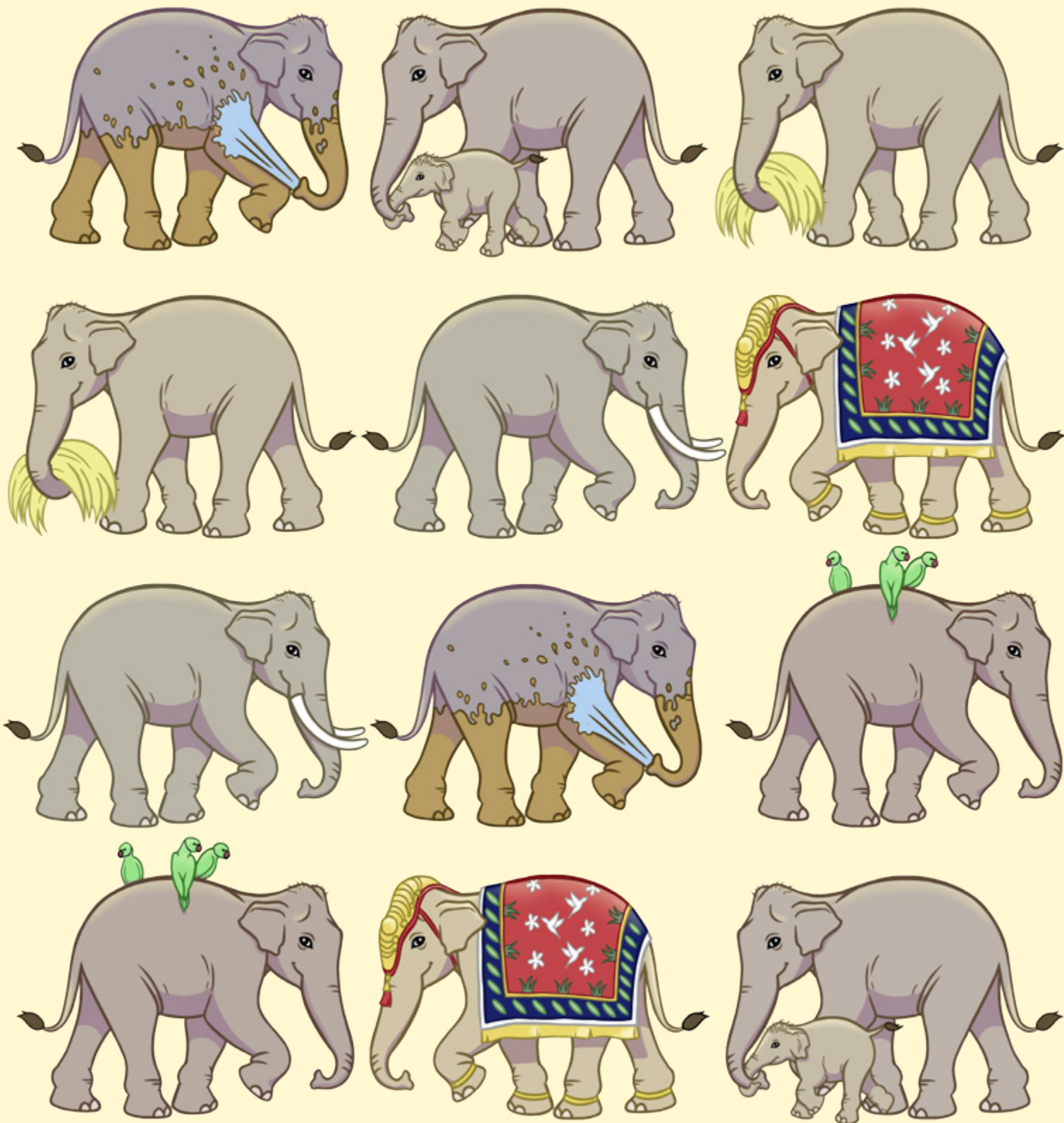
Ang tanan nalipay nga makadungog sa pagpamatuod sa usa ka Apostol sa Dios!

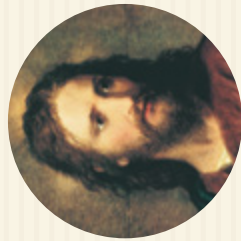

IPARES-PARES ANG MGA ELEPANTE

Ang India dunay mga 30,000 ka elepante. Pila ka magkapares ang imong makita sa ubos?

Unsa ang pipila ka paborito nimong mga mananap nga gimugna sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo?

Ang Atong MGA PROPETA ug MGA APOSTOLES

Gigiyahan ni Jesukristo Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw pinaagi sa mga propeta ug mga apostoles. Basaha ang mahitungod kanila diha sa ubos. Dayon **guntinga ang mga lirato nga naa sa pahina H23** ug ipapilit kini sa dapat diha sa tsart. Butangi og papalit [tape] sa ibabaw sa matag lirato aron imo kining mabuka sa pagbasa sa mga kamatuoran nga naa sa ilawom!

- Tiglimpyo sa usa ka repair shop sa radyo isip una niyang trabaho
- Nahimong usa ka abogado ug huwes sa Korte Suprema sa Utah
- Kanhi presidente sa Brigham Young University

Presidente Dallin H. Oaks
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

- Usa ka doktor sa kasingkasing
- Nagtuon og daghang pinulongan, lakip ang Mandarin
- Dunay 10 ka anak—9 ka babaye ug 1 ka lalaki

Presidente Russell M. Nelson
Ika-17 nga Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

- Midula og basketball sa high school
- Nakakat-on og physics gikan sa iyang amahan gamit ang pisara sa ilang pamilya
- Kanhi presidente sa Ricks College, karon BYU-Idaho

Presidente Henry B. Eyring
Ikaaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

- Giangaan og “ang bishop” sa kolehiyo tungod sa iyang taas nga mga sumbanan
- Nanag-iya og usa ka balligan-anan og sakyanan
- Miserbisyo isip misyonaryo sa England ug isip presidente sa misyon sa Toronto, Canada

Presidente M. Russell Ballard
Aking nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Kanhi kampanyon sa misyon ni Elder Cook diha sa England
- Nagtrabaho alang sa Sistema sa Edukasyon sa Simbahan [Church Education System]
- Kanhi presidente sa BYU

Elder Jeffrey R. Holland
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Makaduha nahimong refugée sa bata pa
- Usa ka kapitan sa eroplano
- Ganahan mag-ski uban sa iyang mga anak ug mga apo

Elder Dieter F. Uchtdorf
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Usa ka quarterback sa iyang high school football team
- Human sa pagserbisyo og misyon sa Germany, mibunyang sa iyang amahan sa pagka-miyembro sa Simbahan
- Kanhi presidente sa Ricks College dihang nahimo kining BYU-Idaho

Elder David A. Bednar
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Nakabaton og pagpamatuod human sa pagtuon sa mga kasulatan ug pag-ampo uban sa iyang magulang nga lalaki
- Nakakita sa iyang umaabut nga pangasaw-unon atol sa pasundayag sa mga talento sa junior high school
- Miserbisyo isip usa ka lider sa Simbahan sa Pilipinas ug sa mga Isla sa Pasipiko

Elder Quentin L. Cook

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Nagdako nga tiglutu og pan alang sa iyang pamilya
- Miapil sa Pageant sa Hill Cumorah sa New York sa pagka-tin-edyer
- Nagtrabaho isip abogado sa wala pa matawag nga Apostol

Elder D. Todd Christofferson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Miserbisyo isip misyonaryo ug sa wala madugay isip presidente sa misyon sa Japan
- Nagsugod og negosyo sa paghimo ug pagpamaliya og mga ekipo nga pang-ehersisyo
- Miserbisyo isip bishop sa tibuok Simbahan

Elder Gary E. Stevenson

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Nagtubo sa dairy farm sa Idaho, USA
- Miserbisyo isip misyonaryo ug presidente sa misyon sa France
- Makasulti og French, Portuguese, Spanish, ug Iningles

Elder Neil L. Andersen

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Gusto og mga hayop, lakip sa mga penguin
- Ganahan nga mohimamat og mga tawo sa matag nasud
- Dunay rekord sa family history balik sa First Dragon Gong sa tuig AD 837

Elder Gerrit W. Gong

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Kanhi presidente sa misyon sa Siyudad sa New York, USA
- Ang Iyang motto mao “Ang mga tawo maoy pinakaimportante”
- Mipahinugod sa unang gambalay [building] sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa Czech Republic

Elder Ronald A. Rasband

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

- Taga-Brazil ug miserbisyo isip misyonaryo didto ug isip presidente sa misyon sa Portugal
- Nakakat-on mahitungod sa Simbahan kauban sa iyang pamilya sa bata pa
- Nagsugod nga mangandam para magmisyon sa 12 anyos pa

Elder Ulisses Soares

Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

I-tsek ang imong mga tubag diha sa lds.org/prophets-and-apostles.

Ang NAWALA NGA AMERIKANA [COAT]

Ni Sheila Kindred

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

“Ako, ang Ginoo, mopasaylo kinsa Ako mopasaylo, apan kamo gikinahanglan nga mopasaylo sa tanan nga mga tawo” (Doktrina ug mga Pakigsaad 64:10).

“Ma, nawala ang akong amerikana!” Miingon si Brad. Oras na para mopauli gikan sa simbahan, apan wala na makit-i ni Brad ang iyang amerikana sa sab-itanan.

“Sigurado ka ba nga diha nimo gisang-at?”

Nangutana si Mama.

“Oo. Dinhi ra gyud to.” Ang amerikana [coat] ni Brad hayag nga pagka blue ug pula. Dili mahimong mawala kadto.

“Tingali nabalhin to. Pangitaon nato sulod sa gambalay [building],” miingon si Papa.

Si Mama, si Papa, ug si Brad nagbulag sa pagsusi sa lain-laing kwarto. Gitan-aw nila ang kahon nga butanganan sa nawala ug nakit-ang mga butang, diha sa kapilya, sa lawak klasehanan ni Brad sa Sunday School, sa lawak sa Primary, ug sa tanang sab-itanan sa amerikana. Gani gisusi pa nila ang mga kaligoanan, apan wala nila makit-i ang amerikana.

“Tingali may nakadala niini nga wala tuyoa. Sigurado kong iuli to nila sa sunod semana inig kabantay nila nga dili to ilaha,” miingon sa Papa.

“Sa pagkakaran, isul-ob lang una nimo ang daan nimong amerikana,” miingon si Mama.

Nagmug-ot si Brad. Dili siya ganahan sa daan niyang amerikana. Nipis kini, nilubad na, ug gamay na kaayo para niya. Ganahan siya sa bag-o niyang pula ug blue nga amerikana nga daw superhero siya nga tan-awon.

“Tingali may nakakita kon unsa kanindot ang akong amerikana ug gikawat kini,” naghunahuna si Brad. Sa unsang paagi mahitabo kana sa simbahan? Ang tanan didto angay untang magmatinuoron. Dili makatugot si Brad nga dili masakpan ang kawatan. Duna siyay plano. Sa sunod Dominggo, bantayan niya’g maayo kon si kinsa ang magsul-ob sa iyang amerikana. Dayon iya kining bawion ug mosinggit, “Hunong, kawatan!” Magmahay ra unya sila nga ila kining gihilabtan.

Dili makapaabut si Brad sa Dominggo aron tumanon ang iyang giplano. Apan ang sunod nga Dominggo igang ra kaayo nga isul-ob ang mga amerikana, ug mao usab sa misunod pang Dominggo.

Sa pagka-Dominggo human niana, matahapon si Brad nga mitan-aw sa palibut sa tanang batang lalaki sa Primary, naghunahuna kinsay mikawat sa iyang amerikana. Kana ba kahang taas nga bata? O tingali usa ka babaye. Gibati niyang wala siyay bisan usa nga kasaligan. Dili ganahan sa Brad niana nga pagbati.

Pagkahuman sa simba nagdali si Brad nga milibut sa gambalay, nagtan-aw sa mga pamilya nga misul-ob sa ilang mga amerikana. Apan wala niya makita ang iyang amerikana bisan asa. Gisusi pa gani niya ang kahon nga sudlanan sa nawala ug nakit-ang mga

butang pag-usab . . . apan walay amerikana. Asa diay kaha to?

Sa pagpadulong nga mopauli, nakahunahuna si Brad og bag-ong plano. Mag-ampo siya. Nasayud siya nga ang Langitnong Amahan makakita sa nawalang mga butang. Nianang gabhiona nag-ampo si Brad ug miingon, “Langitnong Amahan, palihug sultihi ko kon kinsa ang mikuha sa akong amerikana. Gusto kong mabalik kini.”

Nagpaabut si Brad og ngalan sa usa ka kawatan o nawong nga maporma sa hunahuna. Apan nagsugod hinoon siya sa paghunahuna mahitungod sa iyang higala nga si Carl. Sa kasagaran si Brad motupad ni Carl sa Primary. Magkinomedyahay sila ug mangatawa og maayo. Apan wala si Carl sa simbahan sa pipila ka semana. Gimingaw na si Brad kaniya.

Unsa kaha kon si *Carl* ang mikuha sa iyang amerikana? Tingali nahadlok nang moadto si Carl sa simbahan tungod kay nagtuo siya nga dili na makighigala si Brad kaniya. Gusto si Brad nga mosimba og balik sa Carl. Kon si Carl ang mikuha sa iyang amerikana, mihukom si Brad, dili niya siya singgitan. Iya siyang pasayloon.

Misaka si Brad sa higdaanan, mas maayo ang gibati.

Sa pagkasunod Dominggo sa Primary, wala didto si Carl, apan dunay bag-ong batang lalaki. Nagsul-ob siya og pula-ug-blue nga badlis-badlis nga kurbata.

“Nindot nga kurbata,” miingon si Brad, naglingkod tupad sa bag-ong batang lalaki. “Daw superhero kang tan-awon.”

Mipahiyom ang bata.

Mipahiyom usab si Brad. Wala na siya mangita og mga kawatan. Nangita na siya og mga higala. ●

Ang tagsulat nagpuyo sa Iowa, USA.

Hello gikan sa Estonia!

Kami si Margo ug Paolo. Karong tuiga mobiyahe kami sa tibuok kalibutan aron sa pagkat-on mahitungod sa mga anak sa Dios. Kuyugi kami samtang bisitahon namo ang Estonia!

Mao kini ang Tallinn, ang kapital sa Estonia. Mga 800 ka tuig na kini! Ang Estonia dunay daghang hilit nga mga dapit, sama sa kakahoyan ug mga lamakan. Gani, sobra sa katunga nga bahin sa Estonia ang pulos kakahoyan. Daghang tawo sa Estonia gustong mogahin sa panahon diha sa kinaiyahan.

Ingon niini ang pagsulti ug "hello" sa Estonian:

Tere!

Ug ingon niini ang imong pagsulti sa ngalan sa Simbahan:

Viimse Aja
Pühade Jeesuse
Kristuse Kirik

Ang Estonia anaa sa amihanang Uropa. Duna kini kapin sa 2,000 ka mga isla. Mga 1.3 ka milyon nga tawo ang nagpuyo sa Estonia.

Unsay para panihapon sa Estonia? Tingali karne sa baboy o inatsarahan nga isda nga dunay patatas, repolyo, aslom nga krema, ug itom nga pan. Gitawag kana og sprat sandwich.

Ang Simbahan sa Estonia gamay ra apan lig-on. Dunay mga usa ka libo ka mga miyembro sa Simbahan. Ang kinadul-an sa ilaha nga templo anaa sa Hilsinki, Finland.

Ganahan ka bang mokanta sa Primary? Sa matag lima ka tuig, ang mga Estonian magpundok alang sa usa ka dakong kalingawan nga saulugon sa ilang nasud pinaagi sa pagpanganta ug pagpanayaw.

Taga-Estonia ka ba? Sulati kami! Gusto kaming makadungog gikan kanimo.

Salamat sa pagsuroy sa Estonia kauban namo. Magkita kita sa sunod higayon!

Himamata ang duha ka sisters gikan sa Estonia!

Usa ka gabii dihang gusto na kong matulog, ang akong teddy [teddy bear] nawala. Gipangita nako apan wala nako makit-i. Nag-ampo ko. Dayon akong nakit-an ang akong teddy bear ug nag-damgo og nindot.

Bianka J., edad 7

Ang among pamilya gustong moserbisyo sa uban. Ang pagserbisyo nakatabang namo nga mobati sa Espiritu Santo, nga naghatag kanamo og init nga pagbati sa kalinaw. Ang akong igsoon nga mga babaye ug ako maghimo og mga regalo para sa uban tungod kay gusto namo nga mobati sila nga gihigugma.

Piibe J., edad 10

Mibati nga BAG-O

Ni Jessica Larsen

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

Estonia

“Duna koy surprisa!” *Ema* miingon si (Mama) miingon dihang gikuha niya si Rasmus gikan sa eskwelahan. Kuyog silang naglakaw sa gamayng mga karsada nga galinya ang mabulukon nga mga gambalay.

“*Rosolje* alang sa panihapon?” Nanghinaot si Rasmus nga makatag-an. Nakapangaon na sila niini sa milabayng semana lang sa iyang ikapito nga birthday. Apan kanunay siyang pwede rang mokaon og daghang rimulatsa ug salad nga patatas uban sa inatsarahang isda nga pangan!

Si *Ema* nagpanglingo sa iyang ulo uban sa pahiyom. “Nakahimamat ko og duha ka batan-ong babaye sa bus ganinang buntag. Mga Misyonaryo. Mobisita sila karong gabii aron sa paghisgot mahitungod sa ilang simbahan.”

Mihangad si Rasmus dala ang kakuryuso. Wala pa gayud siya makahimamat og mga misyonaryo kaniadto.

Naa siya sa iyang kwarto nagdula sa iyang trak-trak sa bombero dihang nangabut ang mga misyonaryo. “*Tere!*

“*Tere! Hello!*” gitimbaya nila si *Ema* samtang nanulod sila sa apartment. Gihubo nila ang bug-at nilang mga boots ug gisul-ob ang mga pangbalay nga tsinelas nga gitipigan ni *Ema* para sa mga bisita. Si *Ema* midala nila ngadto sa orange nga lingkuranan. Apan si Rasmus nagpabilin ra sa may pultahan.

Ang mas taason nga babaye nakamatikod niya ug mipahiyon. Ang iyang itom nga name tag nag-ingon nga Òde Craig (Sister Craig). “Gisultihan mi sa imong mama nga bag-o ka lang nag-birthday,” miingon siya. “Duna mi gidala para nimo.” Gitunol niya ang usa ka gamay nga kard. Gitan-aw kini og maayo ni Rasmus.

Litrato kini sa usa ka tawo. Nagsul-ob siya og puti nga kupo, ug nakatuyhad ang iyang kamot.

“Nakaila ka ba kon si kinsa kana?” Nangutana si Òde Craig.

Wala makaila si Rasmus sa pangalan sa tawo. Wala pa gayud siya makakita niini nga litrato sukad. Apan ang

tawo mabination ug gamhanan nga tan-awon. “Tingali usa siya ka hari!” Miingon si Rasmus.

Mipahiyom ang duha ka misyonaryo. “Oo, hari Siya! Siya ang Hari sa mga hari! Ang Iyang ngalan si Jesukristo.” Mikuha is Òde Craig og usa ka basahon nga blue ang hapin. “Ug kini ang basahon nga nagtudlo mahitungod Kaniya, ang *Mormoni Raamat*. Ang Basahon ni Mormon.”

Siya ug si *Emma* nagsugod sa pagbasa sa Basahon ni Mormon matag adlaw sa dili pa siya moeskwela. Atol sa pag-eskwela, maglakaw-lakaw si Rasmus uban sa iyang mga kaklase subay sa kinaiyahan ug dayon mangatulog. Human sa pag-eskwela, siya ug si *Emma* sa kasagaran makigtagbo sa mga misyonaryo. Nakig-istorya sila sa mga misyonaryo mahitungod sa unsay ilang nabasa sa Basahon ni Mormon. Usahay mopakaon si *Emma* sa tanan og *kringel*, linubid nga pan nga cinnamon. Sa mga kata-pusan sa semana siya ug si *Emma* magbisikleta o mag-picnic sa baybayon. Usahay mohimo sila og taas nga lakaw sa mga kakahoyan subay sa paborito nilang suba.

Sa usa niini nga mga paglakaw sa kakahoyan, gisultihan siya ni *Emma* nga gusto siyang magpabunyang. Mingislo si Rasmus. Ang mga misyonaryo mihangyo ni *Emma* sa pag-ampo mahitungod sa pagpabunyang o dili pagpabunyang. Daw duna na siyay tubag!

“Ug nahibalo na ko kon asa ko dapit magpabunyang,” gisultihan niya si Rasmus dala ang pahiyom. “Makatagan ka?”

Gihunahuna ni Rasmus ang mahitungod sa leksyon sa mga misyonaryo bahin sa bunyang. Mipakita sila og usa ka litrato ni Jesus kauban ni Juan Bautista diha sa usa ka suba. . . .

“Sa suba!” miingon siya. “Sa atong paborito nga suba.”

Paglabay sa usa ka semana human niadto, si Rasmus nagbarug sa daplin sa suba kauban sa mga misyonaryo ug sa ubang mga tawo gikan sa simbahan. Andam na si *Emma* nga mabunyanan. Giunlod siya sa ilawon sa tubig, sama sa gibuhat ni Jesus. Dihang mikawas na siya, nagpahiyom siya. Gusto ni Rasmus nga mahinumduman kini nga gutlo hangtud sa hangtud—ang asul [blue] nga tubig, ang puti nga ihalas nga mga bulak sa berde [green] nga mga tanom, ug ang pahiyom sa iyang mama.

“Unsay pagbati kon mabunyanan?” nangutana siya sa wala madugay, dihang ang tanan nangaon sa cookies nga dala sa mga misyonaryo.

“Nindot kaayo,” miingon si *Emma* kaniya. “Gusto ko naa ra ko sa suba hangtud sa hangtud. Mibati ko nga bag-o kaayo!” Migakos si *Emma* kaniya og hugot.

“Sa akong sunod nga birthday, gusto kong magpabunyang, sama nimo ug kang Jesus,” miingon siya kaniya. Gusto sab akong mobati og kabag-o.” ●

Ang tagsulat nagpuyo sa Texas, USA.

Ni Reyna I. Aburto

Ikaduhang Magtatambag sa
Kinatibuk-ang Kapangulohan
sa Relief Society

Siya Akong Makita Pag-usab

Nagdako ko sa Nicaragua. Sa gamay pa ko, ako ug ang akong magulang nga lalaki kanunay nga magkauban sa tanan namong buhaton. Magkuyog mi sa pag-panglakaw padulong sa eskwelahan. Magkuyog mi sa pag-adto sa tindahan. Duna kami sa tanang matang sa mga makalingaw nga panimpalad sa likod nga tugkaran sa among balay. Malipayon kami.

Dayon, dihang nag-edad ko og siyam, dunay subo kaayong nahitabo. Namatay ang akong igsoon sa usa ka linog. Sa sinugdanan wa ko mobati nga tinuod nga namatay siya. Magsige ko og hunahuna nga manuktok siya sa among atubangan nga pultahan. Nga mosulti siya nga duna lang siyay giadto. Kaniadto magsige ko og tutok sa pultahan, nanghinaot nga kini mahitabo. Gusto kaayo kong makakita niya pag-usab.

Paglabay sa panahon, mas nagkagaan na. Gimingaw gihapon ko sa akong igsoon, apan mibati na usab ako og kalipay.

Kaniadto, dili pa ko miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Apan dihang midako na ko, nakakat-on ko mahitungod sa Simbahan ug nabunyagan. Usa ka adlaw nanghugas ko sa akong mga plato. Panahon kadto sa Pasko sa Pagkabanhaw. Naghunahuna ko mahitungod sa Pagkabanhaw ug naghunahuna bahin sa akong igsoon.

Sa kalit usa ka pagbati miabut kanako. Nakahinumdom ko sa akong pangindahay mahitungod sa akong

igsoon. Akong naamguhan nga dili gayud kadto binuang! Naggikan kadto sa Espiritu Santo, sa paghupay kanako ug paggiya kanako. Ugma damlag ang akong igsoon sa tinuod mabanhaw gayud. Ug sa tinuod siya akong makita pag-usab.

Kon duna kay minahal nga patay na, OK lang nga mingawon ka nila ug mobati og kaguol. Pakigsultihi ang imong pamilya o ang usa ka hingkod na kon mobati ka nga andam na. Pag-ampo sa Langitnong Amahan mahitungod sa imong gibati. Makatabang Siya kanimo nga mobati og kalinaw pag-usab.

Bisan unsay mahitabo, hinumdumi nga si Jesukristo nahigugma kanimo. Atol sa Pasko sa Pagkabanhaw hinumduman nato ang Iyang sakripisyo para kanato. Tungod Kaniya, tanan kita mabanhaw ug makapuyo uban sa atong mga pamilya sa hangtud. ●

Mga Kard sa Paghupay

Guntinga kini nga mga kard. Pwede nimo kining piloon og katunga o gamiton kini isip mga bookmark. Hipusa kini diha sa imong mga kasulatan o sa ubang dapit nga matan-aw kon mobati ka og kasubo, kaguol, o kahadlok.

“Dili ko kamo
pagabiyaan nga
daw mga ilo: ako
mobalik ra kaninyo.”

Juan 14:18

“Ug pagapahiran
[sa Dios] ang tanang
luha gikan sa ilang
mga mata.”

Pinadayag 21:4

“Paglipay, ug ayaw
kahadlok, kay Ako ang
Ginoo anaa uban kaninyo,
ug mobarug diha kaninyo.”

Doktrina ug mga Pakigsaad 68:6

Ipakita ug Isulti

Gusto nakong makita ang templo.

Rebecca C., edad 9, Aragua, Venezuela

Usa ka adlaw sa dihang misulod mi sa sakyanan, dili kini mo-andar. Gisusi namo ang makina, apan walay nahitabo. Gibati nako nga kinahanglan kong mag-ampo, busa gibuhad nako. Pipila ka minutos ang milabay ang sakyanan mi-andar. Nalipay kaayo ko nga ang Langitnong Amahan kanunay makatabang kanako.

Brooklyn B., edad 9, Quetzaltenango, Guatemala

Duha ka tuig ang milabay usa ka bag-ong batang lalaki miapil sa among klase sa eskwelahan. Dili siya mabination sa uban. Ang tanan nagsugod nga dili ganahan niya ug dili mabination kaniya. Daw nasubo siya niini, mao nga wala nako himoa ang gihimo sa uban. Pipila sa akong mga higala nakabantay ug misunod sa akong ehemplo. Mituo ako nga kon buhaton nako unsay gusto sa Dios nga akong buhaton, mas malipayon ako ug mas sigurado. Mituo ako nga kon duna koy kaisug ug mosulti sa akong gihunahuna, makakaplag ko og mga higala nga makagusto kanako kon unsa man ako.

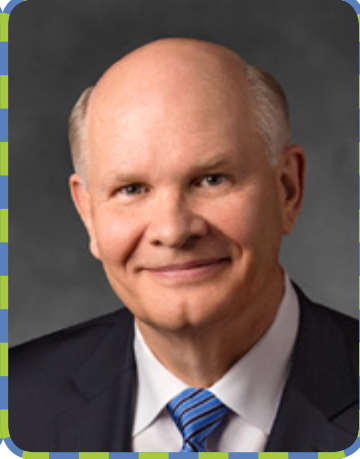
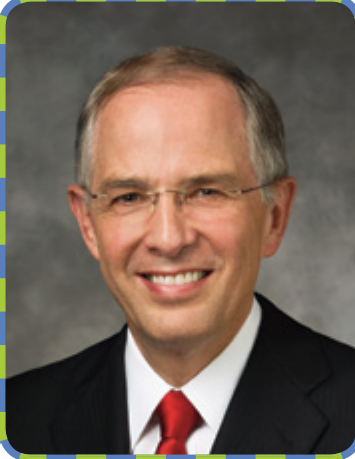
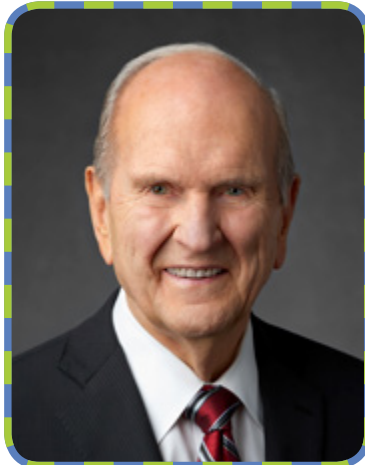
Vestina K., edad 11, Vilnius, Lithuania

Ganahan kong modula og football kauban sa mas manghod nga mga bata ug tudloan sila og bag-ong mga kahanas. Usa kana ka paagi sa pagserbisyo nga maoy akong gusto.

Sasha K., edad 11, Moscow, Russia

Gamita kini nga mga litrato aron ibutang sa tsart diha sa mga pahina H12–H13.

Minahal nga mga Ginikanan

Niining bulana, ang *Higala* dunay mga sugilanon ug mga kalihokan nga makatabang sa inyong pamilya sa pagsaulog sa Pasko sa Pagkabanhaw. Manghinaot kami nga malingaw ang inyong pamilya sa paghunahuna mahitungod sa Pasko sa Pagkabanhaw sa tibuok bulan!

- “Pinakatalagsaong Gasa sa Dios” (H2)—Usa ka Mensahe sa Pasko sa Pagkabanhaw gikan ni Presidente Russell M. Nelson
- “Si Jesus ang Akong Manluluwas” (H3)—Usa ka kalihokan sa pagkolor-kolor mahitungod sa Pag-ula ug Pagkabanhaw ni Jesus
- “Ang Istorya mahitungod sa Pasko sa Pagkabanhaw” (H4–H6)—Usa ka hinulagway nga sugilanon sa kasulatan
- “Kon Mobalik Ako” (H7)—Usa ka bag-ong matahum nga kanta mahitungod sa paghinulsol
- “Mibati nga Bag-o” (H18)—Usa ka sugilanon mahitungod sa usa ka bata nga Estonian kinsa nakahibalo mahitungod ni Jesus
- “Siya Akong Makita Pag-usab” (H20)—Pagpamatuod ni Sister Reyna I. Aburto mahitungod sa Pagkabanhaw

Palihug pahibaloa kami pinaagi sa sulat kon giunsa sa imong pamilya sa paggamit kini nga mga istorya ug mga kalihokan.

Bulahan nga Pasko sa Pagkabanhaw!

Higala

New Friend

**50 E. North Temple Street,
Room 2393
Salt Lake City, UT 84105 USA
liahona@ldschurch.org**

Pangitaa ang Liahona nga natago sa sulod!

MGA SULOD

- H2** Gikan sa Unang Kapangulohan: Mahinungdanon nga Gasa sa Dios
- H4** Mga Istorya sa Kasulatan: Ang Istorya mahitungod sa Pasko sa Pagkabanhaw
- H7** Musika: Kon Mobalik Ako
- H8** Matam-is nga Pagkamatarung [Pagkamatinuoron]
- H10** Mga Apostoles sa tibuok Kalibutan: Si Elder Bednar Mibisita sa India
- H12** Ang Atong mga Propeta ug mga Apostoles
- H14** Ang Nawala nga Amerikana [Coat]
- H16** Hello gikan sa Estonia!
- H18** Mibati nga Bag-o
- H20** Siya Akong Makita Pag-usab
- H22** Ipakita ug Isulti
- H23** Mga Litrato sa mga Propeta ug mga Apostoles

ANAA SA HAPIN SA HIGALA

Gihulagway ni Patricia Castaleo